नागपुर, अकोला, अमरावती, खामगांव, यवतमाळ, वर्धा, गडचिरोली, वाशीम, भंडारा, गोंदिया, मुंबई, पालघर (ठाणे), नाशिक आणि चंद्रपूर महासागर

महासागर

www.dainikmahasagar.in / Epaper: www.epaper.dainikmahasagar.in nagpurpost@gmail.com / mahasagarngp@gmail.com

* वर्ष ५१ * अंक २३७ * * अकोला * गुरुवार, दिनांक २० फेब्रुवारी २०२५ ८ पाने • किमत रू. २/-+ वितरण खर्च रू. १ = एकुण ३ रू.)

संपर्क
संपादकीय : 9922970023; वितरण : 8888647753
जाहिरात : 7447735851 / 9326906062
नागपूर कार्यालय संपर्क : 7447735851
नागपूर मुख्य कार्यालय : कॉटन मार्केट, नागपूर - 440018

महासागर | NAGPUR POST
महासागर व NAGPUR POST ची जोडी, वाचतांना येईल वाचनाची गोडी
महासागर किंमत Rs. 3
Nagpur Post Rs. 3 = 6
जोडी घेतल्यास फक्त 4 रुपयात

मुडा केसमध्ये कर्नाटक सीएमला क्लीन चिट

■ वृत्तसंस्था, बंगळुरू, दि. १९ :
कर्नाटकचे मुख्यमंत्री सिद्धरामय्या यांना म्हैसूर शहरी विकास प्राधिकरण जमीन घोटाळा प्रकरणात लोकायुक्तांकडून क्लीन चिट मिळाली आहे. सिद्धरामय्या आणि त्यांची पत्नी पार्वती यांच्यासह चार आरोपींविरुद्ध कोणतेही ठोस पुरावे सापडले नसल्याचे लोकायुक्त पोलिसांनी सांगितले.

तपास अधिकाऱ्यांनी तक्रारदार स्नेहमयी कृष्णा यांना सांगितले की, पुराव्याअभावी दोघांवरील आरोप सिद्ध होऊ शकले नाहीत. या प्रकरणी अंतिम अहवाल उच्च न्यायालयात सादर करण्यात आला आहे. सिद्धरामय्या आणि त्यांच्या पत्नीव्यतिरिक्त, त्यांचे मेहुणे मल्लिकार्जुन स्वामी आणि जमीन मालक देवराजू हे देखील आरोपी आहेत.

अग्राग्रलेख

खरीखरी..

नागडा रणवीर

काल यु-ट्युबवर आणि सोशल मीडियावर 'इंडियाज गॉट लेटेंट' या कार्यक्रमात रणवीर इलाहाबादिया नावाच्या महाविकृत पोराने जे जे प्रसारित केले. त्यातून त्याच्या मनातील किळसवाणी विकृती समोर आलेली आहे. आपल्या कायद्यात न्यायालयाला जे अधिकार आहेत. त्या अधिकारातून पळवाट कशी काढावी. यासाठी वकिलांचे डोके बरोबर काम करते. रणवीर नावाच्या या मात्रागमनीला वाचवण्यासाठी आपले माजी सरन्यायाधीश यांचा मुलगा अभिनव चंद्रचूड कोर्टात उभा राहिला होता. अभिनव चंद्रचूड यांने या नालायक पोट्ट्याचे वकीलपत्र केवळ पैशासाठी घेतले हे उघड आहे. इलाहाबाद म्हणजेच अलाहाबादचे आताचे नाव प्रयाग आहे. उद्या हा इलाहाबादिया एक ॲफिडेव्हीट करून आपले नाव प्रयागिया ही करू शकतो. अशा या विकृत विचाराच्या माणसाची वकिली करताना तीन सरन्यायाधीशांच्या चौथ्या पिढीतील अभिनव चंद्रचूड त्या अतिविकृत हरामखोर इलाहाबादियाचा प्रभावीपणे बचाव करीत होता. न्यायालयाने अभिनव चंद्रचूडला त्याच्या अभद्र कार्यक्रमाचे तुम्ही समर्थन करता काय, असे विचारल्यावर हा दिवटा चंद्रचूड म्हणतो बिलकुल नाही. पण तो कोटार्ला प्रश्न विचारतो. की हे अपराधी कृत्य आहे काय. तेव्हा न्यायालयाने प्रतिप्रश्न केला की, तो ज्याबद्दल बोलला ती अश्लीलता नाही काय. त्याचाही त्याने इन्कार केला. नुपूर शमार्ला तिच्या शब्दांवर कोटार्ने सवलत दिली होती. मग न्यायालय म्हणाले, तुमच्या पक्षकारांनी जी मुक्ताफळे उधळली आहेत. ते बोलणे कुटुंबात एकत्र बसून कोण ऐकू शकेल. असे न्यायालयाने विचारल्यावर त्यावर हे चंद्रचूड म्हणतात माज्या पक्षकाराला त्याची जीभ छाटण्याच्या धमक्या मिळत आहेत. त्यावर न्यायालयाचे माननीय न्यायमूर्ती म्हणाले तुमच्या पक्षकाराला अश्लील भाषा वापरून प्रसिद्धी मिळवायची आहे. न्यायिक प्रणालीची कायद्याशी बांधिलकी आहे. त्याला आलेल्या धमकीवर कायदा आपले कार्य करील. माज्या पक्षकाराला आणि त्याच्या वकिलाला पोलीस स्टेशनमध्ये धक्काबुक्की करण्यात आली. या प्रश्नावर न्यायालयाने सडेतोड प्रतिप्रश्न केला. तो म्हणजे, अशा माणसासोबत वकील पोलीस ठाण्यात का गेले होते. हा वकिली पेशाचा अपमान नाही काय. अशा प्रकारे निर्लज्ज रणवीर इलाहाबादिया याला सर्वोच्च न्यायालयाने जबरदस्त फटकार लगावली आहे. पण आपले कायदे असे आहेत की, इलाहाबादियाच्या अटकेला स्थगिती द्यावी लागली. या इलाहाबादियावर महाराष्ट्र, आसाम आणि राजस्थान येथे गुन्हे दाखल झालेले आहेत. न्यायालय म्हणते तुमचा पक्षकार आपल्या जिभेने जी घाण ओकेल ते ऐकून लोक याची जीभ कापण्याबद्दलही बोलतीलच. त्यामुळे त्याचा कार्यक्रम हा निश्चितपणे त्याच्या मनातील विकृतीचा परिचायक आहे, हे स्पष्टपणे दिसते. न्यायालयाने त्याच्या प्रसारणाला बंदी घातलेली आहे. तसेच त्याबाबत केंद्राला आपले मत विचारलेले आहे. केंद्राकडून उपस्थित असलेल्या वकीलास सर्वोच्च न्यायालयाने स्पष्टपणे सांगितलेले आहे की, सरकारने दखल घेऊन कारवाई केली तर ठीक आहे. परंतु आम्ही मात्र या मुद्द्याला असेच सोडणार नाही. न्यायालयाने ॲटर्नी जनरल आर व्यंकट रमणी आणि सॉलिसिटर जनरल तुषार मेहता यांनी यामध्ये मदत करावी, असेही म्हटलेले आहे. थोडक्यात या इलाहाबादिया सारख्या माणसाच्या रूपातील हैवानाला न्यायालय तसेच सोडणार नाही. उद्या त्याचा गुन्हा सिद्ध झाला. तर त्याला किमान तीन ते कमाल पाच वर्षांची शिक्षा होऊ शकते. या इलाहाबादियासारखे लोक केवळ पैसे कमावण्यासाठी आपण आपल्या आई-बहिणींचा लिलावही करतील. अशा लोकांना नितीन नियमांचे, कौटुंबिक मर्यादेचे आणि सामाजिक सभ्यतेचे जराही भान ठेवावेसे वाटत नाही. असे बेभान प्राणी कायद्याच्या चर्वीतचर्वणात मोकळे सुटू नयेत. हीच सामान्य जनतेची अपेक्षा आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने हे प्रकरण गंभीरपणे घेतलेले आहे. हे न्यायालय या नंग्या माणसाला मुळीच माफी देणार नाही. अशी आपण आशा करूया.

nagpurpost@gmail.com
Mob. No. 9922970023

छत्रपतींच्या जयंतीदिनी वाहिली श्रद्धांजली

राहुल गांधींवर टीकेचा भडीमार

■ महासागर प्रतिनिधी
मुंबई, दि. १८ :
लोकसभेतील विरोधीपक्ष नेते राहुल गांधी जयंतीदिवशी शिवरायांना श्रद्धांजली वाहिली. त्यामुळे नव्याच वादाला तोंड फुटले आहे. राहुल गांधी यांच्याकडून महापुरुषांचा सतत अपमान सुरू असल्याचा आरोप करत भाजप आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसने माफी मागावी, अशी मागणी केली आहे.

महाराष्ट्रासह देशभरात आज शिवजयंती मोठ्या उत्साहात साजरी केली गेली. शिवप्रेमींपासून राजकारण्यापर्यंत सर्वच स्तरातील लोकांनी शिवजयंतीच्या शुभेच्छा दिल्यात. त्यात राहुल गांधी यांनीही शुभेच्छा दिल्या. मात्र शिवजयंतीनिमित्ताने छत्रपती शिवरायांना अभिवादन करण्याऐवजी राहुल गांधी यांनी श्रद्धांजली या शब्दाचा उल्लेख केला.

माफीची मागी : भाजप

महाराष्ट्रातील लोकांचा, महापुरुषांचा राहुल गांधी यांच्याकडून सतत अपमान केला जातो. जयंतीच्या दिवशी आदरांजली वाहतात. परंतु राहुल गांधी महाराष्ट्रातील महापुरुषांच्या विषयी अनादार व्यक्त करतात. त्यातील हा गंभीर प्रकार आहे. त्यांनी हे ट्विट मागे घ्यावे, अन्यथा त्यांना कायदेशीर कारवाईला सामोरे जावे लागले, असा इशारा भाजप नेते अतुल भातखळकर यांनी दिला आहे.

राहुल गांधी यांनी छत्रपती शिवरायांच्या जयंतीनिमित्त एक्सवर एक पोस्ट केली आहे. त्यात ते म्हणतात की, शिवाजी महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त मी त्यांना विनम्र श्रद्धांजली अर्पण करतो.

दरम्यान, या ट्विटवर भाजपाकडून सडकून टीका केली जात आहे. राहुल गांधींनी देशाची, जनतेची आणि शिवप्रेमींची माफी मागितली पाहिजे. शिवरायांच्या पुतळ्यासमोर येऊन नतमस्तक व्हावे, अशी मागणी मंत्री नीतेश राणे यांनी केली आहे.

राष्ट्रवादी काँग्रेसचे प्रवक्ते अमोल मिटकरी यांनी देखील राहुल गांधींच्या या पोस्टवर आक्षेप घेतला. राहुल गांधी यांच्याकडून ही चूक झाली असेल तर त्यांनी माफी मागावी, ट्वीटमध्ये दुरुस्ती करावी, असे ते म्हणाले.

दुसरीकडे, काँग्रेस नेते विजय वडेट्टीवार यांनी भाजपावर पलटवार केला आहे. राहुल गांधींनी छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जयंतीनिमित्त केलेल्या ट्वीटवर भाजपने गळा फाटेपर्यंत जो गदारोळ सुरू केलाय, तो त्यांचा दुटप्पीपणा आहे.

पंतप्रधानांच्या अधिकृत सोशल मीडिया हँडलवरून, पीएमओच्या हँडलवरून पंतप्रधानांनी देखील श्रद्धांजलीच वाहिली आहे. ते जरा डोळे उघडून पाहावे, असा घणाघात विजय वडेट्टीवार यांनी केला.

प्रदेशाध्यक्षांकडून सारवासारव

राहुल गांधींनी केलेल्या ट्वीटमुळे वाद उफळला असता, काँग्रेस प्रदेशाध्यक्षांकडून सारवासारव केली जात आहे. राहुल गांधींनी शिवाजी महाराजांना अभिवादन करत असताना काय म्हटले, तर माय हंबल ट्रिब्युट. म्हणजे मी त्यांना अभिवादन करतो, नमन करतो हा त्यांचा त्या मागचा भाव आहे. आता 'ध' चा 'मा' करून विनाकारण घाणेरडे राजकारण विरोधकांनी करू नये, असे स्पष्टीकरण महाराष्ट्र काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी दिले.

रेखा गुप्ता होणार दिल्लीच्या मुख्यमंत्री

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. १९ :
दिल्लीच्या मुख्यमंत्रिपदासाठी रेखा गुप्ता यांचे नाव अंतिम झाले आहे. सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, आरएसएसने त्यांचे नाव प्रस्तावित केले, जे भाजपने स्वीकारले आहे.

प्रवेश वर्मा हे उपमुख्यमंत्री तर विजेंद्र गुप्ता हे विधानसभा अध्यक्ष असतील. पक्ष निरीक्षक रविशंकर प्रसाद आणि ओम प्रकाश धनखड यांनी पक्ष कार्यालयात एक-एक करून आमदारांशी चर्चा केली आणि नंतर त्यांची नावे जाहीर केली.

मुख्यमंत्र्यांचा शपथविधी गुरुवार २० फेब्रुवारी रोजी दुपारी १२:३५ वाजता रामलीला मैदानावर होईल. दिल्लीच्या मुख्य सचिवांनी पाठवलेल्या निमंत्रणात मुख्यमंत्र्यांसह मंत्र्यांच्या शपथविधीचाही उल्लेख आहे.

सूत्रांच्या माहितीनुसार, भाजप दलित, पूर्वांचल आणि जाट यांचे मिश्रण करू शकते. दोन उपमुख्यमंत्री असू शकतात. या कार्यक्रमाला ३० हजार पाहुणे उपस्थित राहण्याची अपेक्षा आहे.

दरम्यान, रेखा गुप्ता म्हणाल्या, भाजपमध्ये मुख्यमंत्रिपदाचा कोणीही दावेदार नाही. हे सर्व पक्ष ठरवते, ज्याला जबाबदारी दिली जाईल तो वचनबद्धतेने काम करेल. मला पूर्ण विश्वास आहे की भाजपच्या मुख्यमंत्र्यांसह दिल्लीत एक नवीन अध्याय सुरू होईल. दिल्ली अनेक विकासकामांसह एक नवीन कहाणी लिहील, लोकांना अधिकार मिळतील, सर्व कामे होतील. उद्याच्या शपथविधी सोहळ्यासाठी खूप उत्साह आहे.

महाकुंभात ७४ भाविकांचा मृत्यू

■ वृत्तसंस्था
लखनौ, दि. १९ :
उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी बुधवारी विधानसभेत मौनी अमावस्येच्या दिवशी महाकुंभमेळ्यात झालेल्या चेंगराचेंगरीचा उल्लेख केला. त्या दिवशी ३७ लोकांचा मृत्यू झाल्याचे सांगण्यात आले. संगम किनाऱ्यावरील बॅरिकेड तुटल्याने चेंगराचेंगरी झाली. ६६ भाविक बाधित झाले. त्यापैकी ३० जणांचा मृत्यू झाला होता.

मुख्यमंत्री योगींची माहिती

त्या दिवशी प्रयागराजमध्ये वेगवेगळ्या ठिकाणी काही दाब बिंदू तयार झाले होते, तिथेही ७ लोकांचा मृत्यू झाला. या सर्व घटनांचा संबंध चेंगराचेंगरीशी जोडला जाऊ नये.

३६ मृतांपैकी ३५ जणांच्या कुटुंबियांनी मृतदेह घरी नेले. एकाची ओळख पटू शकली नाही. त्यांचे अंतिम संस्कार करण्यात आले आहेत. डीएनए जतन करण्यात आला आहे. एका जखमीवर अजूनही वैद्यकीय महाविद्यालयात उपचार सुरू आहेत.

मुख्यमंत्री योगी म्हणाले, यावेळी सरकारने प्रशासकीय व्यवस्थेला सर्वोच्च प्राधान्य दिले. सरकारने अनेक जिल्ह्यांमध्ये होल्डिंग एरिया आणि पार्किंग सुविधांची व्यवस्था केली, ज्यामुळे वाहतूक आणि गर्दी नियंत्रणात लक्षणीय यश मिळाले. प्रयागराज शहराची कमाल क्षमता २५ लाख आहे, तिथे ७ कोटी भाविकांना सुरक्षित स्नान करणे हे चमत्कारापेक्षा कमी नव्हते. हा समाजाचा उत्सव असल्याचेही ते म्हणाले.

काकांचा एकमेव आमदार अजित पवारांच्या सोबत

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. १९ :
छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त शिवनेरी किल्ल्यावर शिवजयंतीचा कार्यक्रम मोठ्या उत्साहात पार पडला. या कार्यक्रमात मंचावर अजित पवारांच्या मागे राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार गटाचे आमदार बापू पठारे हे देखील होते.

शरद पवार गटातील वडगाव शेरीचे बापू पठारे हे एकमेव आमदार आहेत. शिवनेरी किल्ल्यावर शासकीय कार्यक्रमात अजित पवार यांच्या मागे बापू पठारे बसले होते. यावेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मंचावरून उपस्थितांशी संवाद साधला त्यावेळी आमदार बापू पठारे यांच्या नावाचा देखील उल्लेख केल्याचे दिसून आले, त्यामुळे आता राजकीय वर्तुळात अजित पवार शरद पवारांना धक्का देण्याच्या तयारीत आहेत का अशा चर्चा रंगल्या आहेत.

बापू पठारे हे शरद पवार गटाचे एकमेव आमदार आहेत, पण आता ते शरद पवारांची साथ सोडणार का? असा सवाल उपस्थित झाला आहे. यावर स्पष्टीकरण देताना मतदारसंघातील कामानिमित्त भेट घेतल्याचे बापू पठारे यांनी सांगितले आहे. मात्र, पठारे शरद पवार यांची साथ सोडून अजित पवार गटात जाणार असल्याची चर्चा आहे.

उपमुख्यमंत्री शिंदेंचा नागपूर दौरा रद्द?

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. १८ :
शिवसेनेच्या ऑपरेशन टायगरला विदर्भात नमनालाच अडथळा आला आहे. उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे २० फेब्रुवारीला नागपूर दौऱ्यावर होते. पण अचानक त्यांचा रद्दा एक दिवस पुढे ढकलण्यात आला आहे. ते २१ ला येणार आहे. मात्र त्याचे कारण मात्र कळू शकले नाही.

ऑपरेशन टायगर विदर्भात राबवण्याच्या हेतूने शिंदे यांचा विदर्भ दौरा आयोजित करण्यात आला होता. गुरुवारी २० फेब्रुवारीला एकनाथ शिंदे नागपूर जिल्ह्यातील रामटेक मतदारसंघात कन्हान येथे आभार सभा घेणार होते. या दौऱ्याची जय्यत तयारी करण्यात आली आहे.

या सभेत नागपूरसह विदर्भातील ठाकरे गटाचे काही प्रमुख नेते शिंदे गटात प्रवेश करणार, असे रामटेकचे शिवसेनेचे आमदार व मंत्री आशीष जयस्वाल यांनी पत्रकार परिषदेत जाहीर केले होते. त्यामुळे शिंदेंच्या दौऱ्याकडे सर्वांचेच लक्ष लागले होते. मात्र बुधवारी अचानक शिंदे यांचा २० तारखेचा दौरा रद्द झाल्याचे वृत्त धडकले.

सुधारित दौऱ्यानुसार ते २१ तारखेला येणार आहे. ते गोंदियाला जाणार असून तेथून परत आल्यावर दुपारी कन्हान येथे सभा घेणार असल्याचे कळवण्यात आले आहे. सभेची सर्व तयारी पूर्ण झाल्यानंतर अचानक शिंदेंच्या दौरा पुढे ढकलल्याने राजकीय वर्तुळात तर्कवितर्क लावले जात आहे.

पालकमंत्र्यांच्या नियुक्त्या, आमदारांच्या सुरक्षेत कपात व अन्य मुद्यांवरून सध्या भाजप व शिंदे गटात तणाव निर्माण झाला आहे. महायुतीत सर्वकाही सुरळीत आहे, असा दावा खुद्द शिंदे यांनी माध्यमांशी बोलताना केला असला तरी या दोन्ही पक्षात समन्वयाचा अभाव असल्याचे चित्र आहे.

शिंदे सेनेच्या ऑपरेशन टायगरला प्रत्युत्तर म्हणून भाजपने शिवसेनेचे कट्टर विरोधक मलिक्कार्जून रेड्डी यांना पक्षात पुन्हा प्रवेश दिला आहे. हा शिवसेनेला एक प्रकारे संदेश देण्याचा प्रयत्न मानला जातो. या पार्श्वभूमीवर शिंदेंचा उद्याचा दौरा एक दिवस पुढे ढकलणे हे महत्वाचे ठरते.

शपथविधीसाठी सीएम फडणवीस डीसीएम शिंदे आज दिल्लीत

दिल्लीतील रामलीला मैदानात आज, गुरुवारी भाजपच्या नवनिर्वाचित मुख्यमंत्र्यांचा शपथविधी होणार आहे. या शपथविधीसाठी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि अजित पवार उपस्थित राहणार आहेत. त्यामुळेच शिंदे यांचा विदर्भ दौरा रद्द करण्यात आला आहे.

सीईसी नियुक्ती कायद्यावरील सुनावणी लांबली

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. १९ :
निवडणूक आयुक्तांच्या नियुक्तीच्या कायद्याला आव्हान देणाऱ्या याचिकेवरील सुनावणी बुधवारी सर्वोच्च न्यायालयात पुढे ढकलण्यात आली. न्यायमूर्ती सूर्यकांत आणि एन. कोटीश्वर सिंह यांच्या खंडपीठाने सांगितले की वेळेअभावी या प्रकरणाची सुनावणी होळीच्या सुट्टीनंतर होईल. सध्या तरी कोणतीही तारीख निश्चित केलेली नाही.

याचिकाकर्ता एनजीओ असोसिएशन फॉर डेमोक्रॅटिक रिफॉर्म्स कडून बाजू मांडणारे वकील प्रशांत भूषण म्हणाले की हा एक महत्त्वाचा मुद्दा आहे. याचा त्वरित विचार करणे आवश्यक आहे. पंतप्रधान, विरोधी पक्षनेते आणि मुख्य न्यायाधीशांचा समावेश असलेल्या पॅनेलद्वारे सीईसी आणि ईसीची नियुक्ती करण्याचा २०२३ चा निर्णय पाळावा की सीजेआयना पॅनेलपासून दूर ठेवणारा २०२३ चा कायदा पाळावा, असा प्रश्न त्यांनी उपस्थित केला. १७ फेब्रुवारी रोजी केंद्र सरकारने ज्ञानेश कुमार यांची मुख्य निवडणूक आयुक्त म्हणून नियुक्ती केली.

यापूर्वी १२ फेब्रुवारी रोजी सुनावणी होणार होती, परंतु त्या दिवशी खटला सूचीबद्ध करण्यात आला नव्हता. तेव्हा ज्येष्ठ वकील प्रशांत भूषण यांनी न्यायमूर्ती सूर्यकांत आणि न्यायमूर्ती एन. कोटीश्वर सिंह यांच्या खंडपीठासमोर हा मुद्दा उपस्थित केला.

धनंजय मुंडेंनी खोटे जीआर काढले

■ महासागर प्रतिनिधी
मुंबई, दि. १८ :
अंजली दमानिया यांनी धनंजय मुंडे यांच्यावर गंभीर आरोप केले आहेत. धनंजय मुंडे यांची मंत्रिपदावर बसण्याची देखील लायकी नसल्याचे अंजली दमानिया यांनी म्हटले आहे.

अंजली दमानिया यांचा आरोप

धनंजय मुंडे हे मंत्रिमंडळातून बाहेर पडत नाहीत तोपर्यंत या हत्येच्या शोधाला दिशा मिळणार नाही. मी सुरुवातीला कराड आणि मुंडे यांचा कसा संबंध आहे हे मी दाखवले. कराड आणि धनंजय मुंडे हे कंपन्यांमध्ये एकत्र कसे आहेत ते मी दाखवले, त्यांचे आर्थिक व्यवहार असो, मिळालेला नफा असो, दहशत असो मग ऑफिस ऑफ प्रॉफिटमध्ये मी दाखवले राज्याच्या मंत्र्याला राज्याच्या कंपनीकडून थेट नफा मिळत आहे. बॅलन्स शिटच्या बॅलन्स शिट भरले जात आहेत. त्यानंतर मी कृषी घोटाळा बाहेर काढला, असे अंजली दमानिया म्हणाल्या.

दमानिया म्हणाल्या, कृषी घोटाळ्यात मी दाखवले की 80-90 रुपयांचे नॅनो युरियाला 220 रुपयांनी खरेदी केली गेली. धनंजय मुंडे तर काय काय करतात यावर मला आता बोलावे वाटत नाही. मंत्रिमंडळाच्या बैइकीत निर्णय झालेला नसतानाही खोटे जीआर काढून धनंजय मुंडे यांनी मोठे घोटाळे केल्याचे त्या म्हणाल्या.

मंत्रालयातील उपहारगृहात एफडीएचा छापा

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १८ :
मंत्रालयातील उपहारगृहावर मंगळवारी खाद्य आणि औषध प्रशासनाकडून छापा मारण्यात आला. तथापि, या छाप्याची माहिती आधीच उपहारगृह व्यवस्थापनाला मिळाल्याने, त्यांची तयारी उत्तम दिसून आली.

छापेमारी दरम्यान उपहारगृहातील कर्मचारी कडक इस्त्री केलेले कपडे आणि डोक्यावर कॅप घालून कार्यरत होते. यामुळे, व्यवस्थापनाच्या स्वच्छतेची आणि गुणवत्ता राखण्याच्या कटीबद्धतेची झलक दिसली. अन्नपदार्थांच्या बाबतीत, आजच्या भाजीचे तेल योग्य प्रमाणात वापरण्यात आले होते. त्याचप्रमाणे, अन्नाची गुणवत्ता देखील दर्जेदार होती. यामुळे, एफडीएच्या पथकाने तपासणी केल्यावर, अन्नपदार्थांमध्ये कोणतीही कमी आढळली नाही. ग्लास देखील स्वच्छ ठेवले गेले होते.

ज्येष्ठ नेते अनंतराव घारड यांचे निधन

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. १८ :
काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते अनंतराव घारड यांचे आज बुधवार १९ फेब्रुवारी रोजी माजी केंद्रीय गृहमंत्री दिवंगत शंकरराव चव्हाण यांचे ते निकटवर्तीय होते. यासोबतच बाळासाहेब विखे - पाटील यांच्यासोबत देखील त्यांचे घनिष्ट संबंध होते.

प्रादेशिक निवड मंडळाचे काही काळ ते अध्यक्ष होते. प्रदीर्घ काळ काँग्रेसमध्ये राहिल्यानंतर माजी मुख्यमंत्री अशोक चव्हाण यांनी भाजपात प्रवेश केल्यानंतर घारड यांनी देखील काँग्रेसच्या सर्व पदांचा राजीनामा दिला होता.

घारड यांची अंत्ययात्रा गुरुवार २० फेब्रुवारी रोजी नागपूर येथील त्यांच्या निवासस्थानावरून सकाळी ९.३० वाजता निघणार असून अंत्यविधी अंबाझरी घाट येथे होणार आहे. आज त्यांच्या निधनाचे वृत्त कळताच सर्वपक्षीय नेते, पदाधिकाऱ्यांनी त्यांच्या निवासस्थानी जाऊन अंत्यदर्शन घेतले.

अनंतराव घारड यांना प्रदेश काँग्रेसने मानाचे स्थान दिले होते. इतर काही नेत्यांसह त्यांना अ. भा. काँग्रेस समितीवर प्रतिनिधी म्हणून पाठविण्यात आले होते. अ.भा. काँग्रेस समितीचे महासचिव अविनाश पांडे, माजी केंद्रीय मंत्री विलास मुत्तेमवार यांच्यासह अनंतराव घारड, डॉ. बबनराव तायवाडे, अभिजित सपकाळ यांचा त्यात समावेश होता.

प्रादेशिक दुय्यम सेवा मंडळाचे अध्यक्ष असतानाच्या काळात त्यांनी विदर्भातील अनेक गरजू आणि आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील तरूणांमधील प्रतिभा हेरून त्यांना नोकरीसाठी सर्वतोपरी सहकार्य केले होते. घारड यांच्या प्रयत्नांमुळेच अनेक तरूण त्याकाळी नोकरीत लागले. नागपूर आणि लगतच्या भागात काँग्रेसच्या वाढीसाठी अनंतराव घारड यांनी मोठी मेहनत घेतली होती. अशोक चव्हाण यांनी काँग्रेस सोडल्यापासून घारडही दुरावले होते.

माओवादी नेता दिलीपला अटक

२०१३ पासून ट्रक ड्रायव्हर म्हणून लपला होता

■ महासागर प्रतिनिधी
यवतमाळ, दि. १८ :
झारखंडमधील माओवादी नेता दिलीप याला यवतमाळ पोलिसांनी अटक केली आहे. दिलीप गत अनेक वर्षांपासून ड्रायव्हर म्हणून लपून बसला होता. यवतमाळ पोलिसांनी त्याच्या मुसक्या आवळल्या. झारखंड पोलिसांनी येथे येऊन त्याची ओळख पटवली. दिलीप याची अटक नक्षलविरोधी मोहिमेचे एक मोठे यश मानले जात आहे.

दिलीप हा झारखंड येथील कुख्यात हुहुरु दलमचा नक्षली कमांडर होता. तो २०१३ पासून यवतमाळमध्ये वास्तव्यास असल्याची खबर पोलिसांना मिळाली होती. तत्पूर्वी त्याने काही वर्षे मुंबईत एका बोअरिंगच्या मशीनवर काम केले होते. त्यानंतर एका व्यक्तीच्या माध्यमातून तो यवतमाळ येथे आला होता. तो तिथे ट्रक ड्रायव्हर म्हणून काम करत होता. झारखंड पोलिसांनी यवतमाळमध्ये येऊन त्याची ओळख पटवली. त्यानंतर स्थानिक पोलिसांनी बुधवारी त्याला अटक केली. या प्रकरणी यवतमाळ पोलिसांचा सातत्याने झारखंड पोलिसांशीही पत्रव्यवहार सुरू होता.

उल्लेखनीय बाब म्हणजे दिलीप याच्यावर नक्षली चळवळीसाठी आर्थिक वसुली करण्याची जबाबदारी होती. त्याने भुसुरुंग स्फोटही घडवून आणल्याचा दावा आहे. दलमच्या आर्थिक व्यवहारात त्याने गैरव्यवहार केला. त्यामुळे त्याने जिवाच्या भीतीने झारखंड सोडून मुंबई गाठली. तेव्हापासून त्याचे महाराष्ट्रात वास्तव्य आहे. अखेर पोलिसांनी त्याच्या मुसक्या आवळल्या.

महाकुंभमध्ये मुलीची गळा चिरून हत्या

■ प्रयागराज, दि. १९ :
महाकुंभात स्नान करण्यासाठी आलेल्या एका मुलीची गळा चिरून हत्या करण्यात आली. बाथरूममध्ये मृतदेह आढळला. मुलीसोबत आलेला तरुण फरार आहे.

या दोघांनीही झुसीमध्ये एक खोली घेतली आणि एकमेकांची ओळख पती-पत्नी म्हणून करून दिली. तिचा खून करून हा तरूण फरार झाला आहे

ऑपरेशन टायगर मोडून काढणार उद्धव ठाकरे

शिंदेंविरोधात रणनीती आखली, पक्षाला लागलेली गळतीही थांबवणार

■ महासागर प्रतिनिधी
मुंबई, दि. १८ :
उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वातील शिवसेनेचे ऑपरेशन टायगर मोडून काढण्यासाठी शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे आता स्वतः मैदानात उतरलेत.

त्यांनी गत काही दिवसांपासून पक्षाला लागलेली गळती रोखण्यासाठी एक खास रणनीती आखली आहे. या अंतर्गत त्यांनी पक्षाचे नेते, उपनेते व सचिव यांच्या खांद्यावर खास जबाबदारी टाकली आहे.

ठाकरे गटाचे माजी आमदार राजन साळवी यांनी नुकताच शिंदे गटात प्रवेश केला. त्यानंतर कोकणातील अनेक पदाधिकारी एकनाथ शिंदे यांच्यासोबत गेले. माजी आमदार सुभाष बने हे ही शिंदे गटात गेले.

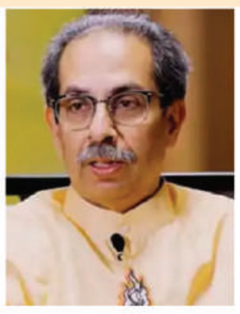

मुंबईतील पदाधिकारी व माजी नगरसेवकांनीही सत्ताधारी शिवसेनेचा रस्ता धरला. पक्षाला हे धक्क्यांवर धक्के बसत असताना उद्धव ठाकरे यांनी आपली पक्षसंघटना बळकट करण्यासाठी बैठकांचा सपाटा लावला आहे. या प्रकरणी त्यांनी आपल्या पहिल्या व दुसऱ्या पळीतील नेत्यांवर काही विशेष जबाबदाऱ्या सोपवल्याची माहिती आहे.

वृत्तानुसार, ठाकरे गटातील नेत्यांसह उपनेते व सचिव पदी असणाऱ्या नेत्यांना डॅमेज कंट्रोलसाठी व पक्ष संघटना मजबूत करण्यासाठी विशेष जबाबदारी देण्यात आली आहे. पक्षाची स्थिती जाणून घेऊन त्यानुसार पाऊले उचलण्यासाठी दर मंगळवारी ठाकरे गटाच्या नेत्यांची मुंबईतील सेना भवनात बैठक होईल. उद्धव ठाकरे यांनी पक्षाच्या संघटनेतही काही फेरबदल करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

मराठी बोलीभाषेचे संवर्धन

९८ वे अखिल भारतीय साहित्य संमेलन दिल्ली येथे होत आहे. या संमेलनाचे उद्घाटन प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते होणार आहे. साहित्य संमेलनाच्या पार्श्वभूमीवर अमरावतीचे ज्येष्ठ साहित्यिक वसंत आबाजी डहाके यांना २०१२ साली चंद्रपूर येथे झालेल्या अखिल भारतीय साहित्य संमेलनाच्या अध्यक्षपदाचा सन्मान मिळाला होता. त्यांच्या अध्यक्षीय भाषणातील काही अंश ....

अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे त्रेपन्नावे अधिवेशन ५ जानेवारी १९७९ रोजी चंद्रपूर येथे झाले होते. त्यावेळी संमेलनाचे अध्यक्ष प्रख्यात कथाकार प्रा. वामन कृष्ण चोरपडे हे होते. आणि स्वागताध्यक्ष श्रीयुत शांतारामजी पोटदुखे हे होते. त्यावेळच्या संमेलनात मी माझ्या एकदोन कविता वाचल्या होत्या. तेहतीस वर्षांनंतर आज दिनांक ३ फेब्रवारी २०१२ रोजी मी माझे अध्यक्षीय भाषण करायला उभा राहिलो आहे. खरे तर मी माझ्या घरी, माझ्या कुटुंबात परत आलो आहे, अशीच माझी भावना आहे.

मी भाषेच्या घरात राहतो, भाषेच्या प्रदेशात माझा रहिवास आहे. हे घर खूप मोठे आहे. हा प्रदेश खूप विस्तीर्ण आहे. मी या घराच्या विविध दालनांमधून वावरतो. गवाक्षांतून बाहेर पाहातो. याच्या तळघरांतून आणि भुयारांतून हिंडत असतो. याची कित्येक दालने अजून मी पाहिलेली देखील नाहीत. परंतू माझे संचित मोठे आहे. याच घरात वावरलेल्या कित्येक महानभावांचे ते अक्षरसंचित आहे. तो माझा ठेवा आहे, मी काही थोडी टिपणे तेवढी काढलेली आहेत.

थोडा विसावा घ्यावा म्हणून मधून मधून मी माझ्या महाकाय पूर्वजांच्या तळहाताएवढ्या कोपऱ्यात येतो. या जागेजवळ एक अवाढव्य खिडकी आहे. तीमधून मी बाहेर डोकावतो. मी आत आणि बाहेर पाहण्याचा नेहमीच प्रयत्न करीत असतो. फार थोडे मला जमले आहे. माझ्या आतही एक जग आहे आणि त्यात सतत कोलाहल सुरू असतो. या कोलाहलातही एक शांत स्वर शोधण्याचा माझा प्रयत्न असतो, मी आता या क्षणी मी माझ्या आतल्या आणि बाहेरच्या कोलाहलासह आपणासमोर उभा आहे.

तेहतीस वर्षांनंतरचे चंद्रपूर पुष्कळच वाढले, विस्तारले आहे. सगळीच निमशहरे, शहरे, महानगरे आपले रूप बदलत आहेत. इतिहासातच झोपून गेल्यासारखे वाटणारे हे शहरही आता पापण्या उघडून इकडेतिकडे पाहू लागले आहे. श्रीमहाकाली, अचलेश्वर यांच्यानंतर सुपर थर्मल पॉवर प्लांट हे आधुनिक काळातले नवे देवालय इथे आलेले आहे. या रोपट्यातून निघालेले विजेचे हात दूरपर्यंत पोचलेले आहेत. शहरांत झगमगाट आहे, परंतु खेड्यांमध्ये, रानांमध्ये प्रकाशाचे थेंब पाझरत आहेत की नाहीत याबद्दल मी साशंक आहे. मधून मधून मला मात्र डोळ्यांमधले अंगार फुललेले दिसतात.

उन्हाचा, पावसाचा स्पर्श झाला नाही तर झाडेही वेडीवाकडी वाढत जातात, तेथे माणसांचे काय. याच शहराच्या रस्त्यांवरून माझे बालपण चालत गेले आणि याच शहरात मला केव्हातरी कवितेच्या कीटकाचा दंश झाला. महाकाली, त्या देवीच्या पलिकडच्या अजस्त्र पाषाणमूर्ती माझ्या कवितांमध्ये प्रतिमा म्हणून येऊ लागल्या. तेव्हाच्या योगभ्रष्ट या प्रदीर्घ कवितेत मी लिहिले होतेः चांदा हे शहर अमुकसाठी प्रसिद्ध असून तमूकसाठी अप्रसिद्ध असले तरी येथे दर चैत्र पौर्णिमेला महाकालीची मोठी यात्रा भरते.

त्यावेळी महाकालीचे जे मला जाणवले होते तेही लिहिले..

महाकाली...
जळते डोळे...
जळते हास्य...
जळते. उघडे नागडे नृत्य...

हे नृत्य विध्वंसाचे नाही, सर्जनाचे आहे. विध्वंसापेक्षा सर्जनावर माझा जास्त विश्वास आहे. समाजाची जुनाट खिळखिळी झालेली संरचना नष्ट केली पाहिजे. परंतु त्या ठिकाणी नवी आणि अधिक उत्तम अशी संरचना उभारली पाहिजे हे मी त्यावेळच्या माझ्या लोकांचा आकांत या कवितेत लिहिले होते. अर्थात माझ्या लोकांचा आकांत अद्याप मावळला नाही. अजूनही दूरवर पसरलेल्या अरण्यांमधून दुःखितांचे विव्हल स्वर वाऱ्यावरून माझ्यापर्यंत पोचतात.

जोवर मराठीच्या विविध बोली बोलल्या जात आहेत, प्रमाण मराठीत शिक्षित लोक आपले व्यवहार करीत आहेत, मराठी माध्यमांच्या शाळा बहुसंख्येने आहेत तोपर्यंत मराठी भाषा टिकून राहण्याचे उपाय करणे शक्य आहे. मराठीला पर्याय म्हणून इंग्रजीची (आणि माहिती तंत्रज्ञानाची, इलेक्ट्रॉनिक्सची) निवड करण्याचा विकल्प आपण ठेवतो तेव्हाच मराठीचे स्थान दुय्यम कसे आहे हे आपण दाखवत असतो. या विषयांचा स्वीकार करूनही मराठी हा विषय अनिवार्य असलाच पाहिजे असे धोरण आखले पाहिजे आणि त्याची कडक अंमलबजावणी केली पाहिजे.

गेली काही वर्षे मराठीची गरज कशी नाही याचा वृत्तपत्रांतून प्रचार करण्यात गेलेली आहेत, विशेषतः विज्ञान आणि वाणिज्य शाखांमधल्या विद्यार्थ्यांवर आणि त्यांच्या पालकांवर मराठी नको या मताचा प्रभाव टाकण्यात आलेला आहे. पुढे तर प्रश्नच नाही. भाषेचा किंवा साहित्याचा बाराही लागू नये अशीच व्यवस्था केलेली आहे. आपण पहिलीपासून दहावीपर्यंत मराठीचा आग्रह धरलेला आहे.

अकरावीपासून मराठी विषय सोडला तरी चालेल अशी व्यवस्था केलेली आहे. हे योग्य नाही. लोकांनी ते रोखायला हवे आहे. कुठलेही विषय घ्या, पण एक विषय मराठी हा असलाच पाहिजे असा लोकांनी आग्रह धरायला पाहिजे, आणि शासनानेही विचार करायला पाहिजे. जी मुले अकरावी-बारावीला मराठी विषय घेतात त्यातही काही बीएला जातात आणि मराठी साहित्य हा विषय घेतात. बीएससी, बीकॉमकडे जाणाऱ्यांना मराठी साहित्य हा विषय घेण्याची संधीच आपण नाकारलेली आहे.

अभियांत्रिकी, तंत्रज्ञान, वैद्यकविद्या, व्यवस्थापनविद्या यांच्याकडे बहुसंख्य विद्यार्थी जातात. त्याच्या अभ्यासात भाषा नाही आणि साहित्यही नाही. म्हणजे मराठी वाचवण्याची सगळी जबाबदारी बीएला जाणाऱ्या मूठभर विद्यार्थ्यांच्या डोक्यावर आपण टाकलेली आहे. ही वस्तुस्थिती आहे.

काही थोडे लोक मराठीचे अध्ययन करतात. बाकीच्यांना मराठीशी काही देणेघेणे नाही. ही वस्तुस्थिती भाषेच्या, साहित्याच्या संस्कृतीच्या आणि त्या विद्यार्थ्यांच्या जीवनाच्याही दृष्टीने चांगली नाही. भाषेपासून, साहित्यापासून मुलांना तोडून टाकता आणि मराठी भाषेचे काय होईल, मराठी साहित्याचे काय होईल अभी चिंता करता. ही विसंगती आहे. मी असे सुचवतो आहे की आपण अन्य विद्याशाखांमध्येही साहित्य हा विषय ठेवावा.

प्रमाण मराठीचा जीवनाच्या सर्व क्षेत्रात कुशल वापर आणि मराठीच्या बोलीचे संवर्धन या दोन्ही बाबतीत शासनाच्या भाषाविभागाने भरीव काम केले पाहिजे. महाराष्ट्रात अनेक बोली आहेत. वऱ्हाडी, नागपुरी, हळबी, अहिराणी, डांगी, मालवणी, कडाळी, झाडी, डांगणी, माणदेशी मराठवाडी, भिलोरी, पोवारी, गोंडी, इत्यादी.

आजच्या मराठी साहित्यात या विविध बोलींमधले लेखन केले जात आहे. कथा, कादंबरी, आत्मचरित्र, कविता या साहित्यप्रकारांतील लेखनात बोलींचा वापर मोठ्या प्रमाणात होताना दिसतो. दलित, भटक्या विमुक्त, आदिवासी जाती-जमातीमधून आलेल्या लेखकाच्या स्वकथनांतून त्या त्या प्रदेशाशी, व्यवसायाशी, समाजगटाशी निगडित बोली आलेली आहे.

उदाहरणार्थ लक्ष्मण माने यांच्या उपरामध्ये कैकाडी बोली, रुस्तुम अचलखांब यांच्या गावकीमध्ये जालना परिसरातील बोली, दादासाहेब मल्हारी मोरे यांच्या गबाळमध्ये मिरज-जत परिसरातील कुडमुडे जोशी जमातीची बोली, शरणकुमार लिंबाळे यांच्या अक्करमाशीत अक्कलकोट परिसरातील बोली, लक्ष्मण गायकवाड यांच्या उचल्यामध्ये लातूर परिसरातील संतामुच्चर जमातीची बोली, रावजी राठोड यांच्या तांडेलमध्ये नांदेड परिसरातील बंजारा बोली, भगवान इंगळे यांच्या ढोरमध्ये जामखेड परिसरातील बोली, योगीराज बागूल यांच्या पाचटमध्ये वैजापूर परिसरातील ऊसतोडीच्या कामगारांची बोली अशा कितीतरी बोली मराठी साहित्यात आलेल्या आहेत.

बोलीबरोबर ती बोली बोलणाऱ्यांची संस्कृतीही अशा कथनांतून व्यक्त होते. या बोलीचा आणि प्रमाण मराठीचा सांधा जोडण्याचे काम विद्यापीठातील मराठीचे, समाजशास्त्राचे आणि सांस्कृतिक मानवशाखाचे प्राध्यापक करू शकतात; नव्हे, ते त्यांनी करावे असे मी सुचवतो.

भारतासारख्या कृषिप्रधान देशावर आर्थिक जागतिकीकरणाचा किती गंभीर विपरीत परिणाम होतो याविषयी वंदना शिवा यांनी लिहिले आहेः आर्थिक जागतिकीकरणामुळे बीज-बियाणे उद्योगाचे केंद्रिकरण, जागतिक व्यापारी प्रतिष्ठानांचा (ग्लोबल कार्पोरेशन्स) कृषिव्यवसायात प्रवेश, कीटकनाशकांचा वाढता वापर, वाढत चाललेली कर्जे, निराशा, त्यामुळे लहान शेतकऱ्यांच्या होणाऱ्या आत्महत्या या गोष्टी घडत आहेत.

भांडवल गुंतवणारी कार्पोरेट - नियंत्रित कृषिव्यवस्था अस्तित्वात येते आहे. अशा स्थितीत गरीब शेतकरी टिकून राहणे अशक्य झाले आहे. जागतिकीकरणात निर्यातीला प्राधान्य आहे. त्यामुळे शेतकरी अन्नधान्य पिकवण्याऐवजी निर्यात करता येईल अशी पिके घेऊ लागले आहेत. उत्पादनखर्चात वाढ झाल्यामुळे कर्ज काढण्याची प्रवृत्ती वाढीस लागली. पाहिजे तसे उत्पन्न झाले नाही किंवा भाव मिळाले नाहीत तर शेतकरी बुडतो, तो वैफल्याने ग्रासला जातो.

जागतिकीकरणाच्या अवस्थेत इंग्रजीसारख्या एकाच भाषेत संज्ञापन आणि ज्ञानव्यवहार होत असेल तर इतर भाषा बोलणाऱ्यांचे आणि त्यांच्या भाषांचे भवितव्य काय हा प्रश्न उपस्थित होणे अपरिहार्य आहे. इंग्रजी ही आंतरराष्ट्रीय व्यापाराची, राजकारणाची, आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या व्यवस्थापनाची, ज्ञानाची, अनुवादाची, संगणकाची, इंटरनेटची आणि मोबाईल फोनची, भाषा आहे. ती ग्लोबल लँग्वेज आहे. थोडक्यात ती जागतिकीकरणाची भाषा आहे.

जागतिकीकरणाच्या प्रक्रियेत इंग्रजी भाषेला अत्यंत महत्त्व आलेले आहे. पूर्वी ब्रिटिश वसाहती असलेल्या देशांतच नव्हे तर जगाच्या सर्वच खंडांतील देशांमध्ये ती शिकली, बोलली, लिहिली जाते आहे. तथापि पूर्वी वसाहती असलेल्या देशांवर तिचा अधिक प्रभाव आहे. घानासारख्या आफ्रिकन प्रजासत्ताकात इंग्रजी भाषेला प्रथम क्रमांकाचे स्थान आहे. राज्यकारभाराची, व्यापाराची, शिक्षणाची तीच भाषा आहे.

जागतिकीकरणाच्या अर्थकारणामुळे विकसनशील देशांच्या अर्थकारणावर जसे विपरीत परिणाम होत आहेत तसेच ते भाषांच्या बाबतीतही होतील का अशी चिंता अनेक देशांतील भाषातज्ज्ञ व्यक्त करीत आहेत. इंग्रजीमुळे राष्ट्रीय भाषांचे, प्रादेशिक भाषांचे, बोलींचे अस्तित्व मिटून जाईल काय या प्रश्नाने जगभरातील विचारवंत अस्वस्थ झालेले आहेत. कारण तशी काही चिन्हे वास्तवात दिसत आहेत.

भारतामध्ये भाषांची विविधता आहे. आसामी, उड़िया, उर्दू, कन्नड, काश्मिरी, कोकणी, गुजराती, डोगरी, तमिळ, तेलुगू, नेपाली, पंजाबी, बंगाली, बोडो, मणीपुरी, मराठी, मलयालम, मैथिली, संथाली, संस्कृत, सिंधी, हिंदी या प्रमुख भाषा आहेत. हिंदी ही उत्तरप्रदेश, उत्तरांचल, छत्तीसगड, झारखंड, बिहार, मध्यप्रदेश, राजस्थान, हरयाणा, हिमाचल प्रदेश, आणि राजधानी दिल्ली व केंद्रशासित प्रदेश यांची अधिकृत भाषा आहे.

इंग्रजी भाषेचा सहभाषा म्हणून स्वीकार केलेला आहे. राष्ट्रीय पातळीवर इंग्रजी आणि हिंदी या भाषांना विशेष महत्त्व आहे. प्रादेशिक भाषांना राज्यभाषेचा दर्जा असला तरी सर्वच राज्यांमध्ये इंग्रजी ही भाषा सार्वजनिक व खासगी क्षेत्रांमध्ये उपयोगात आणली जाते. या मान्य प्रादेशिक भाषांखेरीज अन्य भाषाही आहेत महाराष्ट्रात मराठीच्या बोलींखेरीज भिली, गोंडी, कोरकू, वारली या भाषा आहेत. या मराठीच्या बोली नसून स्वतंत्र भाषा आहेत आणि त्या भाषांमध्ये त्या भाषक समुहांचे सांस्कृतिक संचित आहे.

आज आपण सगळेच पूर्वी न अनुभवलेल्या संक्रमणाच्या अवस्थेतून जात आहोत. सांस्कृतिक, राजकीय, आर्थिक, सामाजिक क्षेत्रांमध्ये उत्पन्न झालेल्या संभ्रमाच्या मुद्रा पाहतो आहोत. गावे, शहरे बदलत आहेत. पुष्कळदा असे वाटते की आपण अवाढव्य अशा बाजारपेठेतून हिंडतो आहोत. आजच्या या स्थितीत संस्कृती, भाषा, साहित्य यांचे भवितव्य काय या प्रश्नाने आपण अस्वस्थ आहोत. याशिवायही अनेक प्रश्न आपल्या मनात आहेत.

स्पेस मिळाली की आपण प्रश्न मांडायला लागतो. काही वेळा आपल्याला अशी स्पेस तयार करावी लागते. झाडीपट्टी रंगभूमी ही अशा स्पेसचे उत्तम उदाहरण आहे. उर्वरित महाराष्ट्राला कितपत कल्पना आहे कोण जाणे. झाडीपट्टीची दंडार ही परंपरेने चालत आलेली लोककला आहे. दंडार म्हणजे हातात डहाळी घेऊन केलेला नाच असा एक अर्थ दिलेला आहे. म्हणजे हे सृजनाचे नृत्य आहे. जंगलात, निसर्गात राहणाऱ्या लोकांचा निर्मितीचा उत्सव, आता सर्वत्र पसरलेल्या जंगलात कार्पोरेट हत्ती शिरून उच्छाद मांडायला सिद्ध झालेले आहेत.

साम्राज्यवाद नष्ट झाला आहे. परंतु साम्राज्ये आपल्या डोळ्यांसमोर आकार घेत चालली आहेत. जागतिकीकरण हे या साम्राज्याचे नाव आहे. या साम्राज्यात आधुनिकता आणि समृद्धी यांची आमिषे दाखवली जातात, परंतु प्रत्यक्षात सामाजिक दुभंगलेपण आणि सांस्कृतिक मागासलेपण यांचे पोषण केले जाते.

व्यक्तीचे बाहेरच्या जगाशी असलेले संबंध, बाजारपेठेचा प्रभाव आणि त्याच्याशी निगडित उपभोक्तावादी संस्कृती आणि धार्मिकता व धर्मजातीवाद यांचा उदय या तीन गोष्टींचा अनेक विचारवंतांनी परामर्ष घेतला आहे. व्यक्तीच्या दृष्टीने सामाजिक प्रश्न महत्त्वाचे राहिलेले नाहीत. सार्वजनिकतेच्या ठिकाणी वैयक्तिकता आलेली आहे. व्यक्ती स्वतःच्या प्रश्नांमध्ये जास्त गुंतून गेली आहे. बाजारपेठेचे स्वरूप बदलले आहे. पूर्वी अप्राप्य अशा वस्तु व्यक्तीच्या हाताशी आलेल्या आहेत असा आभास तयार केला जातो. परंतु व्यक्तीची वास्तविक स्थिती आणि तिच्या निवडीला केले जाणारे आवाहन यांत विसंगती तयार होते. वस्तूंमध्येच सर्वस्व आहे. खरा आनंद आहे असे वाटणे. वस्तूंनी झपाटले जाणे अशी एक मानसिक अवस्था तयार होते. आर्थिक क्षमता नसल्याने बहुसंख्यांना त्या मिळवता येत नाहीत.

सर्वसामान्य माणसांच्या सुखदुःखाची हायस्ट्रीट फिनिक्सच्या मोराला काही पर्वा नसते तो चमचम दिव्यांचा पिसारा फुलवून दिमाखात उभा असतो. जयंत पवार यांची ह्यफिनिक्सच्या राखेतून उठला मोरह्ल ही कथा जागतिकीकरणावरचे, मुक्त बाजारपेठेवरचे नवमध्यमवर्ग आणि कनिष्ठवर्ग यांच्यात पडलेल्या दरीवरचे एक प्रखर भाष्य आहे.

जागतिकीकरण ही भिन्न भिन्न आर्थिक, राजकीय आणि सांस्कृतिक विचारप्रवाहांना सामावून घेणारी संज्ञा आहे. जागतिकीकरण ही एक अवस्था आहे आणि सिद्धांतही आहे. वर्तमानकाळात जागतिकीकरण या शब्दात विविध अर्थच्छटा दडलेल्या आहेत.

उदाहरणार्थः मुक्त बाजारपेठ, आर्थिक उदारीकरण, राजकीय-आर्थिक-सांस्कृतिक जीवनावर पाश्चात्य धारणांचा प्रभाव, पश्चिमीकरण किंवा अमेरिकीकरण, माहिती तंत्रज्ञानाचा प्रसार, इंटरनेट क्रांती, जागतिक एकात्मता, इत्यादी.

जागतिकीकरणाची ही अवस्था एक अपूर्ण अवस्था आहे. भांडवलशाहीचा हा पुढचा टप्पा आहे. वाफेवर चालणारी जहाजे, टेलिग्राफ, टेलिफोन, रेल्वे ही भांडवलशाहीची संचार साधने होती.

प्रगत भांडवलशाहीला संगणक, उपग्रहांवर अधारित दृक-श्राव्य माध्यमे, भ्रमणध्वनी, द्रुत आंतरराष्ट्रीय विमानवाहतूक ही संचार-संज्ञापन साधने मिळालेली आहेत. समाजवैज्ञानिकांच्या मते जागतिकीकरण या संज्ञेत सामाजिक अस्तित्वाशी निगडित स्थल आणि काल या संकल्पनांतील मूलभूत बदलांचा निर्देश आहे.

वसंत आबाजी डहाके
ज्येष्ठ साहित्यिक,
अमरावती.

●●●●●●●●●

सारे काही मराठीसाठी

अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन, दिल्ली २०२५

: संकलन :
विजय राऊत
विभागीय माहिती कार्यालय, अमरावती.

यावर्षी ९८ वे अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन राजधानी नवी दिल्ली येथे होत आहे. या आधी नवी दिल्ली येथे ७२ वर्षापूर्वी ऑक्टोबर महिन्यात ५४ वे साहित्य संमेलन झाले होते. तेव्हा, महाराष्ट्र राज्याची निर्मितीही झाली नव्हती, आणि अ. भा. मराठी साहित्य महामंडळही अस्तित्वात नव्हते. या ५४ व्या साहित्य संमेलनाचे उद्घाटन तत्कालीन पंतप्रधान पंडीत जवाहरलाल नेहरु यांनी केले होते. अध्यक्ष होते तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी, आणि स्वागताध्यक्ष होते काकासाहेब गाडगीळ. त्यानंतर दिल्लीत साहित्य संमेलन होत आहे ते यंदाच. या आधी तब्बल बावीस वेळा महाराष्ट्राबाहेर साहित्य संमेलने झाली आहेत. यंदाही हे संमेलन अनेक कारणांसाठी विशेष ठरणार आहे. केंद्र सरकारकडून मराठीला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळाल्यानंतर दिल्ली येथे होणारे हे पहिले साहित्य संमेलन आहे. यामुळे हे संमेलन ऐतिहासिक असेल. हा सोहळा मराठी भाषिक, साहित्य प्रेमींसाठी एक अभिमानास्पद क्षण ठरणार आहे. यामुळे संपूर्ण भारतभर आणि परदेशात विखुरलेल्या मराठी जनामनास एकत्र येण्याची संधी मिळणार आहे. या संमेलनामुळे मराठीचा लौकिक अधिक वृद्धिंगत होईल. विशेषतः पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते होणारे उद्घाटन हा मराठी भाषिकांसाठी अभिमानाचा क्षण असेल. अशा या विशेष संमेलनानिमित्त मराठी भाषेच्या समृध्दतता व संवर्धनासाठी कार्यरत असणाऱ्या संस्थाविषयी माहिती देणारा लेख...

मराठी भाषा विभागांतर्गत भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, महाराष्ट्र राज्य विश्वकोश निर्मिती मंडळ व राज्य मराठी विकास संस्था अशी ४ कार्यालये कार्यरत आहेत. या चार कार्यालयांकडून मराठी भाषा आणि साहित्य यांच्या संवर्धनासाठी विविध उपक्रम राबवण्यात येतात. या सर्व उपक्रमांना गती देण्यात आली आहे.

राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई.

पुस्तकांचे गाव भिलार या प्रकल्पांतर्गत सुरुवातीस २५ घरांमधून प्रत्येकी ५०० पुस्तके वाचक/ पर्यटकांसाठी उपलब्ध करून देण्यात आली होती. लोकसहभागातून सुरू केलेल्या या प्रकल्पास वाचकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभत असल्याने घरांच्या संख्येत वाढ करण्यात येत आहे. सध्या येथे साहित्यिक व भाषिक उपक्रमांचे नियमित आयोजन करण्यात येत आहे.

या उपक्रमाकरिता वाचकांसाठी निवास व्यवस्था, रस्ते, वाहनतळ, सार्वजनिक प्रसाधनगृह तसेच खुले प्रेक्षागृह इत्यादी पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने कार्यवाही सुरू आहे.

राज्य मराठी विकास संस्थेकडून अमराठी भाषिकांसाठी अध्यापन साधने विकसित करण्यासाठी मुंबई विद्यापीठाच्या जर्मन विभागाच्या पुढाकाराने 'मायमराठी' हा प्रकल्प हाती घेण्यात आला आहे. या प्रकल्पांतर्गत सन २०१८ मध्ये ३८ लाख रुपये अर्थसहाय्य वितरित करण्यात आले होते. या अनुदानात सद्यस्थितीत भरीव वाढ करण्यात आली आहे.

मराठी बोलींचे प्रतिमांकन हा प्रकल्प डेक्कन कॉलेज, पुणे यांच्या साहाय्याने हाती घेण्यात आला असून यामध्ये ६० बोली भाषेचा समावेश करण्यात आला आहे.

दासोपंतकृत गीतार्णव शब्दार्थ- संदर्भकोश : नाथपंचकातील एक महत्वाचे कवी दासोपंत यांनी लिहिलेली गीता टीका म्हणजेच गीतावर्ण हा ग्रंथ होय. या साहित्यकृतीची माहिती मराठी वाचकांना व्हावी, याकरिता हा प्रकल्प हाती आला आहे.

भाषा संचालनालय, मुंबई

भाषा संचालनालयाने दैनंदिन प्रशासन व न्याय व्यवहारात सातत्याने उपयोगी होणाऱ्या अ) कार्यदर्शिका ब) प्रशासन वाक्यप्रयोग क) शासन व्यवहार कोश ड) न्याय व्यवहार कोश या भ्रमणध्वनी ॲपचे काम पूर्ण केले असून वरील चार कोषांमध्ये सुमारे ८६ हजार मराठी/इंग्रजी शब्दांचा समावेश आहे.

परिभाषा कोश अद्यावतीकरण करण्याचे काम सातत्याने सुरू असते.

शासन व्यवहार कोश, कृषिशास्त्र, अर्थशास्त्र, तत्वज्ञान आणि तर्कशास्त्र तसेच शिक्षणशास्त्र परिभाषा कोश या कोषांच्या अद्यावतीकरणाचे काम पूर्ण झाले आहे. आतापर्यंत सुमारे ३४ परिभाषा कोश/ शब्दकोश तसेच शासन मार्गदर्शक पुस्तकांची निर्मिती केली आहे.

महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई.

नवीन लेखन प्रकल्प

मराठी भाषेत मौलिक व वैचारिक विषयांवर नाविन्यपूर्ण लिखाण करण्याकरिता मंडळाकडून २० नवीन लेखन प्रकल्प हाती घेतले आहेत. ते पुढीलप्रमाणे आहेत. १) नाट्य संज्ञाकोष, २)मराठी नाटक आणि रंगभूमीचा समग्र इतिहास ३) महाराष्ट्राच्या सामाजिक- सांस्कृतिक स्थित्यंतरांचा इतिहास ४) महाराष्ट्र दृश्यात्मक कलांच्या परंपरांचा आढावा- बृहद्ग्रंथ प्रकल्प ५) १९ व्या व २० व्या शतकातील अध्यात्म मार्गदर्शकाचा बोध, ६) मराठी सारस्वतांचे चित्रचरित्र ७) सत्यशोधकांचे अंतरंग ८) गुरुवर्य कृ. अ. केळुसकर यांचे समग्र वाङमय, ९) सुफी तत्वज्ञान सखोल विश्लेषण- बृहद्ग्रंथ १०) भारतातील सार्वजनिक ग्रंथालय चळवळीची ऐतिहासिक वाटचाल- एक दृष्टिक्षेप ११) महाराष्ट्राबाहेरील मराठी माणसांच्या कामगिरीचा समग्र आणि सम्यक इतिहास, १२) अभंगसेतू- संत वचनांचे अनुवाद, १३) अक्षर बालवाङमय : संहिता शोध व बृहद् संदर्भग्रंथ, १४) नक्षत्र निलनभीचे - समग्र बालकवी, १५) महाराष्ट्राच्या प्रयोगात्मक लोककला : परंपरा आणि नवता (१८५० ते २०१६), १६) कविवर्य नामदेव ढसाळ यांचे समग्र वाङमय- बृहद्प्रकल्प, १७) नागेश विनायक बापट यांचे समग्र वाङमय, १८) मराठीतील बालसाहित्य : इतिहास लेखन आणि समीक्षा संपादन, १९) आधुनिक महाराष्ट्र : अन्वेषणात्मक कालपट, २०) महाराष्ट्रातील नाथ, महानुभाव, वारकरी, दत्त, गाणपत्य, चैतन्य, लिंगायत, आनंद व अन्य संप्रदायांच्या मध्ययुगीन वाङमयातील अप्रकाशित व असंग्रहित स्फुट कवितांचे प्रकाशन. दरवर्षी २७ फेब्रुवारीला, मराठी भाषा गौरव दिन समारंभाच्या वेळी या ग्रंथाचे प्रकाशन करण्यात येते.

अनुदानात वाढ :

अखिल भारतीय मराठी साहित्य महामंडळ व त्यांच्या ४ घटक संस्था तसेच कोकण मराठी साहित्य परिषद, रत्नागिरी व दक्षिण महाराष्ट्र साहित्य सभा, कोल्हापूर या ७ साहित्य संस्थांच्या साहित्यिक उपक्रमांना प्रोत्साहन देण्याकरिता आतापर्यंत या संस्थांना दरवर्षी प्रत्येकी ५ लाख रुपये इतके अनुदान देण्यात येत होते. या अनुदानात वाढ करण्यात आली असून आता प्रत्येकी १० लाख रुपये इतके अनुदान दिले जाते.

महाराष्ट्र राज्य विश्वकोश निर्मिती मंडळ, मुंबई.

मराठी विश्वकोशाचे १ ते २० या सर्व खंडाचे काम पूर्ण झाले असून यामध्ये सुमारे १८ हजार ५७ इतक्या नोंदीचा समावेश आहे. हा विश्वकोश शासनाच्या संकेतस्थळावर तसेच कार्ड, पेन ड्राईव्हच्या स्वरूपात वाचकांना उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

या विश्वकोशाच्या नोंदीचे अद्यावतीकरण करण्याकरिता महाराष्ट्रातील विद्यापीठे, शैक्षणिक व संशोधन संस्था यांची मदत घेण्यात येत असून विषयनिहाय विविध ४७ ज्ञानमंडळांची स्थापना करण्यात आली आहे. या ज्ञामंडळांकडून आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून ऑनलाईन पद्धतीने विश्वकोशांच्या नोंदींचे अद्यावतीकरण करण्याचे काम हाती घेण्यात आले आहे. आधुनिक कार्य पद्धतीने विश्वकोशातील नोंदी अद्यावत करण्यासंबंधी सर्व संबंधितांना विश्वकोश मंडळाकडून मार्गदर्शन करण्यात येते त्याकरिता वेळोवेळी कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात येते.

●●●●●

वादाशिवाय व्हावे साहित्य संमेलन !

९८ वे अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन २१, २२ आणि २३ फेब्रुवारी रोजी दिल्ली येथे मराठी भाषेतील ज्येष्ठ लेखिका तारा भवाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली होणार आहे.

या संमेलनाची तयारी पूर्ण झाली असून साहित्य रत्नांचे स्वागत करायला देशाची राजधानी सज्ज झाली असून या संमेलनाची कार्यक्रम पत्रिकाही नुकतीच जाहीर करण्यात आली आहे. यावेळच्या साहित्य संमेलनाचे वैशिष्ट म्हणजे या साहित्य संमेलनाचे उदघाटन देशाच्या पंतप्रधानांच्या हस्ते होणार आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे २१ फेब्रुवारी रोजी ९८ व्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे उदघाटन करणार असून यावेळी महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे हे उपस्थित राहणार आहे. हे संमेलन दिल्लीतील ताल कटोरा स्टेडियमवर होणार असले तरी उदघाटन सोहळा मात्र दिल्लीतील विज्ञान भवनात होणार आहे.

श्याम ठाणेदार
दौंड, जिल्हा पुणे.
९९२२५४६२९५

या साहित्य संमेलनाचे स्वागताध्यक्ष देशाचे माजी कृषिमंत्री शरद पवार हे असून या साहित्य संमेलनात मोठ्या संख्येने राजकीय नेते उपस्थित राहण्याची शक्यता आहे. राजकीय नेत्यांसोबत साहित्य रसिकही या संमेलनाला मोठ्या संख्येने उपस्थित राहणार आहेत केवळ महाराष्ट्रातूनच नव्हे तर देशातील अनेक राज्यातून मराठी माणूस या साहित्य संमेलनाला हजेरी लावेल असा विश्वास आयोजकांना आहे.

दिल्लीत होणारे हे साहित्य संमेलन दिल्लीत राहणाऱ्या मराठी भाषिकांसाठी तर पर्वणीच ठरणार आहे. दिल्लीत बहुसंख्य मराठी भाषिक आहेत ते साहित्य संमेलनाला हजर राहणार यात शंका नाही त्यामुळेच दिल्लीत होणारे हे साहित्य संमेलन ऐतिहासिक ठरेल यात शंका नाही.

या साहित्य संमेलनात विविध विषयांवर परिसंवाद, चर्चा तसेच भरगच्च कार्यक्रम होणार आहे. संमेलनाच्या अध्यक्षा तारा भवाळकर यांच्या भाषणाकडे साहित्य वतुर्ळाचे लक्ष लागून राहिले आहे. संमेलनात सांस्कृतिक कार्यक्रमाची रेलचेल असणार आहे तसेच अनेक ठराव करण्यात येणार आहे.

मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळाल्यानंतर होणारे हे पहिलेच साहित्य संमेलन असल्याने या साहित्य संमेलनाचे वेगळे महत्व आहे त्यामुळेच हे साहित्य संमेलन कोणत्याही वादाशिवाय पार पडेल अशी अपेक्षा साहित्य रसिक व्यक्त करीत आहेत.

साहित्य संमेलन आणि वाद हे समीकरण गेल्या काही वर्षापासून बनले आहे. हे समीकरण यावेळी तरी बदलावे, या साहित्य संमेलनाला कोणत्याही वादाचे गालबोट लागू नये अशी अपेक्षा साहित्य रसिक व्यक्त करीत आहेत. अजून तरी या साहित्य संमेलनाविषयी कोणताही वाद उत्पन्न झाला नाही ही आनंदाची बाब आहे. असेच वादाविना साहित्य संमेलन पार पडावे.

साहित्य संमेलन म्हणजे सारस्वतांचा मेळा वारकरी ज्या प्रमाणे पंढरपूरची वारी न चुकता करतात त्याप्रमाणे साहित्यिकही न चुकता संमेलनाला हजेरी लावतात. साहित्य रसिकही साहित्यिकांचे विचार विचार, चर्चा ऐकण्यासाठी आतुर असतात पण दरवेळी नको त्या विषयावर वाद होतो आणि त्या वादाच्या छायेतच साहित्य संमेलन पार पडते. त्यामुळे साहित्य संमेलनाचा मूळ उद्देशच भरकटतो.

माध्यमात देखील त्या वादावरच चर्चा होते त्यामुळे साहित्य रसिकांचा मोहभंग होतो. त्यामुळे वादा शिवाय साहित्य संमेलन पार पडेल याची दक्षता आयोजकांनी घ्यावी. याशिवाय संमेलन आणखी लोकप्रिय होऊन तरुणाई या साहित्य संमेलनाकडे कशी आकर्षित होईल याचाही विचार आयोजकांनी करावा.

आजचे तरुण सोशल मीडियाचा अधिकाधिक वापर करतात. तरुण वर्गाला साहित्य संमेलनामध्ये आकर्षित करायचे असेल आयोजकांनी साहित्य संमेलनाला समाज माध्यमांशी जोडावे. आयोजकांनी साहित्य संमेलनाचे सर्व अपडेट फेसबुक, इंस्टाग्राम, व्हॉट्सअप, ट्विटर या सारख्या समाज माध्यमांवर द्यावीत म्हणजे तरुणाईत देखील साहित्य संमेलन लोकप्रिय होईल.

देशाची राजधानी असलेल्या दिल्लीत होत असलेल्या हे ९८ व्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन लोकप्रिय होऊन कोणत्याही वादाशिवाय पार पडेल ही अपेक्षा . ९८ व्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाला मनापासून शुभेच्छा!

●●●●●

शिंगणे महाविद्यालयात राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन

शेगाव (महासागर प्रतिनिधी) - राज्यशास्त्र प्राध्यापक परिषद, नागपूरसहकार महर्षी स्व. भास्करराव शिंगणे महाविद्यालय, खामगांव आणि ग. भी. मुरारका महाविद्यालय, शेगांव यांच्या संयुक्त विद्यमाने एक दिवशीय आंतरविद्याशाखीय राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन शिंगणे महाविद्यालय, खामगांव येथे २२ फेब्रुवारी २०२५ रोजी करण्यात आले आहे. या परिषदेत 'महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूक २०२४ ' या विषयावर मंथन होणार आहे. उद्घाटन सत्राचे अध्यक्ष संस्थेचे सचिव डॉ. सद्गुण देशमुख, संजय तिवारी एनडीटीव्ही नागपूर यांच्या शुभहस्ते या परिषदेचे उद्घाटन होणार आहे. शेगांव शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष सतिषसेठ मुरारका, सचिव कांतीलाल व्यास तसेच परिषदेच्या अध्यक्षा डॉ. अलका देशमुख इत्यादी मान्यवरांची उपस्थिती लाभणार आहे. परिषदेच्या यशस्वीतेकरिता महाविद्यालयाचे शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी परिश्रम घेत आहेत.

- संक्षिप्त वृत्त -

काळी - पिवळी चालकावर गुन्हा दाखल

खामगाव - शेगाव ते मनसगाव रोडवर १६ फेब्रुवारी रोजी घडलेल्या अपघात प्रकरणी शेगाव ग्रामीण पोलिसांनी अपघातास कारणीभूत असलेल्या काळीपिवळी चालकाविरोधात गुन्हा दाखल केला आहे. शेगाव-मनसगाव रोडवरील राधास्वामी सत्संग भवनाजवळ अपघात घडला. गजानन पांडुरंग धोटे (५८) रा. धनगरनगर, शेगाव हे दुचाकीने मनसगाव येथून शेगावकडे जात असताना काळ्या-पिवळी (क्रमांक एमएच २८, आर- २८९५) च्या चालकाने धडक दिली. यात गजानन पांडुरंग धोटे यांना गंभीर दुखापत झाली. अपघातानंतर आरोपी वाहन घेऊन पळून गेला. धोटे यांना उपचारासाठी अकोला शहरातील रुग्णालयात नेण्यात आले. फिर्यादी नकुल गजानन धोटे यांनी शेगाव पोलिसात तक्रार दिली. पोलिसांनी आरोपीच्या विरोधात कलम २८९, १२५ (ए), ३२४ (२), व इतर संबंधित कलमानुसार गुन्हा नोंदवला.

टिप्परच्या धडकेने दुचाकीस्वार तिघे गंभीर

खामगाव -स्थानिक भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुतळ्याजवळ भरधाव टिप्परने दुचाकीला धडक दिली. यामध्ये कृष्णा पांडुरंग रेठेकर (२०), विनोद बालकिसन चुनेकर (४०), नितिन किसनराव घाडगे (४४) हे तिघे जखमी झाले. त्यांना त्वरीत १९ फेब्रुवारी २५ रोजी मध्यरात्री २ वाजताच्या सुमारास सामान्य रूग्णालयात उपचारार्थ दाखल केले. त्यांची प्रकृती उपचाराला साथ देत नसल्यामुळे प्रथमोपचार करून त्यांना पुढील उपचारासाठी जीएमसी अकोला येथे रेफर केले. दुचाकीला धडक दिल्यानंतर टिप्पर पाणीपुरीच्या गाडीवर जावून धडकले. यामुळे गाडीचा चुराडा होवून नुकसान झाले असून टिप्पर चालकाने घटनास्थळावरून पोबारा केला.

शिवनेरी लंगर सेवेत सहभागी होऊन रुग्णांना अन्नदान करण्याचे आवाहन

खामगाव - शिवनेरी ग्रुपच्या माध्यमातुन सामान्य रुग्णालयातील रुग्ण व त्यांच्या नातेवाईकांना ६ वर्षापासुन भोजन वाटप करून लंगर सेवा करण्यात येत आहे.

नागरिकांनी आपल्या परिवारातील सदस्यांचा वाढदिवस, पुण्यतिथी, लग्न वाढदिवस आदह प्रसंगी अन्नदान करून शिवनेरी लंगर सेवेत सहभागी व्हावे, यासाठी हनुमंत भोसले ८३२९६७४९१८, डिडवाणिया करण ७२७६५०४६५०, किशोर लोखंडे ७०३०११७२०८, संकेत सुराणा ८८०५३३४५३३, गोलु महातो ८४८५०००७८९ प्रतिक मुंडे, पाटील ९०२२३९४०६६. विजय बोर्ड ८९७५७६५३५१, सुरज वडोदे मो. ९४२३८९३७१५ यांच्याशी संपर्क साधावा, असे आवाहन केले आहे.

खामगाव रत्न कॉ. गोविंद पुरोहित यांना रविवारी सर्वपक्षीय श्रध्दांजली

खामगाव - भारतीय कम्युनिस्ट पक्षाचे बुलढाणा जिल्ह्याचे माजी सचिव कष्टकरी कामगारांचे नेते कॉ. गोविंद पुरोहीत यांचे २४ जानेवारी रोजी अकोला येथे वृध्दापकाळाने वयाचे ९३ व्या वर्षी निधन झाले आहे. त्यांनी आपले संपूर्ण आयुष्य कामगार चळवळीला वाहुन दिले.

गुमास्ता कामगार, जिनिंग प्रेसींग, ऑईल मील, कामगारांचा लढा उभारुन हजारो कामगारांना न्याय मिळवून दिला. त्यांच्या संघर्षमय भुमिकेमुळे त्यांना खामगाव पत्रकारिकेकडून 'खामगाव रत्न' या पुरस्काराने गौरविण्यात आले. तसेच कॉ. दत्ता देशमुख विचारमंचाद्वारे त्यांचा नागरी सत्कार करण्यात आला होता. असे संघर्षमुती कॉ. गोविंद पुरोहित यांना २३ फेब्रुवारी रोजी होमिओपॅथीक कॉलेज सिव्हील लाईन खामगाव येथे सकाळी ११ वाजता सर्वपक्षीय श्रध्दांजलीचा कार्यक्रम ठरविण्यात आला असून जास्तीत जास्त संख्येने उपस्थित राहून त्यांना श्रध्दांजली अर्पण करावी, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

निधनवार्ता

रामदास सावरकर

नांदुरा - राष्ट्रीय चर्मकार महासंघाचे बुलढाणा जिल्हा संघटक गोपाल रामदास सावरकर (खामगाव अर्बन बँक खामगाव चे अधिकारी) यांचे वडील रामदास महादू सावरकर, रा. फणसे प्लॉट, शिवाजी नगर, नांदुरा यांचे वयाच्या ९६ व्या वर्षी वृद्धापकाळाने निधन झाले. त्यांच्या पश्चात बराच मोठा आप्त परिवार आहे.

मोहनलाल धानुका

खामगाव -मोहनलाल हरीराम धानुका यांचे निधन- खामगाव येथील शाकंबरी माता मंदिर चे संस्थापक सदस्य व समाजसेवक, संदीप चे वडील व अक्षत चे आजोबा मोहनलाल हरिराम धानुका (८१) यांचे निधन झाले. त्यांच्या पश्चात एक मुलगा, दोन मुली, सुन, नातवंड असा मोठा आप्त परिवार आहे.

तीन वेगवेगळ्या अपघातात चार जखमी

नांदुरा (महासागर प्रतिनिधी)- जळगाव जामोद रोड वर नवी येरळीनजीक तर निमगाव जवळ दोन दुचाकीस्वारांचा तसेच निमगाव अलमपूर रोडवर गावाकडे जाणाऱ्या पती-पत्नीच्या दुचाकी समोर रानडुक्कर आडवे आल्याने झालेल्या अपघातात पती-पत्नीसह चार जण जखमी झाल्याची घटना १८ फेब्रुवारी २०२५ रोजी संध्याकाळी ६.३०ते ७ वाजेदरम्यान घडल्या.

याबाबत वृत्त असे की तालुक्यातील पातोंडा येथील संजय किसना झाल्टे वय ४० वर्षे व दुर्गा संजय झाल्टे वय ३५वर्षे हे पती-पत्नी आपल्या दुचाकीने निमगाव फाट्यावरून पातोंड्या कडे जात असताना अलमपूर जवळ त्यांच्या दुचाकी समोर

रानडुक्कर आडवे गेल्याने त्यांचे दुचाकी वरील नियंत्रण सुटून अपघात होऊन ते गंभीर जखमी झाले तर दुसऱ्या अपघातात दीपचंद रूपचंद गाडगे वय ७० वर्षे रा हिंगणा बाळापूर यांचा सुद्धा निमगाव जवळ अपघात होऊन त्यात ते जखमी झाले.

तसेच तिसरा अपघात नवी येरळी जवळ घडला असून दीपक माधव खडसे वय ४० वर्षे रा अलमपूर यांच्याही दुचाकीचा अपघात झाल्याने ते सुद्धा गंभीर जखमी झाले अपघातांची माहिती आसलगाव येथील रुग्णसेवक उल्हास माहोदे यांनी देताच शहरातील डॉ बाबासाहेब आंबेडकर युथ फाऊंडेशन, नांदुरा अर्बन बँक कर्मचारी संघटनेची रुग्णवाहिका तसेच कृष्णा नालट यांच्या माऊली ॲम्बुलन्स सर्व्हिस या तिन्ही रुग्णवाहिकांनी घटनास्थळी तातडीने धाव घेत अपघातातील जखमींना येथील रुग्णालयात उपचारार्थ दाखल केले यातील तिघांना पुढील उपचारासाठी खामगाव येथे हलविण्यात आले आहे

श्री संत गजानन महाराज मूर्ती प्राणप्रतिष्ठा व कलश पूजन

नांदुरा (महासागर प्रतिनिधी) - श्री संत गजानन महाराज यांच्या प्रकट दिनानिमित्त श्री संत गजानन महाराज मंदिर संस्थान निमगाव फाटा येथे श्री संत गजानन महाराज यांच्या मूर्तीची प्राणप्रतिष्ठा तसेच कलश पूजन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. यामध्ये १८ फेब्रुवारी रोजी गावाच्या सर्व प्रमुख मार्गावरून श्री संत गजानन महाराजांच्या मूर्तीची टाळ मृदंगाच्या गजरात भव्य शोभायात्रा काढण्यात आली. तसेच १९ व २० फेब्रुवारी रोजी सर्व नामवंत महाराजांच्या विशेष मार्गदर्शनात होम हवन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. तसेच २० फेब्रुवारी रोजी परमपूज्य 'स्वामी वासुदेवानंद सरस्वतीजी महाराज वासुदेव संदीपनी आश्रम निमगाव, परमपूज्य स्वामी १००८ रामचरणदास त्यागीजी महाराज, निमगाव येथील सुप्रसिद्ध ज्योतिष्यकार श्री सुरेश महाराज मुळे यांच्यासह सर्व नामवंत महाराजांच्या प्रमुख उपस्थितीत डॉ. नवीन कुमार दमानी, गजाननराव नाफडे, आशिष इटखेडे, महेश दळवी, निलेश इंगळे, सोपान अवचार, जगदीश चोपडे, विलास चोपडे, वैभव चोपडे, यांचे हस्ते सापत्नीक विधिवत पूजन करून श्री संत गजानन महाराज यांच्या मूर्तीची विधिवत प्राणप्रतिष्ठा तसेच कलश पूजन करण्यात येणार आहे. तसेच २० फेब्रुवारी रोजी भव्य महाप्रसादाने सदर कार्यक्रमाची सांगता करण्यात येणार आहे. तरी पंचक्रोशीतील सर्व भाविक भक्तांनी या महाप्रसादासह सर्व कार्यक्रमांचा लाभ घेऊन आपल्या जीवनाचे सार्थक करावे असे आवाहन श्री संत गजानन महाराज मंदिर संस्थान निमगाव फाटाच्या वतीने करण्यात आले आहे.

खैरा येथे लहुजी वस्ताद साळवे यांना अभिवादन

.नांदुरा (महासागर प्रतिनिधी)- वीर सावरकर सार्वजनिक वाचनालय खैरा येथे लहुजी वस्ताद साळवे यांचे पुण्यतिथीनिमित्त अभिवादन केले प्रमुख पाहुणे म्हणून गोविंदा भालेराव लाभले होते तर अध्यक्ष म्हणून भूषण ताकतोडे होते सुरुवात लहुजी वस्ताद साळवे यांच्या प्रतिमेला हार अर्पण व ग्रंथपूजन करून करण्यात आली

संचलन संदीप गणगे यांनी केले. प्रास्ताविक विजय गणगे यांनी केले. वाचनालयाचे वतीने मान्यवरांचा ग्रामगीता सप्रेम भेट सत्कार करण्यात आला. यावेळी गोविंदा भालेराव यांनी लहुजी वस्ताद साळवे यांचे जीवन कार्यावर प्रकाश टाकला अध्यक्ष भूषण ताकतोडे यांनी वाचनाचे महत्व विषद करून सांगितले.

यावेळी शिवा भालेराव, महादेव भालेराव, गणेश ताकतोडे, करण ताकतोडे, विशाल ताकतोडे व वाचकवर्ग उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे आभारप्रदर्शन दीपक गणगे यांनी केले.

खैरा येथे वृध्दाची गळफास घेवून आत्महत्या

नांदुरा (महासागर प्रतिनिधी)- तालुक्यातील ७० वर्षीय वृध्दाने गळफास घेवून आत्महत्या केल्याची घटना १८ फेब्रुवारी रोजी सकाळी ८.३० वाजेच्या सुमारास उघडकीस आली. मृतक इसमाचे नाव सुखदेव मोरे असे आहे. खैरा येथील सुमेध मोरे यांनी बोराखेडी पोलिसात फिर्याद दिली की, त्यांचे मोठे वडील सुखदेव त्र्यंबक मोरे (वय ७०) खैरा ता. नांदुरा यांनी त्यांचे खैरा गावाचे शेतशिवारातील शेतात गळफास घेतल्याचे दिसून आले. अशा फिर्यादीवरुन बोराखेडी पोलिसांनी मर्ग दाखल केला आहे. आत्महत्येचे कारण मात्र समजू शकले नाही. पुढील तपास पोलिस करीत आहे.

पत्रयोगी जीवन गौरव पुरस्काराने वृत्तपत्र विक्रेते सन्मानित

शेगाव (महासागर प्रतिनिधी) - जिल्हा पत्रकार संघाचे वतीने जिल्ह्यातील ज्येष्ठ पत्रकार व वृत्तपत्र विक्रेत्यांना पत्र योगी जीवन गौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले हा सोहळा बुलढाणा येथील गर्दी सभागृहात १६ फेब्रुवारी २५ रोजी संपन्न झाला यावेळी अनेक मान्यवर उपस्थित होते या कार्यक्रमात बुलढाणा जिल्ह्यातील ज्येष्ठ वृत्तपत्र विक्रेत्यांना जीवन गौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले त्यामध्ये शेगाव येथील पत्रकार वृत्तपत्र विक्रेते प्रकाश उन्हाळे, गोविंदराव धनगर नारायण ठोसरे व बुलढाणा येथील वृत्तपत्र विक्रेते दादा चिंचोळकार, नंदकिशोर चिंचोळकार, उगले काका रवींद्र चिंचोळकर खामगाव येथील अशोकराव तुला की संग्रामपूर येथील केशव घाटे इत्यादींना मान्यवरांची हस्ते पत्र योगी जीवन गौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले

कोलते कॉलेज रोजगार मेळाव्यात शेकडो विद्यार्थ्यांना रोजगार

मलकापूर (महासागर प्रतिनिधी)- जिल्हा कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र, मॉडेल करिअर सेंटर बुलडाणा आणि पद्मश्री डॉ. व्ही. बी. कोलते अभियांत्रिकी महाविद्यालय, मलकापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने ''पंडित दीनदयाल उपाध्याय रोजगार मेळावा २०२५'' मोठ्या उत्साहात पार पडला. या मेळाव्यात १३२ विद्यार्थ्यांनी विविध नामांकित कंपन्यांसमोर मुलाखती दिल्या.

यापैकी ५० हून अधिक विद्यार्थ्यांची तात्काळ निवड करण्यात आली, तर काही विद्यार्थ्यांना पुढील टप्प्यासाठी संधी मिळाली.

या कार्यक्रमाचे उद्घाघातान सुधीरभाऊ पाचपांडे यांच्या हस्ते करण्यात आले. प्रमुख अतिथी म्हणून एसजीबीएयू, अमरावती विद्यापीठाचे सिनेट सदस्य . राजेंद्रप्रसाद पांडे, सहायक आयुक्त कौशल्य विकास विभाग बुलडाणा, गणेश बिटोड़े, कौशल्य विकास अधिकारी श्रीपाद परडीकर, योगेश लांडेकर उपस्थित होते. मेळाव्यात विविध क्षेत्रातील प्रतिष्ठित कंपन्यांनी सहभाग घेतला.

या कार्यक्रमासाठी आयक्यूएसी विभाग प्रमुख प्रा.रमाकांत चौधरी, पॉलिटेक्निक विभाग प्रमुख प्रा. संदीप खाचणे, यंत्र अभियांत्रिकी विभाग प्रमुख प्रा. संतोष शेकोकार, प्रशिक्षण व प्लेसमेंट अधिकारी प्रा. पांडुरंग चोपडे, सिव्हिल अभियांत्रिकी प्राध्यापक प्रा. राजेश सरोदे, तसेच प्रा. सचिन भोळे, प्रा. मनीष आचेलिया आणि प्रा. प्रतीक पाटील यांनी विशेष योगदान दिले.

छत्रपतींचे आत्मचरित्र वाचन आणि चर्चासत्राने मानवंदना

बुलढाणा (महासागर प्रतिनिधी): छत्रपती शिवरायांची नीती आणि शिवचरित्र स्वयंपूर्ण असून येणाऱ्या पिढ्यांना प्रेरणादाई आहे. पाणी, शेती, कर ,शेतकऱ्यांप्रती जिव्हाळा,सहकार क्षेत्र, धर्माचा आदर, बांधकाम,आरमार,समुद्र तटबंदी आशा सर्वांगीण आघाड्यावर छत्रपती शिवराय आजही अद्वितीय आहे. त्यामुळे छत्रपती शिवरायांनी निर्माण केलेले स्वराज्य जगाला हेवा वाटणारे ठरले.असे मत शिवव्याख्याते ॲड सतीशचंद्र रोठे पाटील यांनी व्यक्त केले.

यावेळी बुलढाण्यातील छत्रपती शिवाजी महाराज सार्वजनिक जयंती उत्सवा दरम्यान आयोजित विविध कार्यक्रमात महत्वपूर्ण कामगिरी बजावणाऱ्या आझाद हिंद महिला संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांचा शिव सन्मानपत्र देऊन सन्मान करण्यात आला. कार्यक्रमाचे संचालन सुरेखाताई निकाळजे यांनी तर आभार प्रदर्शन आशाताई गायकवाड यांनी केले. यावेळी आयोजक संघटनांचे पदाधिकारी, कार्यकर्ते व परिसरातील शिवप्रेमी नागरिक बहुसंख्येने उपस्थित होते.

कोलवड येथे कृषी ड्रोन प्रात्यक्षिक

बुलडाणा (जिमाका) - तालुक्यातील कोलवड येथे कृषी विभाग आणि कॉन्फ्लाय डायनॅमिक्स यांच्या पुढाकारांने कृषी ड्रोन प्रात्यक्षिक व जनजागृती शिबिर अत्यंत यशस्वीरीत्या पार पडले.

या कार्यक्रमास शेतकरी, विद्यार्थी आणि कृषी व महसूल विभागाच्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग घेतला.

हा उपक्रम जिल्हा कृषी कार्यालय आणि कॉन्फ्लाय डायनॅमिक्स यांच्या संयुक्त विद्यमाने जिल्हाधिकारी डॉ. किरण पाटील, यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित करण्यात आला होता.

या कार्यक्रमास तहसीलदार विठ्ठल कुमरे, कृषी सहाय्यक रवींद्र म्हस्के, कृषी पर्यवेक्षक संदीप आंभोरे, कोलवडचे सरपंच कौतीकराव पाटील, जिजामाता महाविद्यालय प्राचार्य डॉ. सुरेश गवई तसेच प्राध्यापक व महाविद्यालयातील विद्यार्थी उपस्थित होते.

यावेळी प्रगतीशिल शेतकरी साहेबराव पाटील, यांनी या ड्रोन प्रात्यक्षिकाचा अनुभव घेतला. या कृषी ड्रोनच्या प्रात्यक्षिकात औषध फवारणी, पिकांचे आरोग्य परीक्षण आणि अचूक शेती तंत्रज्ञानाचा माहिती देणेयात आली.

कृषी यांत्रिकीकरण उप-अभियानांतर्गत शेतकऱ्यांसाठीच्या शासकीय योजना व अनुदानाची माहिती देण्यात आली. आधुनिक शेती तंत्र आणि कृषी तंत्रज्ञान क्षेत्रातील तज्ज्ञांशी संवाद साधून रोजगाराच्या संधींवर चर्चा करण्यात आली. या प्रात्यक्षिकादरम्यान शेतकरी व विद्यार्थ्यांची प्रत्यक्ष सहभागासह प्रश्नोत्तर सत्? घेण्यात आले तसेच ड्रोन शेतीचे फायदे आणि नियमांविषयी माहिती देण्यात आली.

या ड्रोन प्रात्यक्षिकासाठी कृषी विभाग आणि कॉन्फ्लाय डायनॅमिक्सचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी कुणाल कस्तुरे पुढाकार घेत त्यांच्या कार्यालयातील कोमल शेलके आणि निलेश बाहेकर यांच्या सहकार्य हा कार्यक्रम यशस्वीपणे पार पडला.

तब्बल १८ वर्षांनी माजी विद्यार्थ्यांचा स्नेहमेळावा

जळगाव जामोद (महासागर प्रतिनिधी)- तालुक्यातील ग्राम धानोरा महासिद्ध येथील महासिद्ध महाराज विद्यालयाच्या सन २००८ सालच्या बॅचच्या माजी विद्यार्थ्यांचा तब्बल १८ वर्षांनंतर स्नेह मिलनाचा कार्यक्रम दिनांक १४ फेब्रुवारी रोजी पार पडला.

कार्यक्रमाची सुरुवात दीप प्रज्वलनाने झाली. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी राजनकार सर तर प्रमुख पाहुणे म्हणून वानखडे सर, वसतकार सर, धर्माळ सर, होरोळकर सर, पालकर सर, हिस्सल सर, बोंबटकर सर, या सर्व शिक्षकांची उपस्थिती होती. या सर्व शिक्षकांचे पुष्पगुच्छ देऊन स्वागत केले. संचालन राजु घुले यांनी केले तर आभार प्रदर्शन वृषालीताई सुरपाटणे व कल्याणी ताई खुपासे यांनी केले. कार्यक्रमाला अविनाश कुले, अमोल जाधव, दिपक अवचार, रवि वावगे ,राजु साबे, किशोर गजगण, ,संतोष सोनोने ,सचिन पाटील, शिवा बघे, किसना बघे, अतुल दाते, सोपान उमाळे, विशाल वावगे, किशोर चंदनकार, धीरज गाडगे ,त कल्याणी खुपासे, वृषाली सुरपाटणे, सारिका गावंडे, अनिता अवचार, भारती गायकवाड, जया वावगे, दीपाली पाटील, मनीषा चंदनकार, वंदना गव्हाळे ,पुष्पा निर्मळ , पुष्पा खेरडेकर, स्वाती खुपसे ,अनिता खापरे ,मीनाक्षी वावगे यांची उपस्थिती होती. १८ वर्षाच्या प्रदिर्घ प्रतीक्षेनंतर सर्व माजी विद्यार्थी व विद्यार्थिनीं एकमेकाना भेटले.

जाहीर नोटीस

वि.व्यवहार न्यायाधिश साहेब कनिष्ठस्तर कोर्ट संग्रामपूर

एम.जे.सी. क्र.१९/२०२५
ने. ता.१०/०३/२०२५
गोविंदा इंगळे +२ विरुद्ध कोणीही नाही.
अर्जदारांकरीता ॲड. एस. आर. गायकी नोटरी संग्रामपूर मो.नं. ८९७५५५२००९

अर्जदार :- १. गोविंद प्रल्हाद इंगळे वय अ ६३ वर्ष धंदा शेती २. गणेश गोंविदा इंगळे वय अ ३७ वर्ष धंदा शेती दोन्ही रा टाकळी पंच ता. संग्रामपुर जि बुलडाणा ३. विठाई अजय पागृत वय अं. २९ वर्ष धंदा घरकाम रा आलीयाबाद अकोला ता जि अकोला

-विरुध्द- गैरअर्जदार :-कोणीही नाही.

अर्ज:- मुंबई रेग्युलेशन ॲक्ट १८२७ चे कलम २ अन्वये वारसा हक्क प्रमाणपत्र मिळणे करीता

या जाहिर नोटीस व्दारे सर्वत्र लोकास कळविण्यात येते की, वयजंतीमाला गोंविदा इंगळे हया मौजे टाकळी पंच ता संग्रामपुर जि बुलडाणा येथील रहीवासी होत्या व त्या दिनांक १६/१२/२०२४ रोजी मौंजे टाकली पंच ता. संग्रामपुर जि बुलडाणा येथे मयत झाल्या असून अर्जदार क्र. १ हे त्याचे पती असुन अर्जदार क्र व २ हा त्यांचा मुलगा असुन अर्जदार क्र. ३ ही त्यांची मुलगी असुन अर्जदार हेच मयत वयजंतीमाला गोंविदा इंगळे याचे कायदेशीर वर्ग १ चे वारस असल्याचे दर्शविण्या करीता तसेच त्यांचे नावे वारसा हक्क प्रमाणपत्र मिळण्या करीता अर्जदार यांनी नमुद प्रकरण वि. न्यायालयात दाखल केले आहे. त्याअर्थी सर्वत्र लोकास सुचीत करण्यात येते की, वरील अर्जदारांनी दाखल केलेल्या प्रकरणातील वारसांच्या म्हणण्या बाबत वारसाहक्क प्रमाणपत्र देण्याबाबत कुणाची, काही हरकत अथवा उजर असल्यास दि. १०/०३/२०२५ रोजी किंवा त्यापुर्वी नेमलेल्या तारखेवर सकाळी ठिक ११ वाजता वि. न्यायालयात हजर होउन त्याने आपल्या हरकती वा उजर प्रकरणात लेखी स्वरुपात सादर कराव्यात, अशी कोणतीही हरकत वा उजर प्राप्त न झाल्यास वरील प्रकरणात पुढील कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येउन अर्जदारांना त्यांच्या नावे वारसा हक्क प्रमाणपत्र देण्यात येईल. आज दि. ३०/०१/२०२५ रोजी माझे सहीनें व न्यायालयाच्या शिक्क्यानिशी दिली.

शिक्का

आदेशावरुन
सहाय्यक अधिक्षक
दिवाणी न्यायालय, संग्रामपूर

महाआवास अभियानातही झोपडपट्टी हटाव का?

महाराष्ट्रात सर्वांसाठी घरे या धोरणांतर्गत महा आवास अभियान सुरू असतानाच अकोला जिल्ह्यातील बाशीर्टाकळी तालुक्यातील महागाव येथील गावठाणाच्या जागेवरील झोपडपट्टीतील ५० घरांचे अतिक्रमण १३ फेब्रुवारीला शासकीय यत्रणेने हटविल्याने घरकुलांचे स्वप्न पाहणारे गरीब बेघर झालेले आहेत. या मुळे सरकारच्या प्रामाणिकपणावरच प्रश्नचिन्ह लागले आहे.

प्रधानमंत्री आवास योजनेसह विविध शासकीय गृहनिर्माण योजनांची ग्रामीण भागात प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी राज्य सरकार १ जानेवारी ते १० एप्रिल २०२५ या १०० दिवसांच्या कालावधीत महा आवास अभियान राबवित आहे. या अंतर्गत अतिक्रमणधारकांची अतिक्रमणे नियमानुकूल करून लाभार्थींना पक्के घरकूल बांधून देण्याचे लक्ष्य ठरविलेले आहे. परंतु, राज्य सरकारतर्फे हा महत्वाकांक्षी कृती कार्यक्रम सुरू असतानाच झोपडपट्ट्यांचे अतिक्रमण हटविण्याची मोहीम राबविण्यात येत असल्याने या धोरणाबाबतच गरिबांमध्ये संभ्रम निर्माण झालेला आहे.

राज्यातील भाजपा महायुती सरकारने ग्रामीण भागातील बेघर, अतिक्रमणधारकांसाठी नवीन वर्षात सुरू केलेल्या महा आवास अभियानामुळे पक्क्या घरकुलाचे स्वप्न साकारणार अशी आशा बाळगणारे गरिबांवर झोपडपट्ट्यांचे अतिक्रमण हटविणे सुरू झाल्याने बेघर होण्याची पाळी आलेली आहे. महा आवास अभियान सुरू असतानाच अकोला जिल्ह्यातील बाशीर्टाकळी तालुक्यातील महागाव येथील गावठाणाच्या जागेवरील झोपडपट्टीतील 50 घरांचे अतिक्रमण शासकीय यत्रणेने हटविल्याने गरीब बेघर झालेले आहेत. ३५ - ४० वर्षांपूर्वी पासूनची घरे, वीज व इतर सोयी असलेली घरे अतिक्रमण ठरवून हटविलेली आहेत.

ग्रामीण भागात शासकीय जमिनीवर निवासी प्रयोजनार्थ करण्यात आलेली अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याचे शासकीय धोरण असताना महागावातील अतिक्रमित झोपड्या पुनर्वसनाची कोणतीही व्यवस्था न करताच तोडल्यामुळे महा आवास अभियान व सरकारच्या प्रामाणिकपणावरच प्रश्नचिन्ह लागले आहे.

केंद्र पुरस्कृत प्रधानमंत्री आवास योजना (ग्रामीण), राज्य पुरस्कृत रमाई आवास योजना, शबरी आवास योजना, पारधी आवास योजना, आदिम आवास योजना, अटल बांधकाम कामगार आवास योजना, यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत योजना, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर घरकुल योजना, मोदी आवास योजना,या गृहनिर्माण योजनांसह पंडीत दीनदयाळ उपाध्याय घरकुल जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजनेसह ग्रामीण भागातील अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्यासाठी महा आवास अभियान आखण्यात आले आहे. या साठी शासनाच्या ग्रामविकास विभागाने शासन निर्णय, (क्र. प्रआयो-२०२४/ प्र.क्र. १६१/ योजना-१०, दि. १ जानेवारी २०२५) जारी केला आहे.

या अभियांनातर्गत ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांच्या कामास गतिमान करणे, या मध्ये शासकीय व पंचायत राज संस्थांसह स्वयंसेवी संस्था, सहकारी संस्था, बॅंका, लोकप्रतिनिधी, लाभार्थी व ग्रामस्थांचा सक्रिय सहभाग वाढविणे, जनजागृतीसाठी लोकचळवळ उभारणे, नावीण्यपूर्ण उपक्रम राबवून घरांचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविणे आदी उद्दिष्ठ ठविण्यात आले आहेत.

भूमीहीन लाभार्थ्यांना घरकूल बांधकामासाठी जागा उपलब्ध करून देणे, घरकुलांच्या उद्दिष्ठांनुसार १०० टक्के मंजुरी देणे, लाभार्थ्यांना घरकुल मंजुरीचे पत्र त्वरित वितरीत करणे, मंजूर घरकुलांना पहिल्या हप्त्याचे वितरण ७ दिवसांत करणे, प्रलंबित घरकुलांचे काम प्राधान्याने पूर्ण करणे या सह विविध उपक्रम या १०० दिवसात राबविण्याचे उद्दिष्ठ ठरविण्यात आलेले आहे.

सर्वांसाठी घरे धोरणांतर्गत प्रधानमंत्री आवास योजना (ग्रामीण) मधून ग्रामीण भागातील शासकीय जमिनीवरील निवासी प्रयोजनार्थ केलेली अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याचा शासनादेश २०१८ मध्येच सरकारने काढलेला आहे, या शासनादेशानुसार ग्रामीण अतिक्रमणे नियमानुकूल करून गरिबांना पक्के घरकूल उभारून देण्याचे लक्ष्य ठरविण्यात आले असतानाही अजून पर्यंत अतिक्रमणे पक्की झालेली नाहीत, उलट असंख्य अतिक्रमणे हटविण्यात येत आहेत.

सर्वांसाठी घरे - २०२२ या धोरणाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी ग्रामीण भागातील लाभार्थ्यांना अतिक्रमित जागा निवासासाठी उपलब्ध करून देण्याचा राज्य शासनाचा निर्णय आहे.

त्या नुसार राज्यातील शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याबाबत शासन धोरण निश्चित करण्यात आलेले असून या संदर्भात मार्गदर्शक सूचना आणि सर्वंकष कार्यपद्धती २०१८ मध्येच निर्धारित करण्यात आलेली असताना त्यांची प्रत्यक्ष अंमलबजावणीच अनेक ठिकाणी झालेली नाही. त्या मुळे हजारो अतिक्रमणे नियमानुकूल झाली नाहीत.

निर्धारित कार्यपद्धतीनुसार ग्रामसेवकाने, सन १९९९- २०००, २०१०-२०११, व सन २०१७- २०१८ या आर्थिक वर्षांचे ग्रामपंचायतीमधील नमुना ८ मधील कर आकारणी नोंद, यात सरकारी जागेवर अतिक्रमण असल्याची नोंद घेणे आवश्यक होते.

अनिल वासनिक
ज्येष्ठ पत्रकार,
सामाजिक कार्यकर्ता
नागपूर.
9823286373

एखाद्या ग्रामपंचायत क्षेत्रात एकही शासकीय जागेवर अतिक्रमण नसल्यास तशी नोंद करणे बंधणकारक आहे.

गावातील अतिक्रमण धारकांची यादी ग्रामपंचायत आम सभेत प्रसिद्ध करणे आवश्यक करण्यात आलेले आहे, परंतु, या कार्यपद्धतीचा अवलंब बहुसंख्य ठिकाणी करण्यात आलेला नाही.

या पूर्वी मागील पंच वार्षिक मध्ये ग्रामीण भागात घरकुलांसाठी २० नोव्हेंबर २०२० ते २८ फेब्रुवारी २१ पर्यंत १०० दिवसांचे महा आवास अभियान राबविण्यात आले होते, तेव्हा राज्यात ८ लाख ८२ हजार घरकूल उभारण्याचे लक्ष्य ठरविण्यात आलेले होते. पण, हे लक्ष्यही अधूरे राहिले होते. आता १ जानेवारी ते १० एप्रिल २०२५ या १०० दिवसांच्या कालावधीतील महा आवास अभियानातही बेघरांसाठी घरकूल उभारण्याचे लक्ष्य निर्धारित केलेले आहे.

ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांतर्गत पात्र परंतु, घरकुलांच्या बांधकामासाठी जागा उपलब्ध नसलेल्या लाभार्थ्यांना जागा उपलब्ध करून देण्यासाठी पंडीत दीनदयाळ उपाध्याय घरकुल जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजनेसह शासकीय जागा विनामूल्य उपलब्ध करण्यासह अतिक्रमणे नियमानुकूल करून सर्व भूमिहीन लाभार्थ्यांना पक्के घरकूल देण्याचे शासकीय धोरण आहे, पण, त्याची प्रत्यक्षात अंमलबजावणी दूरच अतिक्रमणे हटविणे सुरू झाल्याने संभ्रम वाढला आहे .

अतिक्रमणे नियमानुकूल होणे शक्य नसल्यास अशा अतिक्रमणधारकांना पंडीत दीनदयाळ उपाध्याय जमीन खरेदी योजनेतून जमीन उपलब्ध करून देऊन त्यांना घरकूल बांधून देणे सरकारी धोरणांतर्गत क्रमप्राप्त असताना पुनर्वसनाची कोणतीही तरतूद न करता अतिक्रमणे हटवून झोपडपट्टीधाकांना बेघर करणे म्हणजे, शासनादेशांची पायमल्ली करण्यासारखे आहे.

जागेची कमतरता व जागांच्या किंमती याचा विचार करून कमी जागेत जास्तीत जास्त लाभार्थींना सामावण्यासाठी नवीन महा आवास अभियानातून बहुमजली इमारती उभारण्याचाही पर्याय ठेवण्यात आलेला आहे. या साठी प्रत्येक जिल्हा परिषद गटामध्ये प्रत्येकी किमान एक बहुमजली इमारत, हाऊसिंग कालनी व हाऊसिंग अपार्टमेंट उभारण्याचे उद्दिष्ठ आहे.

लाभार्थिंच्या घरकूल वसाहती, बहुमजली इमारती यांना दलित वस्ती सुधार योजना, ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती सुधार योजना, महाऊर्जा, जिल्हा परिषद- पंचायत समिती-ग्राम पंचायत सेस, सीएसआर निधी च्या माध्यमातून मूलभूत नागरी सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत.

शहरा शेजारील ग्रामीण भागात घरांसाठी जागा उपलब्ध नाहीत. अनेक भागात विकासकांनी जमिनी घेऊन ठेवल्या आहेत. त्यांच्या टोलेजंग इमारती व निवासी संकुले उभी राहत आहेत, गरीब बेघरांना तेथे स्थान नाही. त्या मुळे ग्रामीण गरिबांच्या -बेघरांच्या घरकुलांचा प्रश्न सोडविणे ही सरकारची प्राथमिक जबाबदारी आहे.

महायुतीने आपल्या निवडणूक संकल्पपत्रात प्रत्येकाला अन्न आणि निवारा उपलब्ध करून देण्याची घोषणा केलेली आहे, त्या मुळेच गरिबांच्या निवासाचा प्रश्न सोडविण्यासाठी १०० दिवसांचे महा-आवास अभियान असल्याचा सरकारचा दावा आहे.

या पूर्वीही अनेक आवास अभियान राबवूनही ग्रामीण भागातील हजारो कुटुंबे बेघर आहेत. ग्राम पंचायत स्तरावर करण्यात आलेल्या यादीत अनेकांची नावे नाहीत. स्थानिक राजकारणामुळे अनेकांना यादीतून वगळण्यात येते. त्या मुळे त्यांना घरकूल योजनेपासून वंचित रहावे लागत आहे. अनेक गावांत घरकूल मंजूर झालेले असताना जमिनच उपलब्ध नसल्याने घरकूल साकारत नाही. अतिक्रमणे नियमानुकूल न झाल्याने मंजूर घरकुलांचे काम करता येत नाही, अशा एक ना अनेक अडथळ्यांचा सामना गरीब-बेघरांना करावा लागत आहे.

●●●●●

काही निवडक बिघडलेली, वेडी माणसं..

ही माणसं अशा कामात गढून गेलेली असतात कि ज्यातून त्यांना स्वतःला काहीच मिळत नाही. उलट पाहणाऱ्यांच्या विचित्र नजरा सहन कराव्या लागतात. तरीही कोणीतरी आज्ञा दिली आहे अशा थाटात ते आपलं काम करत राहतात !!!

१) रायगड १००० वेळा चढून जायचा संकल्प गायक श्री सुरेश वाडकरांनी केला आणि आतापर्यंत साधारणपणे ९०० वेळा ते रायगड चढले आहेत. सोबत अनेकांना घेऊन जातात आणि गड चढताना गडावरच्या पक्ष्यांसारखा आवाजही काढतात. तो आवाज ऐकून पक्षी त्यांना प्रतिसादही देतात.

२) श्री जेधे नावाचा तरुण २७ जानेवारी आणि १६ ऑगस्टला एक गोणी घेऊन बाहेर पडतो आणि रस्त्यात पडलेले झेंडे, तिरंगी बिल्ले गोळा करतो. सायंकाळपर्यंत जमेल तितकं चालत जातो. शेवटी गोणी भरते. त्या गोणीला एक हार घालतो, नमस्कार करतो आणि ती डम्पिंग ग्राउंडवाल्यांच्या ताब्यात देऊन येतो. हे सगळं कशासाठी तर तिरंग्याचा अपमान होऊ नये म्हणून...!!! कचऱ्यातून आपलं अन्न काढतो असे समजून कुत्रे त्याच्यावर भुंकतात. तो हे काम करतो तेव्हा वेडा वाटतो. त्याला ह्यातून काही मिळत नाही, तरीही तो कर्तव्य समजून दोन दिवस काम करतो.

३) डोंबिवलीतही एक वेडे आजोबा आहेत. रेल्वे रूळ ओलांडायला कितीही मनाई केली, दंड केला तरी घाईत असणारे प्रवासी रूळ ओलांडतातच. आजच्या जीवनशैलीमध्ये इतकी धावपळ आहे की प्रसंगी जीवावर उदार होऊन जगावे लागते.

पण डोंबिवलीमध्ये एक आजोबा आहेत, ते काय करतात तर जिथून अनेक लोक रेल्वे रुळांवर शिरतात तिथे सकाळी आडवे उभे राहतात. दोन्ही हात लांब पसरवून ते रेल्वे रुळाकडे येणाऱ्यांना अडवतात. मधेच दोन्ही हात जोडून विनंती करतात की रूळ ओलांडू नका, पुलावरून जा. पण समोर लोकल लागली असल्यामुळे अनेकजण त्यांचे हात बाजूला करून रुळावरून धावत सुटतात.

डोंबिवली हे तर मृत्यू समोर उभा असेल तरी धावणार शहर ! तिथे ह्या आजोबांचं कोण ऐकणार...? तरीही आजोबा नेहमी येऊन उभे राहतात. त्यांना माहित आहे की आज हे रूळ ओलांडतील, पण तसे करणे धोकादायक होते, इतके तरी मनात येईलच. आज रूळ ओलांडले तरी उद्या घरातून लवकर निघतील आणि पुलावरून सुरक्षितपणे जातील.

४) मुंबईच्या लोकलमधून फिरणारा एक असाच वेडा सिंधी...

दिसायला खरंच गबाळा आहे. पण काम फार मोलाचं करतो. ऐन उन्हाळ्यात जेव्हा सगळी लोकल तापते, जीव तहानेने व्याकुळ होतो तेव्हा हा सिंधी डब्यात चढतो.

त्याच्या हातात दोन मोठ्या थैल्या असतात. थैली उघडतो आणि आपल्या चिरक्या आवाजात जलसेवा असे ओरडत तो डब्यामध्ये फिरू लागतो. त्यावेळी त्याने थंड पाणी आणले आहे हे पाहून प्रवासी सुखावतात. पाणी पिऊन तृप्त होतात. एकदा एकाने ह्या सिंध्याला बोलतं केलं होतं. त्याने सांगितलं,

आम्ही सिंधी लोक तहानलेल्याला पाणी देणं ही झुलेलालची सेवा समजतो. आम्ही उल्हासनगरमध्ये खूप प्रॉडक्ट निर्माण केले. ते विकून पैसे कमावले. पण आम्ही कधी पाणी विकलं नाही. पण, अब वक्त बदल गया..., आता प्यायला मोफत पाणी मिळत नाही, खरीदना पडता है.

५) एका दैनिकात एका वाचकाने लिहिले होते की , मी आता ७२ वर्षांचा आहे. ह्या ७२ वर्षात मी एकदाही मातृभूमीवर थुंकलो नाही..!!!

किती छोटी प्रतिज्ञा केली ह्या माणसाने. जमिनीवर न थुंकण्याची ! आज घडीला भारतातील प्रत्येक भाषेत एक वाक्य भाषांतरित झाले आहे आणि ते म्हणजे; थुंकू नका...!!! कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर थुंकणे जास्तच घातक बनले होते ! प्रत्येकाने वरील माणसासारखा ₹वेडा₹ विचार केला तर स्वच्छतेवर होणार प्रचंड खर्च वाचेल.

६) शर्मा नावाचा एक असाच वेडा आहे. तो कुठेही चारचौघात गप्पा मारताना ॲसिडिटी टाळण्याचे उपाय सांगतो - जेवल्यावर लगेच झोपू नका, अति तिखट खाऊ नका. जेलुसील, रॅनटॅक घेण्यापेक्षा डाळिंबाचा रस किंवा कोकमाचा रस प्या, असे उपाय सुचवतो.

सतत मानसिक ताण असलेल्या व्यक्तीला हमखास ॲसिडिटी होते. म्हणून मानसिक ताण असणाऱ्यांनी कोणती योगासने करावीत हे भर रस्त्यावर करून दाखवतो.

म्हणून ह्या माणसाला ॲसिडिटी मॅन नाव पडलं आहे. कोणाची ओळख असो वा नसो हा माहिती सांगितल्याशिवाय राहत नाही. हे सगळं तो का करतो ? तो स्वतः एका मोठ्या कंपनीत केमिकल इंजिनिअर आहे. काही मित्रांना ॲसिडिटी होते हे पाहून ह्याने उपाय शोधले. त्यांना करायला लावले. त्यांचा त्रास कमी होताच ह्याने इतरांना सांगायला सुरुवात केली.

रसायनशास्त्र शिकून पैसे मिळवून झाले, आता समाजासाठी ज्ञानाचा उपयोग करायचा असे त्याला वाटते. वरवर पाहता हा वेडेपणाच आहे. पण ज्याला सतत आम्लपित्ताचा त्रास होतो त्याला शर्मा हवाहवासा वाटतो.

७) असेच एक आहेत डॉ. भरत वटवानी. पती-पत्नी दोघेही सायकिट्रिस्ट आहेत. एकदा त्यांना एक भिकारी दिसला. तो गटारीचं पाणी पीत होता. वटवानींनी त्याला आधी प्यायला शुद्ध पाणी दिलं. मग त्यांना कळलं की हा मुलगा गावातून शहरात आला असून इंजिनिअरिंगची पदवी मिळवली आहे. पण मानसिक संतुलन बिघडले आणि तो शहरभर भिकाऱ्यासारखा फिरू लागला.

डॉक्टरांनी त्याच्यावर उपचार करून त्याला त्याच्या घरी पाठवले. पुढे वटवानी पती-पत्नी रस्त्यावर दिसणाऱ्या अनेक मानसिक रुग्णांवर स्वतःच्या खर्चाने उपचार करत गेले. म्हणून त्यांना Raman Magsaysay पुरस्काराने सन्मानितही करण्यात आले.

ह्या व्यवहारी जगात काही अशी माणसे दिसतात की त्यांनी चालवलेलं काम पाहून त्यांना वेड लागलं असावं असे वाटते.अशी ही बिघडलेली माणसे आहेत. आपल्याला समाज, मातृभूमी, आपला देश खूप काही देत असतो. कृतज्ञता म्हणून आपणही खारीचा वाटा द्यायला हवा हा विचार त्यामागे असतो. अशा वेड्या माणसांमुळेच जग सकारात्मक बनतं.

आपणही पृथ्वीतलावर आलो, भारतात जन्मलो. ह्या समाजाचे, मायभूमीचे पांग फेडण्यासाठी थोडा वेडेपणा करायला हवा.

ही अशी वेडी मंडळी पाहिली की शहाणी माणसे खुजी वाटू लागतात. त्यांचं काम समजून घेतल्यावर लक्षात येतं की, ते जे करतात ती माझीही जबाबदारी आहे.

एक अभंग आहे....;

आम्ही बिघडलो, तुम्ही बिघडाना
नीट वाचलं की समजतं;
आम्ही बी घडलो,
तुम्ही बी घडाना.....

■ ■ ■

सावधान... बनावट अंडे

अंडी हे प्रथिनांचा उत्तम स्रोत आहेत. फक्त २ अंड्यांमधून सुमारे १२ ग्रॅम प्रथिने मिळतात. ंड्यांमध्ये जीवनसत्त्वे, खनिजे आणि निरोगी चरबी असते, जे शरीराला अनेक आजारांपासून वाचवतात.

तथापि, आजकाल बाजारात बनावट अंडी आली आहेत. हे अगदी खऱ्या अंड्यांसारखे दिसतात. हे खाल्ल्याने यकृत आणि मूत्रपिंडाशी संबंधित गंभीर आरोग्य समस्या उद्भवू शकतात. बनावट अंडे हे कोंबडीचे अंडे नाही, तर ते रसायने आणि कृत्रिम पदार्थांपासून बनवले आहे. त्यात पोषक घटक नसतात. बनावट अंड्याचा पांढरा भाग सोडियम अल्जिनेट, जिलेटिन आणि इतर जाडसर पदार्थांपासून बनवला जातो. अंड्याचा पिवळा भाग कृत्रिम पिवळ्या रंगापासून बनवला जातो आणि अंड्याचे कवच कॅल्शियम कार्बोनेट आणि प्लास्टिक सारख्या गोष्टींपासून बनवले जाते. बनावट अंड्यांमध्ये आढळणारा सिंथेटिक रेझिन हा प्लास्टिकसारखा पदार्थ असतो, जो पोटात पचत नाही आणि शरीरात जमा होऊ शकतो. यामुळे आतड्यांसंबंधी आणि पोटाशी संबंधित समस्या उद्भवू शकतात. काही लोकांना सोडियम अल्जिनेटची त्वचेची ॲलर्जी असू शकते, ज्यामुळे त्वचेवर पुरळ, खाज सुटणे किंवा मुरुमे येऊ शकतात. पोटदुखी, डोकेदुखी, चक्कर येणे, मळमळ होणे, अल्सर, आतड्यांमध्ये जळजळ अशा अनेक समस्या या बनावट अंड्यामुळे उद्‌भवू शकतात.

■ ■ ■

अभिजात मराठीचा मानबिंदू ज्ञानेश्वर

विनयशील वृत्ती, अतुलनीय गुरुभक्ती, मातृहृदयी वात्सल्य, अजोड रसिकता असे व्यक्तिमत्त्वाचे विविध पैलू असणारे, संपूर्ण जगाला सन्मागार्चा संदेश देणारे कवी संत, ज्यांच्या लेखनातून त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचे विलोभनीय दर्शन घडते असे प्रतिभावंत संत ज्ञानेश्वर.

त्यांच्या ओव्यामधून मराठी भाषेविषयीचा अभिमान, भाषेविषयी गौरवोदगार, अमृताशिही पैजा जिंकणारी अशी रसाळ बोली आपल्याला पहायला मिळते आणि अभिजात मराठी भाषेविषयीचा अभिमान मनात जागृत झाल्याशिवाय राहत नाही. ज्ञानेश्वरीमध्ये गीतेच्या सातशे शलोकांवर विस्तारपूर्वक नऊ हजार तेहतीस ओव्या लिहिल्या आहेत.

ज्ञानेश्वरी हा गीतेवरील भाष्यग्रंथ आहे. गीतेमध्ये ७०० श्लोक आहेत. ज्ञानेश्वरीमध्ये गीतेच्या सातशे श्लोकांवर विस्तारपूर्वक नऊ हजार तेहतीस ओव्या रसाळ बोलीत ज्ञानदेवांच्या स्वयंप्रज्ञेने व विविधांगी चिंतनाने लिहिलेल्या असून ओव्या अतिशय परिणामकारक आहेत.स्वतः ज्ञानेश्वरांनी ज्ञानेश्वरी वयाच्या चौदाव्या वर्षी लिहिली हे ही आपणच मोठ्या अभिमानाने सांगतो. येथे ज्ञानेश्वरीतील अध्याय पहिला यातील ओवी १ते ७ दिली आहे.

ॐ नमोजी आद्या । वेद प्रतिपाद्या ।
जय जय स्वसंवेद्या । आत्मरुपा ॥१॥

ॐकार हाच परमात्मा आहे असे कल्पून ज्ञानदेवांनी मंगल केले आहे. हे सर्वांचे मूळ असणाऱ्या व वेदांच्या प्रतिपादनाचा विषय असाणाऱ्या ॐकारा, तुला नमस्कार असो. व स्वतः स्वतःला जाणण्यास योग्य असणाऱ्या आणि सर्वव्यापी अशा आत्मरूपी ॐकारा तुझा जयजयकार असो.

देवा तूंचि गणेशु सकलमति प्रकाशु
म्हणे निवृत्ति दासु अवधारिजो जी '२!

वरील विशेषणांनी युक्त अशा देवा, सर्वांच्या बुद्धीचा प्रकाश जो गणेश तो तूच आहेस. निवृत्तिनाथांचे शिष्य (ज्ञानेश्वर महाराज) म्हणतात, महाराज ऐका.

हें शब्दब्रह्म अशेष तेचि मूर्ति सुवेष
तेथ वर्णवपु निर्दोष मिरवत असे ३

संपूर्ण वेद हीच त्या (त्या गणपतीची) उत्तम सजवलेली मूर्ती आहे, आणि तिच्या ठिकाणी निर्दोष वर्णरूपी सौंदर्य खुलून राहिले आहे. ॥१-३॥

स्मृति तेचि अवयवे देखा आंगिकभाव
तेथ लावण्याची ठेव` अर्थशोभ !४!

आता (त्या गणपतीच्या) शरीराची ठेवण पहा. मन्वादिकांच्या स्मृति हेच त्याचे अवयव होत. त्या स्मृतीतील अर्थसौंदर्याने ते अवयव म्हणजे लावण्याची केवळ खाणच बनले आहेत.

अष्टादश पुराणे तीचि मणिभूषणे
पदपद्धती खेवणे प्रमेयरत्नांची !५!

अठरा पुराणे हेच (त्याच्या) अंगावरील रत्नखचित अलंकार आहेत. त्यात प्रतिपादलेली तत्वे हीच रत्ने व छंदोबद्ध शब्द हीच त्यांची कोंदणे होत.

पदबंध नागर तेचि रंगाथिले अंबर
जेथ साहित्यवाणे` सपूर उजाळाचे !६!

उत्तम प्रकारची शब्दरचना हेच त्या गणपतीच्या अंगावरील रंगवलेले वस्त्र आहे आणि त्या शब्दरचनेतील अलंकार हे त्या वस्त्राचे चकचकित तलम तंतु आहेत.

देखा काव्यनाटका जे निर्धारिता सकौतुका
त्याचि रुणझुणती क्षुद्रघंटिका अर्थध्वनी !७!

पहा, कौतुकाने काव्य-नाटकांविषयी विचार केला असता ती काव्य-नाटके त्या गणपतीच्या पायातील लहान घागऱ्या असून त्या अर्थरूप आवाजाने रुणझुणत असतात.

संतश्रेष्ठ श्री ज्ञानेश्वर महाराज यांना सर्वसामान्य लोक माऊली या नावानेच हाक मारतात. त्यांच्या विषयी अजूनही सर्व भाविकांच्या मनात एक विलक्षण श्रद्धा आहे.

याचे मुख्य कारण हे त्यांनी केलेले चमत्कार नसून संस्कृतातील भगवद्गीता मराठीत आणण्याचे जे थोर कार्य केले तेच होय. या ग्रंथालाच आपण ज्ञानेश्वरी किंवा भावार्थ दीपिका म्हणतो. ज्ञानेश्वरीविषयीचे महत्त्व सर्वच भाविक, पंडित, तत्वज्ञानी मानतात.

पण ज्ञानेश्वरीच्या अंतरंगात कोण जातो हे सगळ्यात जास्त गरजेचे आहे.सुमारे सातशे वर्षांपूर्वी त्यांनी वापरलेली मराठी भाषा ही आताच्या काळात समजायला खूपच अवघड आहे, तसेच त्यात अनेक उपमा, दृष्टांत असे वापरले आहेत की ते समजावून घेतानाच इतके कठीण जाते तर ते स्वतः समजावून घेऊन इतरांना सांगणे हे आणखी अवघड झाले आहे.

साहजिकच ज्ञानेश्वरीला केवळ नमस्कार करणारेच जास्त आहेत. एकंदर लोकांना ज्ञानेश्वरीविषयी आवड तर वाटतेच पण त्याचजोडीला भाषा व्यत्यय जाणवतो. आपल्यापैकी कोणी अजून सोप्या पद्धतीने या ओव्या समजावून सांगितल्या तर भाषेचा डौल, ढब त्याची क्लिष्टता अजून चांगल्या पध्दतीने समजू शकेल. हीच मराठी अभिजात होण्याची परिभाषा आहे.

डॉ. किरण ना. पेठे

●●●●●

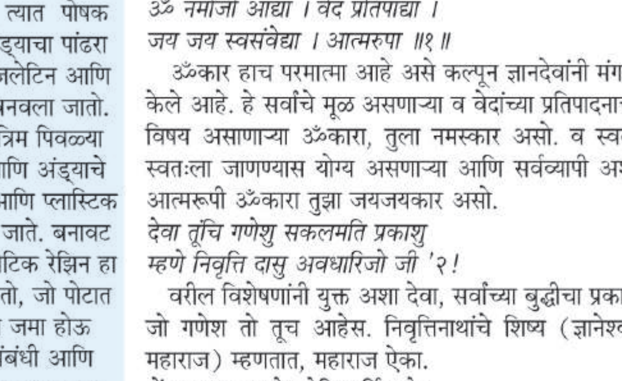

आपण आपल्या आहाराबाबत आता अधिकच जागरुक झालो आहोत. पूर्वी आपण जाड मीठ वाण्याकडून आणायचो, त्याच्या शुद्धतेने आपल्याला काही फरक पडायचा नाही. अजूनही ग्रामीण भागात किंवा आदिवासी भागात असे मीठ वापरले जाते. परंतू त्यानंतर आले टाटाचे शुद्ध मीठ. त्यानंतर पुन्हा मीठात आयोडीन आहे का अशी जाहिरात सुरु झाली. आता तर रक्तदाब आणि मधुमेह असणाऱ्यांना कमी सोडियमचे मीठ खाण्याचा सल्ला दिला जातो.

आपण जे बाजारातून मीठ आणतो त्यात सोडियमचे प्रमाण जास्त असते. म्हणजे त्यात ४० टक्क्यांपर्यंत मीठ असते. आता या मीठातील सोडियमचे प्रमाण करुन त्याला खाण्यायोग्य बनवले जात आहे.आता बाजारात तर अनेक ब्रॅंडचे मीठ आले असून ज्यात सोडियमचे प्रमाण कमी आहे.जागतिक आरोग्य संघटनेने सांगितले आहे की नेहमीच्या मीठा पेक्षा सोडियमवाले मीठ खाणे गरजेचे आहे.सोडियम मीठाच्या बदल्यात आता एलएसएसएसचा वापर करण्याचा विचार करायला हवा आहे.

एलएसएसएस मीठात सोडियम क्लोराईड एक निश्चित टक्के दुसऱ्या खनिज पोटॅशियम क्लोराईडच्याद्वारे बदलली जाते. नियमित मीठाच्या तुलनेत एलएसएसएस मीठाचा वापर केल्यास हृदयविकार आणि स्ट्रोकचा धोका कमी होतो.

डब्ल्यूएचओ संघटनेने २०२२ मध्ये एक मार्गदर्शक दस्ताएवज तयार केला होता. त्यानंतर भारतासह अन्य सदस्य देशांनी तो आत्मसात केला आहे. साल २०२३ पर्यंत सरासरी लोकसंख्येने सोडियम सेवनाचे प्रमाण ३० टक्क्यांपर्यंत कमी करण्याचे लक्ष्य जागतिक आरोग्य संघटनेने निश्चित केले आहे. परंतू हे लक्ष्य गाठण्यात लागलेला वेग पाहाता. त्यामुळे डब्ल्यूएचओ आता कमी सोडियमचे मीठ खाण्याचा सल्ला दिला आहे.

भारतीय बाजारात वेगवेगळ्या ब्रॅंडचे असे मीठ विकले जात आहे, ज्यात १५ ते ३० टक्के सोडियम आहे. परंतू याचे प्रमाण जास्त असल्याने आणि याबाबत कमी जागरुकता असल्याने याचा वापर खूप होत आहे. गुलाबी हिमालयातील मीठ, काळ मीठ, समुद्री मीठ या श्रेणीत येत नाहीत. जागतिक आरोग्य संघटनेच्या जूनी शिफारस ही आहे की कोणत्याही व्यक्तीने प्रतिदिन ५ ग्रॅमहून कमी मीठ (२ ग्रॅम सोडियम) खाल्ले पाहिजे.

(अधिक माहिती उद्याच्या अंकात)

■ ■ ■

अशोकायन

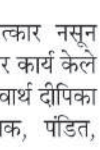

प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२१३९४३३९)

!! संत गजानन संदेश!!

हवं तेवढच घ्यावं
आपल्या पत्रावळीत
अन्न जाऊ नये भौ
वाया उष्टावळीत ..

अन्नाची नासाडी नसे
सभ्यपणाचे लक्षण
अन्न हे पुर्णबम्हची
संस्कृती देतसे शिकवण..

उष्ट्या पत्रावळीतील
शितांचे करून भक्षण
अन्नाचा करावा सन्मान
शिकवण देती गजानन...!

वाचक लिहितात

श्रद्धेचा अपमान नको, संस्कृतीचा सन्मान हवा!

एका वृत्तपत्रात शनिशिंगणापूर मंदिर व त्याच्या व्यवस्थेवर केलेली टीका ही भक्तांच्या श्रद्धेचा अपमान आहे. मंदिरातील विश्वस्तांनी ब्रॅंडेड तेल शिळेवर अर्पण करावे, असे आव्हान केले आहे. त्यावर देवाच्या स्वयंभू शिळेतही आता साध्या तेलापासून संरक्षण करण्याची शक्ती उरली नाही. अशी टीका करण्यात आली. असे म्हणणे भक्तांच्या भावनांची थट्टा करणारे आहे.

देवाला अर्पण केल्या जाणाऱ्या वस्तू शुद्ध असाव्यात, हा भाव चुकीचा कसा असू शकतो? आपण आपल्या दैनंदिन जीवनात दर्जेदार वस्तू वापरण्याला प्राधान्य देतो, मग देवासाठीही तसाच विचार करणे चुकीचे ठरते का? देव हा भावाचा भुकेला आहे. आपण जे खातो, तेच देवाला अर्पण करण्याचा भाव असल्यास त्यावर टीका करण्यासारखे काही नाही. देवाची शक्ती कोणत्याही वस्तूंवर अवलंबून नसते, मात्र भक्तांचा भाव टिकून राहावा, तो सतत वाढावा यासाठी परंपरांचे पालन केले जाते.

समाजाला धर्म आणि संस्कृती यांचा सन्मान कसा करावा, हे शिकवण्याची जबाबदारी ही प्रसार माध्यमांची आहे. मात्र अशा लेखांच्या माध्यमातून समाजाची दिशाभूल करण्याचा प्रयत्न होत आहे. भक्तांच्या श्रद्धेचा मान राखणे ही प्रसार माध्यमांची जबाबदारी आहे.

■ **सौ. प्रिया बागडदेव, छिंदवाडा.**

बीकेसी येथील सॅमसंग फ्लॅगशिप स्टोअरने नवीन गॅलॅक्सी एस२५ सिरीज स्मार्टफोन्सच्या ७०० हून अधिक लवकर डिलिव्हरीजसह विक्रम रचला

गुरूग्राम, १९ फेब्रुवारी : सॅमसंगच्या बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स (बीकेसी) येथील फ्लॅगशिप स्टोअरने डिवाईसेसच्या लवकर डिलिव्हरीला सुरूवात करण्यासाठी स्पेशल इव्हेण्टसह नवीन गॅलॅक्सी एस२५ सिरीजच्या यशाला साजरे केले, जेथे ७०० हून अधिक स्मार्टफोन्स देण्यात आले. बहुप्रतिक्षित स्मार्टफोन सिरीजच्या प्री-ऑर्डर्ससाठी मिळालेल्या उत्स्फूर्त प्रतिसादानंतर या विक्रमी डिलिव्हरीची नोंद झाली आहे.

सॅमसंग इंलेक्ट्रॉनिक्सच्या एमएक्स डिव्हिजनचे कॉर्पोरेट कार्यकारी उपाध्यक्ष / विभागप्रमुख सून चोई व्यक्तिश: स्टोअरमध्ये उपस्थित होते. त्यांनी या सिरीजमधील स्मार्टफोन्स प्री-ऑर्डर केलेल्या काही ग्राहकांना गॅलॅक्सी एस२५ डिवाईसेस दिले.

या भव्य इव्हेण्टमध्ये स्टोअरच्या पहिल्या वर्धापन दिनाला देखील साजरे करण्यात आले. हे स्टोअर अद्वितीय क्यूरेटेड अनुभव आणि वास्तविक जीवनातील स्थितींच्या माध्यमातून सॅमसंगच्या टॉप-ऑफ-द-लाइन प्रीमियम उत्पादनांना दाखवण्यासाठी प्रसिद्ध आहे.

सॅमसंग बीकेसी स्टोअरमध्ये गॅलॅक्सी एस२५ डिवाईसेस पिक-अप करण्यासाठी येणा-या ग्राहकांना कॉम्प्लीमेण्टरी सेवांचा आनंद मिळेल, जसे जेन-एआय स्मार्टफोन केस कस्टमायझेशन, समर्पित टेक एक्स्पर्टस आणि अद्वितीय सेलिब्रेशन प्रोग्राम, ज्याचा ग्राहकांच्या शॉपिंग क्षणांना कॅप्चर करत स्पेशल बनवण्याचा मनसुबा आहे.

गॅलॅक्सी एस२५ सिरीज ही पहिली सॅमसंग स्मार्टफोन सिरीज आहे, जिच्यामध्ये वन यूआय ७ सॅमसंगचा एआय-फर्स्ट प्लॅटफॉर्म आहे, जे सर्वोत्तम कंट्रोल्स देण्यासाठी डिझाइन करण्यात आले आहेत. यामुळे एआय-पॉवर्ड वैयक्तिकृत मोबाइल अनुभव मिळतात. एआय एजंट्ससह मल्टीमोडल क्षमता गॅलॅक्सी एस२५ ला परस्परसंवादांसाठी मजकूर, स्पीच, इमेजेस व व्हिडिओजचा अर्थ सांगण्यास सक्षम करतात, ज्यामुळे संवाद अधिक नैसर्गिकपणे होतो. गॅलॅक्सी एस२५ सिरीजसह तुम्ही संदर्भ-केंद्रित सूचनांच्या माध्यमातून कृतीशील शोध घेऊ शकता.

नॉक्स व्हॉल्टच्या माध्यमातून सर्व वैयक्तिकृत डेटा खाजगी व सुरक्षित ठेवला जातो. गॅलॅक्सी एस२५ मध्ये पोस्ट-क्वॉन्टम क्रिप्टोग्राफी देखील आहे, जे उदयोन्मुख धोक्यांपासून वैयक्तिक डेटाचे संरक्षण करते. तसेच क्वॉन्टम कम्प्युटिंग विकसित होण्यासह या सुरक्षितेमध्ये अधिक वाढ होऊ शकते.

SMFG इंडिया क्रेडिटने पशु विकास दिनानिमित्त विविध ठिकाणी घेतलेल्या सर्वात मोठ्या पशु कल्याण शिबिराने प्रस्थापित केले गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड

अमरावती, १९ फेब्रुवारी : SMFG इंडिया क्रेडिटने सर्वात मोठे पशु कल्याण शिबिर (विविध ठिकाणे) यासाठी गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्डचा मान मिळवत इतिहास रचला आहे. भारतातील ६ ठिकाणी ५१७ सहभागींसह हा विक्रम प्रस्थापित करण्यात आला. हा ऐतिहासिक टप्पा कंपनीच्या पशु विकास दिन देशभरातील सर्वात मोठे एकदिवसीय पशुकल्याण शिबीराच्या ७व्या सत्राचा भाग म्हणून गाठण्यात आला.

SMFG इंडिया क्रेडिटचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक शंतनू मित्रा म्हणाले, SMFG इंडिया क्रेडिटमध्ये आम्ही समाजावर सकारात्मक प्रभाव टाकणाऱ्या सामाजिक उपक्रमांना पाठिंबा देण्याच्या आमच्या वचनबद्धतेवर ठाम आहोत. भारतभर आमच्या १००० हून अधिक शाखांचे विस्तृत जाळे असून आमचा मुख्य भर टियर २+ भागांवर आहे. आमच्या शाखांपैकी ९०% शाखा याच भागांत स्थित आहेत. प्रत्यक्षात, गेल्या दोन वर्षांत आम्ही ३०० नवीन शाखा सुरू केल्या, त्या सर्व टियर २+ भौगोलिक क्षेत्रांमध्ये आहेत. आमचे ध्येय योग्य आर्थिक उत्पादने आणि उपायसुविधा पुरवून वित्तीय समावेशनाला चालना देणे असून त्यामुळे आम्ही प्रत्येक टप्प्यावर समुदायांची सेवा करू शकतो.

SMFG इंडिया क्रेडिटचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी स्वामिनाथन सुब्रमण्यम म्हणाले, विविध ठिकाणी मिळून सर्वात मोठ्या पशु कल्याण शिबिरासाठी गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड मान्यता मिळणे हा SMFG इंडिया क्रेडिटमधील प्रत्येकासाठी अभिमानास्पद आणि महत्त्वाचा क्षण आहे. एक कंपनी म्हणून, आम्ही आंतरराष्ट्रीय स्तरावर इतिहासात आमचे नाव कोरले आहे. यामुळे आम्हाला आमच्या सेवा क्षेत्रातील समाजाच्या कल्याणासाठी नाविन्यपूर्ण आणि शाश्वत सामाजिक-आर्थिक उपक्रमांद्वारे कार्य करत राहण्याचा आत्मविश्वास मिळतो. गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड्समध्ये जागतिक विक्रम प्रस्थापित करण्यातून ग्रामीण कल्याणाप्रती असलेल्या आमच्या समर्पणाची पुष्टी होते. आमच्या आर्थिक उपाययोजनांद्वारे त्यांच्या जीवनचक्रात आर्थिक सुविधा पुरवून समुदायांना सक्षम करण्यासाठी आम्हाला सतत प्रेरणा मिळते.

जागतिक विक्रम प्रस्थापित करण्याच्या आपल्या समृद्ध परंपरेला पुढे नेत, एका दिवसात सर्वाधिक मोठ्या पशुकल्याण शिबिरांचे आयोजन केल्याबद्दल पशु विकास दिन याआधीही वर्ल्ड रेकॉर्डस यूनियन, लिम्का बुक ऑफ रेकॉर्डस, बेस्ट ऑफ इंडिया रेकॉर्डस आणि वर्ल्ड बुक्स ऑफ रेकॉर्डसने सन्मानित आहे.

डीएसपी म्युच्युअल फंडातर्फे गुंतवणूकदारांसाठी डीएसपी निफ्टी प्रायव्हेट बँक इंडेक्स फंड योजनेचा शुभारंभ

मुंबई, १९ फेब्रुवारी : डीएसपी म्युच्युअल फंडाने गुंतवणूकदारांसाठी डीएसपी निफ्टी प्रायव्हेट बँक इंडेक्स फंड ही नवीन गुंतवणूक योजना आणल्याची घोषणा केली आहे. हा फंड मुदतमुक्त श्रेणीतील असून तो निफ्टी प्रायव्हेट बँक निर्देशांकाआधारे आपली वाटचाल करणार आहे.

खासगी बँकिंग क्षेत्रातील समभागांत गुंतवणूकीवर हा फंड प्रामुख्याने आपले लक्ष केंद्रीत करणार आहे.

बँकिंग क्षेत्राबद्दल आशावादी दृष्टीकोन असलेले गुंतवणूकदार या फंडात गुंतवणूक करू शकतात.

निर्देशांकात सुमारे ८० टक्के वाटा असलेल्या चार सर्वात मोठ्या खासगी बँकांच्या समभागांमध्ये गुंतवणूकीची संधी या खास दृष्टीकोनामुळे मिळते. निफ्टी प्रायव्हेट बँक निर्देशांकात मोठ्या बँकांचे झालेले केंद्रीकरण ही एक लाभाची बाजू असू शकते, अशी डिएसपीची धारणा आहे. ग्राहक अन्य लहान समकक्ष बँकांपेक्षा मोठ्या बँकांवर विश्वास ठेवतात आणि त्यांना प्राधान्य देतात. या धारणेमुळे कर्जवितरणात उच्च वाढ, भांडवलाची सहज उपलब्धता आणि मोठी आर्थिक उलाढाल आदी बाबींमुळे या मोठ्या बँकाना टिकून राहता येते, तसेच आणखी वृध्दी साध्य करता येते.

खासगी क्षेत्रातील बँकांच्या समभागांमध्ये थेट गुंतवणूकीऐवजी डीएसपी निफ्टी प्रायव्हेट बँक इंडेक्स फंड खासगी बँकींग क्षेत्रात अतिशय करसक्षम पध्दतीने गुंतवणूकीची मार्ग प्रदान करतो. कारण म्युच्यूअल फंडाच्या माध्यमातून या क्षेत्रात गुंतवणूक केल्यानंतर समभागांत फेरसंतुलन साधले असता अथवा प्राप्त होणाऱ्या लाभांशावर भांडवली नफा कर लागू होत नाही. त्याचबरोबर विविध निर्देशांकांतील घटकांचे सध्याचे मूल्यांकन हे त्यांच्या सरासरी पातळीपेक्षाही खाली आहे. त्यामुळे गुंतवणूदारांना या समभागांत प्रवेश करण्याची आकर्षक संधी प्रदान झालेली आहे, असे मत डीएसपी म्युच्यूअल फंडाचे फंड व्यवस्थापक दिपेश शहा यांनी व्यक्त केले.

डिएसपी निफ्टी प्रायव्हेट बँक इंडेक्स फंड योजनेची ऑफर (एनएफओ) १४ फेब्रुवारी ते २८ फेब्रुवारी २०२५ दरम्यान गुंतवणूकीसाठी खुली आहे. आपल्या वित्तीय उद्दीष्टांच्या अनुरुप गुंतवणूकदार या फंडात एकरकमी अथवा नियमित गुंतवणूक योजना अर्थात एसआयपीच्या माध्यमातून गुंतवणूक करु शकणार आहेत.

नथिंग फोन (३ए) सीरिजमधील कॅमेऱ्यात अप्रतिम वैशिष्ट्यांची भर

नागपूर, १९ फेब्रुवारी : नथिंग या लंडनस्थित कंपनीने आज केलेल्या घोषणेनुसार त्यांच्या फोन (३ए) सीरिजमध्ये प्रो लेव्हलची कॅमेरा प्रणाली असणार आहे. त्यामुळे वापरकर्त्यांना कोणत्याही परिस्थितीत अत्यंत देखणे आणि जीवंत अनुभव देणारे स्मार्टफोन फोटो काढता येतील.

फोन (३ए) सीरिज हा त्यांच्या मुख्य फोटोग्राफी स्मार्टफोनप्रमाणे काम करतोच. शिवाय, यात एआय क्लॅरिटी वृद्धिंगत करणाऱ्या अल्गोरिदमसोबत नवी पेरिस्कोप लेन्सही आहे.

फोन (३ए) सीरिजमध्ये याआधीच्या फोन (२ए) च्या तुलनेत कॅमेऱ्यामध्ये लक्षणीय प्रमाणात सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. यातील सर्वात महत्त्वाचे वैशिष्ट्यं म्हणजे यातील ५०एमपी पेरिस्कोप लेन्स ज्यात ३ पट ऑप्टिकल झूम, ६ पट इन सेन्सर झूम आणि ६० पट अल्ट्रा झूम मिळतो. त्यामुळे अत्यंत सुंदर, सुस्पष्ट मॅक्रो शॉट्स घेता येतात. शिवाय यात ७० मिमी पोट्रेट परफेक्ट फोकल लेंथही आहे.

नथिंग ट्रूलेन्स इंजिन ३.० मध्ये उत्कृष्ट हार्डवेअर असल्याने प्रोफेशनल ग्रेड मिळते आणि एआय टोन मॅपिंग आणि सीन डिटेक्शनसह यातील फोटोग्राफी जणू जीवंत अनुभव देते. यातील ट्रूलेन्स इंजिनला प्रत्येक इमेज समजते आणि त्यानुसार नेक्स्ट जनरेनशन कम्प्युटेशनल तंत्रज्ञानाचा वापर करत यात अप्रतिम फोटोग्राफिक समतोल साधला जातो.

फोन (३ए) सीरिजमधील ५०एमपी मुख्य सेन्सरमुळे पिक्सेल लेव्हललाही अगदी ६४ टक्के अधिक प्रकाश नोंदवला जातो. म्हणजेच यात फोन (२ए) च्या तुलनेत ३०० टक्के अधिक क्षमता आहे. या सर्व वैशिष्ट्यांमुळे या फोनमधील फोटोंना अधिक खोली आणि सुस्पष्टता लाभते.

त्याचप्रमाणे, यातील सर्व चारही सेन्सर अल्ट्रा एचडीआर फोटोसाठी सज्ज आहेत आणि मेन आणि फ्रंट कॅमेरा स्थिर फुटेज आणि नाइट एनहान्समेंटसह ४के व्हिडीओ रेकॉर्डिंगसाठी पुरक आहे.

फोन (३ए) सीरिजचे अनावरण ४ मार्च रोजी दुपारी ३.३० वाजता केले जाणार आहे. यासंदर्भात अधिक माहिती हवी असल्यास येथे Flipkart.in साइन अप करा.

आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिनानिमित्त कलाकारांनी दिला त्यांच्या आवडत्या मातृभाषेतील अभिव्यक्तींना उजाळा!

मुंबई, १९ फेब्रुवारी : भाषा शब्दांपेक्षा अधिक असून संस्कृती, भावना आणि ओळख आहे. २१ फेब्रुवारी रोजी साजरा केला जाणारा आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिन भाषिक वैविध्यता आणि मातृभाषेचे जतन करण्याच्या महत्त्वाप्रती मानवंदना आहे. भारतात बावीस अधिकृत भाषा आणि हजारो भाषाशैली आहेत, ज्यामुळे या दिवसाचे आपल्या संपन्न भाषिक वारशासाठी खास महत्त्व आहे. यंदा आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिनानिमित्त एण्ड टीव्ही कलाकारांना त्यांच्या मातृभाषेचा अभिमान वाटतो. तसेच ते त्यांच्या मूळ संस्कृतीशी कनेक्ट करणाऱ्या शब्दांना उजाळा देत आहेत आणि आगामी पिढ्यांसाठी त्यांच्या मातृभाषेचे महत्त्व कायम ठेवण्याचा प्रयत्न करत आहेत. हे कलाकार आहेत स्मिता साबळे (धनिया, भीमा'), योगेश त्रिपाठी (दरोगा हप्पू सिंग, हप्पू की उलटन पलटन') आणि शुभांगी अत्रे (अंगूरी भाबी, भाबीजी घर पर है'). मालिका भीमा'मधील स्मिता साबळे ऊर्फ धनिया म्हणाल्या, मी अभिमानाने म्हणते, मला मराठी फार आवडतंय!' अस्सल मराठी मुलगी असल्याने मला स्वत:ला माझ्या मातृभाषेमध्ये अभिव्यक्त करायला आवडते. बालपणापासून कोणत्याही वेदना किंवा अनपेक्षित स्थितीप्रती माझी सहज प्रतिक्रिया राहिली आहे अरे देवा!', जे मनातून आपोआपपणे येते. कोणाचीही विचारपूस करताना विचारते कसे आहात?', ज्यामधून विशेष भावना व्यक्त होतात. मराठी भाषेला सुरेख बनवणारी बाब म्हणजे दररोजच्या क्षणांना व्यक्त करण्याची अद्वितीय पद्धत. उदाहरणार्थ बाहेर पडताना निघते मी' किंवा मी बाहेर जात आहे' म्हणण्याऐवजी परत येईन' म्हणते, ज्याचा अर्थ मी परत येईन' असा होतो. आपण कुठेही गेलो तरी परत येण्याची खात्री यामधून मिळते. हेच मराठी भाषेचे सार आहे, ज्यामुळे ही भाषा घरी असल्याची भावना जागृत करते.''

मालिका हप्पू की उलटन पलटन'मधील योगेश त्रिपाठी ऊर्फ दरोगा हप्पू सिंग म्हणाले, उत्तर प्रदेशची बोलीभाषा काही अनोख्या, स्थानिक व मजेदार शब्दांनी आणि वाक्यांनी समृद्ध आहे, ज्यामुळे संवाद प्रसन्न आणि वैशिष्ट्यपूर्ण बनतात. येथे एखाद्याला अभिवादन करताना म्हणतात का हाल बा?' मी अनेकदा दैनंदिन जीवनात विविध स्थानिक शब्द वापरतो, जसे की भोंदू' (मूर्ख व्यक्ती), चतुरायी' (अति हुशारी), ढाकोसला' (मूर्खपणाचे बोलणे), ठोकाई' (टीका किंवा मारहाण) आणि माझे आवडते गधा' (गाढव, जवळच्या मित्रांना चिडवण्यासाठी खेळकरपणे वापरला जातो). मला चांगले ओळखणारे मी बेवकूफ' असे बोलताना वारंवार ऐकतात, ज्याचा इंग्रजीत अर्थ मूर्ख' असा होतो. मी मूर्खासारखा वागलो किंवा अभ्यासामध्ये टाळाटाळ केली की माझी आई मला मूर्ख म्हणायची (हसतात).'' मालिका भाबीजी घर पर है'मधील शुभांगी अत्रे ऊर्फ अंगूरी भाबी म्हणाल्या, इंदौरचे अनेक कारणांसाठी माझ्या मनात खास स्थान आहे. हे शहर स्वादिष्ट फूड, आकर्षक फॅशनसाठी प्रसिद्ध आहे आणि विशेष म्हणजे येथील लोक अद्भुत आहेत. पण मी माझ्या मातृभाषेचा सर्वाधिक आनंद घेते. आम्ही अनेकदा एकमेकांना म्हणतो भाईक्को' (तुम्ही कसे आहात?) आणि त्वरित प्रतिक्रिया म्हणून स्मित हास्य मिळते. माझ्या मातृभाषेतील आवडता शब्द आहे भन्नाट' (खूप सुंदर). योग्यरित्या उच्चार केल्यास या शब्दाचा पूर्णत: वेगळा आनंद मिळतो आणि मी अनेकदा दैनंदिन जीवनात या शब्दाचा वापर करते, इतके की सेटवर देखील या शब्दाचा वापर करण्यास सुरूवात केली आहे. यंदा आंतरराष्ट्रीय मातृभाषा दिनानिमित्त मी सर्वांना आजच नाही, तर दररोज आपल्या मातृभाषेचा अंगिकार करण्यासोबत अभिमान बाळगण्याचे आवाहन करते.''

स्फूर्तिगीतातून भाजपाचे संघटन वाढीचे प्रयत्न

अमरावती, १९ फेब्रुवारी : भारतीय जनता पार्टीचं महाराष्ट्रात सध्या संघटन पर्व सुरु आहे ज्यामध्ये दीड कोटी सदस्य बनविण्याचे पक्षाने उद्दिष्ट ठेवले असून विविध माध्यमांतून महाराष्ट्रातील जनतेला भाजपाची विचारधारा पोहोचवून पक्षाकडे आकर्षित करण्याचे ध्येय ठेवण्यात आले आहे, त्याचाच एक भाग म्हणून भाजपचे महाराष्ट्र प्रदेश कार्याध्यक्ष रविंद्र चव्हाण यांच्या संकल्पनेतून भाजपा स्फूर्तिगीत तयार करण्यात आले आहे.

भारतीय जनता पार्टी जगातील सर्वात मोठा राजकीय पक्ष असून सर्वप्रथम राष्ट्र नंतर पक्ष व शेवटी स्वतः ही भारतीय जनता पार्टीची विचारधारा सामान्य लोकांपर्यंत पोहचावी आणि देशाचे लाडके पंतप्रधान नरेंद्र मोदीजी व महाराष्ट्रात मुख्यमंत्री देवेंद्रजी फडणवीस यांच्या नेतृत्वातील पक्षाला कार्यकर्त्यांचे अधिकाधिक बळ देण्यासाठी पक्ष संघटना मजबूत करण्याचं काम भाजपा करत आहे. भाजपा पक्ष देशाला विकासाची दिशा देण्याचं काम करत आहे त्यामुळे त्यात जास्तीतजास्त लोक जोडून यावेत यासाठी स्फूर्तिगीताची कल्पना राबविण्याचा निर्णय घेतल्याचे प्रदेश कार्याध्यक्ष रविंद्र चव्हाण यांनी सांगितले.

संकल्पनेतील उज्ज्वल भारतासाठीचे भाजपाचे ध्येय, कार्यशैली, लोकनेते तसेच कार्यकर्त्यांची एकनिष्ठता आणि त्यांचे पक्षाप्रती असलेले समर्पण यांचे छान शब्दात वर्णन आणि चित्रिकरण करण्याचा प्रयत्न या प्रेरणादायी गाण्यातून मांडण्याचा प्रयत्न भाजपाने केला असून या गाण्यातून अनेक सभांच्या माध्यमातून आणि सोशल मीडियाच्या माध्यमातून सर्व कार्यकर्त्यांना नक्कीच आपल्या पक्षाप्रती आदर वाढेल आणि प्रेरणा मिळेल असा विश्वास कार्याध्यक्ष चव्हाण यांनी व्यक्त केला.

फ्लिपकार्ट आकर्षक ऑफर्ससह टॅब्लेट प्रीमियर लीग २०२५ करणार लाँच

नागपूर, १९ फेब्रुवारी : फ्लिपकार्ट ही भारतातील आघाडीची ई-वाणिज्य मार्केटप्लेस या वर्षीच्या फ्लिपकार्ट टॅब्लेट प्रीमियर लीग २०२५ (टीपीएल २०२५) च्या पहिल्या आवृत्तीचे येत्या २० फेब्रुवारी रोजी दुपारी अनावरण करण्यासाठी सज्ज आहे. आपल्या पूर्वीच्या यशावर आधारित राहून टीपीएल २०२५ फ्लिपकार्टची परवडणारे दर तसेच सहजसाध्यता तसेच मनोरंजनाच्या वाढत्या मागण्या एकाच वेळी पूर्ण करण्याची वचनबद्धता कायम ठेवत आहे. ही आवृत्ती सर्वोच्च दर्जाच्या टॅब्लेट्सवर उद्योगातील आघाडीच्या डील्स आणत असून त्यामुळे ग्राहकांना आपले बजेट फार न वाढवता आपली उपकरणे अपग्रेड करणे शक्य होईल.

स्क्रीन बडा, सीन बडा या संकल्पनेसह टीपीएल २०२५ मनोरंजन, शिक्षण आणि उत्पादकता या गोष्टी टॅब्लेटच्या विक्रीतील प्रमुख घटक असल्याच्या बाबीवर भर देतात आणि ओटीटी व स्पोर्ट्स स्ट्रीमिंग वाढत्या वापरात महत्त्वाची भूमिका बजावतात. २०२३ आणि २०२४ मध्ये मोठ्या क्रिकेट सीझनदरम्यान टॅब्लेट सर्चमध्ये मोठी वाढ झाल्याचे फ्लिपकार्टच्या डेटातून दिसून आले आहे.

फ्लिपकार्टच्या टॅब्लेट प्रीमियर लीग २०२५ मध्ये सॅमसंग, लिनोवो, ॲपल, रेडमाय, एमआय, पोको आणि इन्फिनिक्स असे सर्वाधिक विकले जाणारे ब्रँड्स ग्राहकांना विविध प्रकारचे पर्याय उपलब्ध करून देतील. विक्रेत्यांनी सर्वाधिक विकल्या जाणाऱ्या टॅब्लेट्सवर मर्यादित कालावधीसाठी ५० टक्क्यांपर्यंत सवलतीसारख्या ऑफर्स दिल्यामुळे ग्राहकांना विविध ब्रँड्सकडून मर्यादित कालावधीत किंमत कमी होणे, एक्स्चेंज ऑफर्स आणि फोलिओ कव्हर्स आणि कीबोर्ड्स अशा टॅब्लेट ॲक्सेसरीजवर आकर्षक डील्स मिळतील.

याशिवाय फ्लिपकार्ट ग्राहकांना आपले जुने टॅब्लेट्स परत देण्याची सोय तसेच नो कॉस्ट इएमआय, बँक ऑफर्स तसेच एक्स्चेंज डील्स देत आहे. त्यामुळे उत्तम दर्जाची डिव्हाइसेस जास्तीत जास्त ग्राहकांपर्यंत पोहोचतील याची काळजी घेतली जाईल.

सॅमसंगकडून २०२५ पर्यंत २०,००० शिक्षकांना अपस्किल करण्यासाठी अद्वितीय समुदाय-केंद्रित उपक्रम 'गॅलॅक्सी एम्पॉवर्ड' लाँच

नवी दिल्ली, १९ फेब्रुवारी : सॅमसंग या भारतातील सर्वात मोठ्या ग्राहक इलेक्ट्रॉनिक्स ब्रँडने अद्वितीय समुदाय-केंद्रित उपक्रम 'गॅलॅक्सी एम्पॉवर्ड'च्या लाँचची घोषणा केली आहे. हा उपक्रम शिक्षण क्षेत्रातील शिक्षक, मुख्याध्यापक आणि प्रशासकांना सक्षम करत भारतातील शिक्षणामध्ये आमूलाग्र बदल घडवून आणण्यासाठी डिझाइन करण्यात आला आहे.

'''गॅलॅक्सी एम्पॉवर्ड'सह आम्ही शिक्षकांना विद्यार्थी सहभाग वाढवण्यासाठी आणि दीर्घकालीन शैक्षणिक प्रभाव निर्माण करण्यासाठी टूल्स देत आहोत. शिक्षकांच्या विकासामध्ये गुंतवणूक करत सॅमसंग शिक्षकांना त्यांचा वर्गामधील प्रभाव वाढवण्यास, शैक्षणिक यंत्रणेच्या आधारस्तंभाला पाठिंबा देण्यास सक्षम करते. हा उपक्रम उज्ज्वल भविष्यासाठी नाविन्यता आणण्याच्या आमच्या दृष्टिकोनाशी संलग्न आहे, जेथे शिक्षण नाविन्यतेमध्ये अग्रस्थानी आहे आणि प्रत्येक शिक्षकासाठी यशस्वी होण्याकरिता संसाधने आहेत,'' असे सॅमसंग इंडियाच्या एमएक्स बिझनेसचे वरिष्ठ उपाध्यक्ष राजू पुल्लन म्हणाले.

''शिक्षणामधून सामाजिक प्रगती घडून येते आणि सॅमसंगने शिक्षकांना योग्य टूल्ससह सक्षम करण्याचे क्लासरूममध्ये तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यामध्ये पाठिंबा देण्याचे महत्त्व ओळखले आहे. शिक्षक आणि शिक्षण प्रशासकांना सक्षम करत सॅमसंग इकोसिस्टमला चालना देत आहे, जेथे तंत्रज्ञान अध्ययनामध्ये वाढ करते, तफावत दूर करते आणि शिक्षणाच्या भविष्याला आकार देते. माझा विश्वास आहे की, हा उपक्रम मोठ्या प्रमाणात दर्जेदार अध्ययन अनुभव देण्यासाठी शिक्षकांना अपस्किल करण्यामध्ये महत्त्वपूर्ण आधारस्तंभ ठरेल,'' असे प्रमुख अतिथी व २००८ ऑलिम्पिक सुवर्ण पदक विजेते अभिनव बिंद्रा म्हणाले.

''सॅमसंगचा गॅलॅक्सी एम्पॉवर्ड उपक्रम शिक्षकांना प्रगत तंत्रज्ञान, संयोजित शैक्षणिक साधने आणि सहाय्यक समुदाय उपलब्ध करून देत तफावत दूर करतो. ऑनलाइन आणि व्यक्तिश: व्यावसायिक विकास करत शिक्षक त्यांच्या क्लासरूम्समध्ये प्रभावीपणे तंत्रज्ञानाला एकीकृत करू शकतात. सॅमसंगची उत्पादने व सर्वोत्तम संसाधनांच्या माध्यमातून प्रत्यक्ष अनुभव देत आम्ही शिक्षकांना विद्यार्थी सहभाग वाढवण्यास, टास्क्स सुव्यवस्थित करण्यास आणि अध्यापन परिणामकारकता सुधारण्यास मदत करत आहोत,'' असे सॅमसंग इंडियाच्या एमएक्स बिझनेसचे उपाध्यक्ष आदित्य बब्बर म्हणाले.

आज का अंदाज

गुरूवार २० फेब्रुवारी २०२५

पत्थर फोड एकच

कल्याण बाजार				मुंबई बाजार			
१	४	५	८	४	७	८	९
२४५	१४९	२४९	१७०	२३१	१२४	१२५	२७०
३३५	२५७	४५६	३६१	५९०	२७८	२७९	४६९
४८१	७८९	३४८	५६७	६८०	४६७	४६८	३७९
११	४१	५३	८३	४०	७०	८६	९६
१०	४०	५६	८६	४१	७१	८३	९३
१२	४२	५७	८७	४२	७२	८६	९५

२० फेब्रुवारी: सर्व बाजारांसाठी

३४	६४	९२	०२
३१	६१	९७	०७
३८	६८	९५	०५

कल्याण व मुंबई करिता तसेच सर्व बाजारासाठी जबरदस्त पास होणारे चान्सेस मिळतील.

प्रो. बालाजी कुमार ९८२२४८६०३४

राशीभविष्य

मेष : आज प्रेम संबंधात एकमेकांच्या भावनांचा आदर करा. प्रेमसंबंधांमध्ये सत्संग केल्याने जोडीदाराशी वाद होऊ शकतात. वैवाहिक जीवनात एकमेकांबद्दल प्रेम आणि आकर्षण वाढेल.

वृषभ : आज तुम्ही खोट्या खटल्यातून निर्दोष मुक्त व्हाल. तुम्हाला आजी-आजोबांकडून पैसे आणि भेटवस्तू मिळतील. आजचा दिवस बहुतांशी आनंदी आणि लाभदायक असेल.

मिथुन : सामाजिक सन्मान आणि प्रतिष्ठा यासाठी अधिक प्रयत्न करावे लागतील. राजकीय क्षेत्रात काही महत्त्वाचे यश मिळेल. आज आर्थिक बाबींवर विशेष शुभ प्रभाव राहील.

कर्क : हाडांशी संबंधित समस्या हलक्यात घेऊ नका. व्यवसायाशी संबंधित असलेल्या लोकांनी त्यांच्या समस्यांवर शांततेने उपाय शोधले पाहिजेत. राजकीय क्षेत्रात काम करणाजयांना क्षमता वाढवावी लागेल.

सिंह : आज आरोग्याकडे विशेष लक्ष द्यावे लागेल. शारीरिक थकवा टाळण्याचा प्रयत्न करा. व्यायामाकडे लक्ष द्या. आरोग्याशी संबंधित कोणतीही समस्या उद्भवल्यास त्वरित उपचार घ्या.

कन्या : कठोर परिश्रम केल्यास अनुकूल परिणाम मिळतील. तुमची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी तुम्ही अधिक मेहनत कराल. चांगल्या मित्रांचे सहकार्य मिळण्याची शक्यता आहे.

तुळ : धन उत्पन्न राहील. पण काही वेळा पैशांचा खर्चही जास्त होऊ शकतो. घर खरेदी किंवा बांधण्याचा प्रयत्न कराल. पण या संदर्भात कोणताही मोठा निर्णय नीट विचार करूनच घ्या.

वृश्चिक : गंभीर आजारांनी ग्रस्त रूग्णालयात दाखल झालेले रूग्ण बरे होऊन घरी परततील.जमीन, इमारती, वाहने इत्यादींच्या खरेदी-विक्रीच्या बाबतीत सावधगिरी बाळगा. घाईगडबडीत कोणतेही मोठे निर्णय घेऊ नका.

धनु : आज कामाच्या ठिकाणी अडकलेले पैसे उशिरा मिळतील. जमीन खरेदीत लाभ होईल. ग्रह बांधणी आणि मंगल उत्सवावर अधिक खर्च होईल. काही वादही संभवतात. लाभाचा नवा मार्ग मोकळा होईल.

मकर : आज प्रेमप्रकरणात समन्वय निर्माण करावा लागेल. तुमच्या भावनांना सकारात्मक दिशा द्या. वैवाहिक जीवनात जोडीदाराकडून आनंद आणि सहकार्य वाढेल.

कुंभ : वाईट संगतीपासून दूर राहा. अन्यथा मोठे आर्थिक नुकसान होण्याची शक्यता आहे. बहुराष्ट्रीय कंपन्यांमध्ये काम करणाजया लोकांना महत्त्वाची पदे मिळण्याचे योग आहेत.

मीन : मुलांच्या बाजूने काही चिंता वाढू शकते. आज तब्येत बिघडेल. चक्कर येणे, उलट्या आणि पोटाशी संबंधित आजारांपासून सावध राहा. बाहेरचे अन्नपदार्थ टाळा. स्वत:ला सतत तणावमुक्त ठेवण्याचा प्रयत्न करा.

शब्दकोडे क्रमांक २०३९

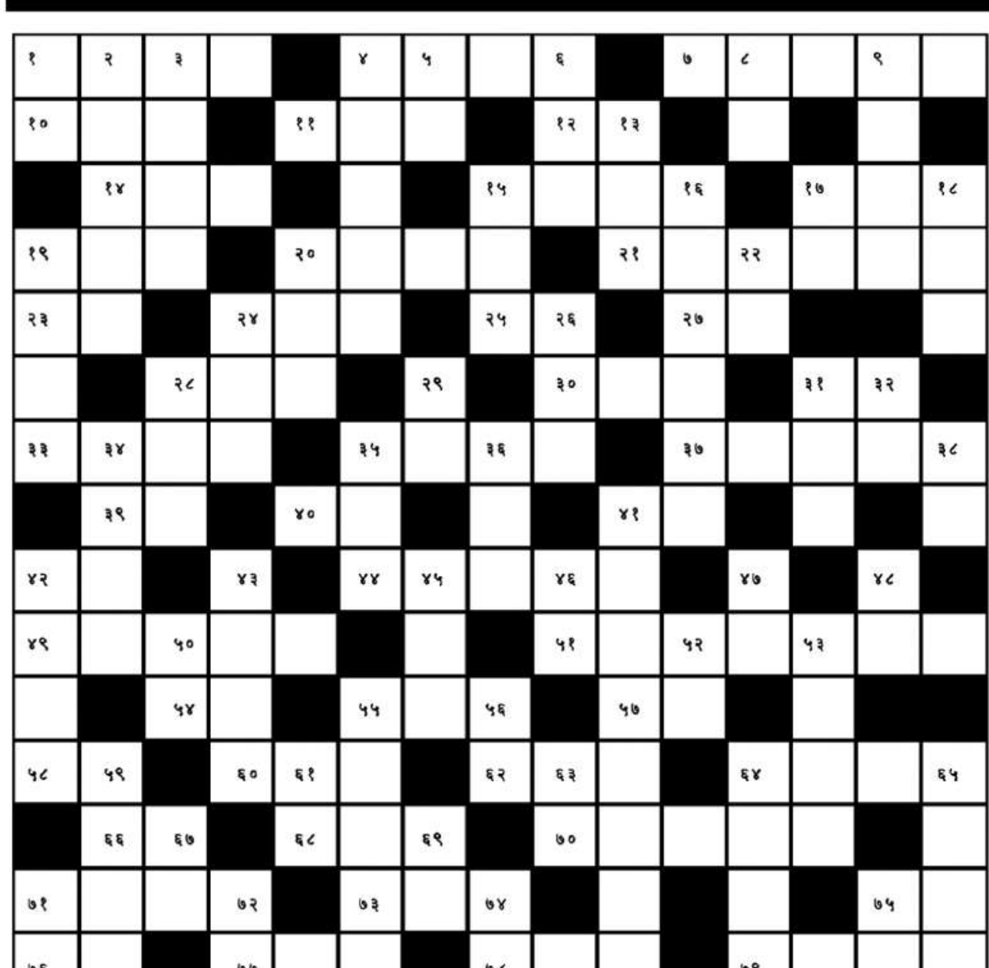

आडवे शब्द :-

१) बाग
४) लोणी
७) गौरी-हर
१०) उष:काल
११) दक्ष
१२) बगळा
१४) सत्तावीसावे नक्षत्र
१५) गोंधळ, आरडाओरड
१७) संपूर्ण
१९) धोका
२०) कावळांना दिलेला बळी, भात
२१) विहीरीतून पाणी काढण्याचे जोड साधन
२३) मोदकाचे आच्छादन
२४) दिवस
२५) वर्ष, सन
२७) पुरुष
२८) कागद (हिं)
३०) उत्तराधिकारी
३१) कशा प्रकारचा?
३३) लेखक, कथा लिहिणारा
३५) संपत्ती
३७) हस्तलाघव, जादू
३९) उदर (हिं)
४०) उपकार
४१) शरीर
४२) वडिलांचे एक संबोधन
४४) यमुना नदीचे एक नाव
४९) युवराज
५१) काकुळतीने याचना करणे
५४) कोवळा अंकुर
५५) वाळवी
५७) संरक्षक भिंत
५८) बहीण(हिं)
६०) शोध
६२) खेळाडूंमध्ये होणारा चुरशीचा खेळ
६४) एक खादाड राक्षस
६६) पर्वत
६८) वक्र
७०) नकला करणारा
७१) पळापळ
७३) च्या सह
७५) बाई
७६) मणका
७७) वाकणे
७८) पाय
७९) कावळ्याचे ओरडणे

उभे शब्द :-

१) दुसऱ्या दर्जाचा अधिकार, मुख्य पदाच्या खालचा
२) पहारा करणारा
३) बडबड
४) एक क्षार
५) खून, हत्या
६) जोडीतील एक चर्मवाद्य
८) पैसा, ममता
९) फांदी तुटतानाचा आवाज
१३) पराकाष्ठा, अनर्थ
१५) एक ज्वालाग्रही काळे खनीज
१६) बारीकसारीक
१७) नातेवाईक
१८) तात्काळ
१९) अग्रलेख लिहिणारा
२०) रेडा, कोकिळ
२२) टिंगल
२४) उपयोग
२६) मध्यस्थ
२८) कंबर, कंबरेचा सांधा
२९) मलई
३१) केर
३२) मेहुणा हिं)
३४) थापा मारणारा
३५) जागणे,
३६) देण्याची वृत्ती, आर्थिक सामर्थ्य
३८) लापशी, एक गोड खाद्य
४१) जया अंगी मोठेपण ** *** ***
४२) बारा बंद असलेला अंगरखा
४३) उंच वास्तू, बंगला
४५) भरवसा, श्रद्धा
४६) पर्वत
४७) सावली
५०) देह
५२) सामाजिक वजन, अब्रू
५३) कलावंत
५५) तापापूर्वीचे अंग मोडून येणे
५६) पृथ्वी
५९) केविलवाणा
६१) बासरी
६३) अंत:करण
६४) घाईघाईने, अधाशीपणाने मोठा घास घेऊन खाणे
६५) बारीक झणझण
६७) हिंदीत गाढव
६९) टपाल
७१) भीती, वचक
७२) इंग्रजीत एक
७४) सोन्याचा कस
७५) चौक

(उत्तर उद्याच्या अंकात)

मागील शब्दकोड्याचे उत्तर

जैन आर्थिक महामंडळाचे ललित गांधी यांच्या हस्ते अनावरण

वाशिम/प्रतिनिधी- जैन समाजाच्या आर्थिक आणि सामाजिक प्रगतीसाठी महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलण्यात आले असून, जैन आर्थिक अल्पसंख्याक विकास महामंडळाच्या जिल्हा कार्यालयाचे अनावरण अध्यक्ष ललित गांधी यांच्या हस्ते दि.१७ फेब्रुवारी रोजी करण्यात आले.या उद्घाटन सोहळ्यात जिल्हाधिकारी विश्वनाथ घुगे, जिल्हा पोलीस अधीक्षक अनुज तारे, उपविभागीय अधिकारी नवदीप अग्रवाल , मौलाना आझाद अल्पसंख्याक आर्थिक विकास महामंडळाचे जिल्हा व्यवस्थापक कविता कांबळे यांच्यासह समाजातील विविध मान्यवर उपस्थित होते. श्री. गांधी यांनी सांगितले की, महामंडळाच्या माध्यमातून जैन समाजातील गरजू नागरिकांना आर्थिक मदत, व्यवसायिक पाठबळ आणि शैक्षणिक सुविधा मिळाव्यात, यासाठी प्रयत्न केले जातील.त्यांनी हे देखील स्पष्ट केले की, महामंडळ जैन समाजाच्या सर्वांगीण विकासासाठी कार्यरत राहील. यामुळे समाजातील सर्व स्तरांमध्ये समान संधी निर्माण होतील आणि एक सकारात्मक बदल घडवून आणला जाईल.या जिल्हा कार्यालयाचे उद्घाटन जैन समाजाच्या उन्नतीसाठी एक महत्त्वपूर्ण टप्पा ठरेल, असे उपस्थितांना सांगितले.यादरम्यान गण्यमान्य व्यक्ती, स्थानिक भाविक आणि समाजबांधव उपस्थित होते.

जिल्ह्यातील आरोग्यमित्र बेमुदत संपावर

आरोग्य मित्रांना तुटपुंजा पगार; जनआरोग्य योजनेपासून अनेक गरजू लाभार्थी राहणार वंचित

दै.महासागर वृत्तसेवा

वाशिम/प्रतिनिधी- महाराष्ट्र आणि केंद्र शासनाच्या एकत्रित महात्मा फुले जनआरोग्य योजना व प्रधानमंत्री जनआरोग्य योजनेचे काम करणा?या आरोग्यमित्रांना किमान वेतन कायद्यानुसार २६ हजार रुपये वेतन द्यावे, या प्रमुख मागणीसाठी सर्व आरोग्यमित्रांनी १८ फेब्रुवारीपासून बेमुदत संप पुकारला. जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर आरोग्यमित्रांच्या वतीने आंदोलन सुरू करण्यात आले आहे. महात्मा फुले जनआरोग्य योजना व प्रधानमंत्री जनआरोग्य योजनेच्या माध्यमातून गरजूंना उपचार मिळवून देतात.

आंदोलनामुळे आरोग्यसेवेचे काम प्रभावित

आरोग्यमित्र संपावर गेल्यामुळे जिल्ह्यातील रुग्णांची नोंदणी थांबलेली आहे. योजनेमध्ये नोंद न झाल्याने गरजू रुग्णांची शस्त्रक्रिया करण्यास अडचण निर्माण होत आहे. गरजू गरीब रुग्णांना उपचाराविना परत जावे लागत आहे. सामान्य कष्टकरी रुग्णांना वेळेवर उपचार मिळण्यास अडचणी आहेत. मागील १२ ते १३ वर्षांपासून आरोग्यमित्र ११ हजार ४०० रुपये अल्प मानधनावर काम करीत आहेत. कोविड काळातही चोखपणे कर्तव्य बजावले. ग्रामीण व दुर्गम भागातही काम करतात. आरोग्य मित्रांना किमान वेतन न देता अल्प मानधनावर राबविले जात आहे.

रिठद येथे छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती व संत गजानन महाराज प्रगट दिनाच्या पर्वावर संयुक्त नगर प्रदक्षिणा

रिसोड/तालुका प्रतिनिधी- तालुक्यातील रीठद येथे प्रथमत:च छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जयंतीदिनी दरवर्षीप्रमाणे यंदाही गावाला प्रदक्षिणा घातली जाणारच होती. परंतु यावर्षी छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जयंतीचे दिनी व संत गजानन महाराज यांचा प्रगट दिनाच्या पर्वावर बाहेर गावावरुन येणा?या दिंड्या यांची सुद्धा नगरप्रदक्षिणा काढण्यात आली. सुरुवातीला संत गजानन महाराज यांच्या मंदिरासमोरून मुर्डेश्वर मंदिर येथे सर्वजण एकत्र होत तिथून बस स्टॅन्ड वरून गावाला प्रदक्षिणा घालून परत मुर्डेश्वर मंदिराजवळ या छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या मिरवणुकीची व संत गजानन महाराज यांच्या प्रकट दिनाच्या पुर्वसंध्येला दिंडी निघते त्याचा समारोप करण्यात येतो. यावर्षी छत्रपती शिवाजी महाराज आणि संत गजानन महाराज प्रगट दिनानिमित्त रिठद गावात येणा?या दिंडी सोहळ्याचे एकत्रीकरण करून संयुक्तपणे गावाला प्रदक्षिणा घातल्या जात आहे. या प्रदक्षीणे मध्ये गावातील सर्व तरुण, थोरमंडळी सहभागी झाली होती. त्यामध्ये पुरुष भजनी मंडळ, अश्व, महिला भजनी मंडळी सहभागी झाल्या आहेत व गावातील अनेक महिला आपल्या डोक्यावर कलश घेऊन सहभागी झाल्या त्यामुळे मिरवणुकीमध्ये यंदा विशेष आकर्षणाचे वर्ष ठरले आहे. या संयुक्तिक नगरप्रदक्षिणेमुळे गावक?यांना खूप आनंद झाला असून प्रकट दिनाच्या पर्वावर निघालेली दिंडी व छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जयंतीचे औचित्य साजरा करत असल्यामुळे युवकांमध्ये जोश भरलेला होता व भजनी मंडळींनी सुद्धा आपल्या ताल-सुरात भजन म्हणत प्रदक्षिणा पूर्ण केली.

संत तुकाराम महाराज विद्यालयात शिवाजी महाराज जयंती साजरी

रिसोड/तालुका प्रतिनिधी- आज दिनांक १९फेब्रुवारी २०२५ रोजी रिसोड येथून जवळच असलेल्या संत तुकाराम महाराज विद्यालय व उच्च माध्यमिक विद्यालयात छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती साजरी करण्यात आली. यावेळी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष शाळेचे प्राचार्य साहेबराव जाधव व प्रमुख पाहुणे म्हणून संचालक सुनील भाऊ ढेकळे, अश्विनी घिगे मॅडम हे होते. कार्यक्रमाची सुरुवात फोटो पूजनाने करण्यात आली. शाळेतील विद्यार्थ्यांनी छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जीवनावर प्रकाश टाकला. त्यामध्ये वर्ग ५वी मधून श्वेता इकर, अनघा ढेकळे, राजनंदिनी वायभासे , वर्ग ८वी मधून गायत्री जाधवर, वैशाली माहोरे, नीरज वैष्णवी बंडे, अर्पिता शेजुळ, प्राची सभादिंडे व विनायक साबळे यांनी गीत गायन केले. शाळेतील शिक्षिका अश्विनी घिगे यांनी विद्यार्थ्यांना मोलाचे मार्गदर्शन केले.

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य साहेबराव जाधव यांनी विद्यार्थ्यांना छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जीवन कार्याविषयी माहिती सांगून मोलाचा संदेश दिला. या कार्यक्रमासाठी शाळेतील शिक्षक गजानन सानप, राजू अंभोरे, मदन खानझोडे, परसराम देवकर, मनोज जाधव, आसाराम येवले, रामेश्वर कोकाटे राम जाधव व शिक्षकेतर कर्मचारी दत्ता मानोकर, सदाशिव गरकळ ,तुळशीराम जाधव हे उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे संचालन वर्ग८वीची साक्षी शेजुळ व आभारप्रदर्शन मिताली कांबळे हिने केले.

जिल्ह्यात 'जय जिजाऊ, जय शिवराय' चा गजर...

दै.महासागर वृत्तसेवा

वाशिम/प्रतिनिधी- सार्वजनिक शिवजयंती महोत्सवाला शहरात थाटात प्रारंभ झाला असून शिवजयंतीनिमित्त जिल्ह्यात रक्तदान शबिरासह विविध उपक्रम राबविण्यात येणार आहे. शिवजयंतीनिमित्त शिवभक्तांनी शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याला अभिवादन केले. नार्वजनिक शिवजयंती उत्सव व मराठा सेवा संघाच्या वतीने शहरात सार्वजनिक शिवजयंती उत्सव समिती गठण करून विविध उपक्रम

राबवून शिवजयंती साजरी करण्याची परंपरा कायम ठेवली आहे. छत्रपती शिवरायांच्या जयंतीनिमित्त सार्वजनिक शिवजयंती उत्सव समितीच्या वतीने वाशिम शहरातून भव्य मोटार सायकल रॅली काढण्यात आली. रक्तदान शिबिर स्पर्धकांना बक्षीस वितरण तसेच व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. कुळवाडी भूषण बहुजन प्रतिपालक छत्रपती शिवरायांचे जयंती १९ फेब्रुवारी रोजी मोठ्या उल्हासात प्रतिवर्षी साजरी करण्यात येते. त्याचप्रमाणे यावर्षी सुद्धा शिवजयंती सोहळा उत्साहात साजरा करण्यात आला. आज बुधवार दि. १९ फेब्रुवारी रोजी सकाळी साडेदहा वाजता श्री शिवाजी हायस्कूल येथून मोटर सायकल सद्भावना राहिलेला जिल्हाधिकारी बुवनेश्वरी एस एस मॅडम व वाशिम जिल्हा पोलीस अधीक्षक अनुज तारे हे हिरवी झेंडी दाखविली. शहरातील प्रमुख मार्गावरून रॅली काढण्यात आली. यावेळी जि.प. मुख्यकार्यकारी अधिकारी वैभव वाघमारे, निवासी जिल्हाधिकारी विश्वनाथ घुगे, न.प. मुख्यअधिकारी निलेश गायकवाड, तहसीलदार निलेश शल्यचिकीत्सक डॉ. उपस्थित होते.

प्रारंभमहाराजांच्या पुतळ्याल सामाजिक संघटनाच्य करण्यात आले. सार्वजनिक शिवज अध्यक्ष पुरण बदलाणी, सचिव गजानन भोयर यांच्यासह जिल्ह्यातील लोकप्रतिनिधी ,अधिकारी उपस्थित होते शिवजयंती उत्सव समितीच्या वतीने परिश्रम घेण्यात आले.

जय जिजाऊ जय शिवराय जय घोषाने दुमदुमली ऋषीवट नगरी

दै.महासागर वृत्तसेवा

रिसोड/तालुका प्रतिनिधी- प्रजाहितदक्ष, राजनिती धुरंदर, स्वराज्य संस्थापक, आदर्श मुत्सद्दी राज्यकर्ते, मध्ययुगीन भारताला राष्ट्र म्हणून आकार देणारे आंतरराष्ट्रीय वीर, कुळवाडी भूषण 'छत्रपती शिवाजी महाराज' यांच्या ३९५ व्या जयंतीच्या निमित्ताने रिसोड शहरांमध्ये भव्य मोटरसायकल रॅलीचे आयोजन करण्यात आले होते. सर्व धर्मीय, सर्वपक्षीय, सर्वजातीय ही मिरवणूक ठरली असून मिरवणुकीमध्ये भगवे फेटे विशेष आकर्षन ठरले व महिलांचाही यावेळी मोठ्या प्रमाणात सहभाग होता.

सर्वप्रथम राष्ट्रमाता राजमाता जिजाऊ यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून तदनंतर छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याचे पूजन करण्यात आले.त्यानंतर रॅलीला सुरुवात करण्यात आली असून सिव्हिल लाईन मार्गे सदर रॅली काढण्यात आली. यावेळी शिस्तीचे पालन करण्यात आले. स्वराज्य रक्षक संभाजी महाराज यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून रॅली ही डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर चौकात गेल्यानंतर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमेला अभिवादन करण्यात आले.पालखी मार्गे सोनार गल्ली, बबेरवाल चौक, अष्टभुजा देवी चौक,आसन गल्ली मार्गे छत्रपती शिवाजी महाराज चौकामध्ये जिजाऊ वंदना घेऊन रॅलीचा समारोप करण्यात आला. सदर रॅलीचे आयोजन सार्वजनिक शिवजयंती उत्सव समिती द्वारा आयोजित मराठा सेवा संघ, संभाजी ब्रिगेड,शिवसुर्य प्रतिष्ठानच्या वतीने करण्यात आले होते.यावेळी पोलीस प्रशासनाने देखील फेटे परिधान करून रॅलीमध्ये सहभाग नोंदविला त्यामुळे आनंददायी वातावरण तयार झाले होते. मिरवणुकीमध्ये जय जिजाऊ जय शिवराय, तुमचं आमचं नातं काय जय जिजाऊ जय शिवराय, रक्ता रक्तात भिनलं काय जय जिजाऊ जय शिवराय. या जयघोषाने रिसोड शहर दुमदुमून गेले होते.

कारंजा लाड येथे रविवारी राज्यस्तरीय पुरस्कार वितरण सोहळ्याचे आयोजन

कारंजा/तालुका प्रतिनिधी- वैदर्भीय नाथ समाज संघ संलग्नित वैदर्भीय नाथ चॅरिटेबल ट्रस्ट या समाजसेवी संस्थेच्या वतीने कारंजा लाड येथील महेश भवन येथे दिनांक २३ फेब्रुवारी २०२५ रविवार रोजी राज्यस्तरीय पुरस्कार वितरण सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले आहे.यामध्ये महाराष्ट्रातील एकूण ८५ समाजसेवी व्यक्तींची निवड केली असून त्यांना मान्यवरांच्या हस्ते शिल्ड प्रशस्तीपत्र मानाचा दुपट्टा व फेटा देऊन गौरविण्यात येणार आहे.सदर भव्य अशा सोहळ्याच्या अध्यक्षा आमदार सई ताई प्रकाश दादा डहाके तसेच उद्घाटक म्हणून राज्याचे उद्योग सार्वजनिक बांधकाम उच्च व तंत्रशिक्षण आदिवासी विकास पर्यटन मृद व जलसंधारण राज्यमंत्री नामदार श्री इंद्रनीलजी नाईक हे असून प्रमुख अतिथी मध्ये विधान परिषदेच्या आमदार आदरणीय भावनाताई गवळी, आदरणीय आमदार हरीशजी पिंपळे, आदरणीय आमदार श्याम भाऊ खोडे,आदरणीय आमदार किरण रावजी सरनाईक, मुख्यमंत्र्यांचे विशेष कार्य अधिकारी आदरणीय श्री अमोल जी पाटणकर, कारंजा शहर पोलीस स्टेशनचे पोलीस निरीक्षक माननीय श्री दिनेशचंद्रजी शुक्ला तसेच विदर्भ लोक कलावंत संघटनेचे अध्यक्ष श्री संजयजी कडोळे हे असतील सदर सोहळ्याचे स्वागताध्यक्ष म्हणून श्री गिरधारीलालजी सारडा तथा सहसागताध्यक्ष म्हणून श्री निलेशजी सोमानी हे असतील. राज्यस्तरीय पुरस्कार सोहळा हा निमंत्रितांकरिता असून संबंधितांनी या सोहळ्यास आवर्जून उपस्थिती द्यावी,असे आवाहन वैदभिर्‍यनाथ चारिटेबल ट्रस्टच्या अध्यक्षा सौ.पुनम एकनाथ पवार, सचिव एकनाथ पवार यांनी केले आहे.

शिवरायांचा आदर्श घेऊन शिक्षण व राष्ट्रविकासासाठी कार्य करूया-आ. किरणराव सरनाईक

'जय शिवाजी, जय भारत' पदयात्रेला वाशिमकरांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद; आ.किरणराव सरनाईक यांच्या हस्ते जय शिवाजी जय भारत पदयात्रेला हिरवा झेंडा

दै.महासागर वृत्तसेवा

वाशिम/प्रतिनिधी- आजच्या नवयुवकांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांचा आदर्श घेत शिक्षण, राष्ट्रविकास आणि समाजसेवेत पुढे यावे. केवळ पुस्तकी शिक्षण नव्हे, तर स्वावलंबन, नेतृत्वगुण आणि शिस्त यांचे पालन करून समाजासाठी योगदान देणे महत्त्वाचे आहे. शिवरायांच्या विचारांनी प्रेरित होऊन आपले कार्य अधिक प्रभावी करण्याचा संकल्प केला पाहिजे.शिवरायांचा आदर्श घेऊन शिक्षण व राष्ट्रविकासासाठी कार्य करूया असे प्रतिपादन आ. किरणराव सरनाईक यांनी केले

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जयंतीनिमित्त आयोजित 'जय शिवाजी, जय भारत' पदयात्रेला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. या प्रसंगी छत्रपती शिवाजी महाराज चौक येथे आयोजित कार्यक्रमात अमरावती शिक्षक मतदारसंघाचे आमदार किरणराव सरनाईक अध्यक्ष स्थानावरून बोलत होते.यावेळी जिल्हाधिकारी विश्वनाथ घुगे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी वैभव वाघमारे, उपवनसंरक्षक अभिजित वायकोस, उपविभागीय पोलिस अधिकारी नवदीप अग्रवाल, उपजिल्हाधिकारी दादासाहेब दराडे, तहसीलदार निलेश पळसकर, जिल्हा क्रीडा अधिकारी लता गुप्ता, जिल्हा युवा अधिकारी आशिष पंत, जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ अनिल कावरखे,जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. पी. एस. ठोंबरे, जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी शाहू भगत तसेच शिवजयंती उत्सव समितीचे पदाधिका?यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

आ.किरणराव सरनाईक यांच्या हस्ते हिरवा झेंडा दाखवून जय शिवाजी जय भारत पदयात्रा छत्रपती शिवाजी महाराज चौक येथून मार्गस्थ होऊन बाकलीवाल विद्यालय, रिसोड नाका, पाटणी चौक मार्गे छत्रपती शिवाजी महाराज चौक या ठिकाणी समारोप झाला.

यावेळी आ. किरणराव सरनाईक यांनी शिवरायांच्या विचारांचे महत्त्व अधोरेखित करत, तरुणांनी त्यांचा आदर्श घ्यावा आणि समाजासाठी सकारात्मक योगदान द्यावे, असे आवाहन केले. आयोजकांनीही छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पराक्रमाची महती सांगत, समाजात एकता आणि राष्ट्रप्रेमाचे बळ वाढावे, हा या पदयात्रेचा उद्देश असल्याचे सांगितले. जिल्हाधिकारी श्री . घुगे यांनी प्रास्ताविकातून पदयात्रेची माहिती देत शिवरायांचे शौर्य, प्रशासनकौशल्य आणि दूरदृष्टी यांचे महत्त्व पटवून देत, आजच्या तरुणांनी त्यांचे विचार आचरणात आणावेत, असे आवाहन केले. त्यांनी शिवरायांचा आदर्श घेऊन समाजात एकता, शिस्त आणि राष्ट्रसेवेची भावना वृद्धिंगत करण्याचा संदेश दिला.या प्रसंगी मुख्य कार्यकारी अधिकारी वैभव वाघमारे यांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांचे आदर्श प्रशासन आणि नेतृत्व कौशल्य यावर भर देत प्रेरणादायी मनोगत व्यक्त केले. त्यांनी सांगितले की, छत्रपती शिवाजी महाराज हे केवळ पराक्रमी योद्धेच नव्हे, तर एक आदर्श प्रशासक आणि जनतेचे राजा होते. त्यांचे धोरण, शिस्तबद्ध प्रशासन आणि लोककल्याणकारी निणर्‍य आजही मार्गदर्शक ठरतात. शिवरायांनी निर्माण केलेली स्वराज्य संकल्पना आणि स्वाभिमानाचा वारसा जपण्याची जबाबदारी आपल्या सर्वांची आहे. आजच्या तरुणांनी त्यांचे विचार आत्मसात करून राष्ट्रविकासात योगदान द्यावे.तसेच, त्यांनी या पदयात्रेतील उत्स्फूर्त सहभागाबद्दल नागरिकांचे आणि आयोजकांचे आभार मानले. ङ्गशिवरायांचे विचार आणि त्यांच्या पराक्रमाची प्रेरणा नव्या पिढीला मिळत राहो,ङ्ग असा शुभेच्छा संदेश त्यांनी दिला.

जिल्हा पोलीस अधीक्षक अनुज तारे यांनीही छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या शौर्य, युद्धनीती आणि सुरक्षाव्यवस्थेच्या दूरदृष्टीवर प्रकाश टाकत मनोगत व्यक्त केले. छत्रपती श्री.शिवाजी महाराज यांच्या जिवनावर नाट्य, पोवाडे, वेशभुषा, लेझीम, लाठीकाठी, दांडपट्टा सादरीकरणाने शिवरायांच्या जयघोषाने परिसर दुमदुमून गेला. या पदयात्रेने उपस्थितांच्या मनात शिवचरित्राचा उजाळा दिला गेला.नागरिकांचा अभूतपूर्व प्रतिसाद मिळाल्याने वातावरण शिवमय झाले होते. युवक, महिला, अधिकारी, कर्मचारी, पत्रकार आणि नागरिकांनी, शालेय विद्यार्थी , एनसीसी विद्यार्थी, स्काऊट गाईड मोठ्या संख्येने यात सहभाग घेतला. आयोजकांनी या उपक्रमाचा उद्देश स्पष्ट करत, शिवचरित्र जागर करण्यावर भर दिला. या ऐतिहासिक आणि प्रेरणादायी पदयात्रेने छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या कार्याची आठवण करून देत उपस्थितांमध्ये नवचैतन्य निर्माण केले. संचालन प्रा.गजानन वाघ तर आभार शाहु भगत यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी जिल्हा प्रशासन, शिवजयंती उत्सव समितीने पुढाकार घेतला.

RNINO-46973/1986 महासागर अकोला मालक,मुद्रक,प्रकाशक श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक यांनी अरुणोदय प्रेस, कॉटन मार्केट, नागपूर१-८ येथे छापून दैनिक महासागर कार्यालय, कमला स्केअर, दुर्गा चौक,अकोला येथे प्रकाशित केले.
संपादक श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक मुख्य कार्यालय फोन ७४४७७३५८५१,९९२२९७००२३+स्थानिक संपादक पुरुषोत्तम होले फोन ९८८१४८९४७९+(पी.आर.बी.कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांचेवर राहील.)

निरामय

आरोग्य चर्चा

यकृताकडे दुर्लक्ष केल्यास गंभीर आजार

यकृत हा आपल्या शरीरातील सर्वात महत्त्वाचा अवयव आहे. ते अनेक महत्त्वपूर्ण कार्ये करते. विशेषतः शरीरातील घाण काढून टाकण्याचे काम ते करते. शरीर पूर्णपणे डिटॉक्स करण्यास मदत करते; पण जेव्हा यकृत खराब होऊ लागते, तेव्हा ते शरीराच्या गरजेनुसार कार्य करू शकत नाही. जेव्हा यकृत कमकुवत होते, तेव्हा भूक लागत नाही, उलट्या होतात आणि सतत अशक्तपणा जाणवतो. यकृत दीर्घकाळ खराब राहिल्यास लिव्हर सिरॉसिससारख्या गंभीर आजारांचा धोकाही वाढतो.

जेव्हा यकृतामध्ये कोणतीही समस्या उद्भवते, तेव्हा अशी काही चिन्हे सुरुवातीलाच दिसू लागतात. त्यांची ओळख करून यकृताचे नुकसान टाळू शकता. कोणत्याही गंभीर आजारामागील सर्वात मोठे कारण म्हणजे चुकीच्या खाण्याच्या सवयी. अशा परिस्थितीत आहारात सुधारणा करा. यकृत डिटॉक्स करण्यासाठी बीटरूट, हळद, पालेभाज्या आणि लसूण यांसारख्या पदार्थांचा समावेश करा.

शरीर हायड्रेटेड ठेवा : जितके जास्त पाणी प्याल तितके शरीर अधिक हायड्रेटेड होईल आणि शुद्धीकरणाला चालना देण्यासाठी लिंबू पाणी भरपूर प्या.

तणावापासून दूर राहा

तणाव आणि अतिविचार शरीराचा नाश करतात. त्यामुळे तणाव कमीत कमी ठेवा. तणाव कमी करण्यासाठी योग किंवा ध्यानाचा सराव करा

अल्कोहोल टाळा : तुम्हाला यकृताचा आजार असेल तर दारूपासून दूर राहा. यकृतावरील ओझे कमी करण्यासाठी अल्कोहोल, प्रक्रिया केलेले पदार्थ आणि साखरयुक्त पेये टाळा.

– डॉ. पोपट ठाणगे

यकृताच्या नुकसानीची लक्षणे

* त्वचा किंवा डोळे पिवळे होणे
* ओटीपोटाचा विस्तार
* ओटीपोटाच्या वरच्या उजव्या बाजूला आणि उजव्या खांद्यावर वेदना
* डोळे किंवा त्वचा पिवळसर होणे
* वारंवार मळमळ
* पचन बिघडणे
* सतत थकवा

देशात मानवी शरीरात प्रथमच यांत्रिक हृदय

देशात पहिल्यांदाच माणसाच्या शरीरात यांत्रिक हृदयाचा ठोका सुरू झाला आहे. यांत्रिक हृदय प्रत्यारोपणाने एका महिला रुग्णाला नवजीवन मिळाले आहे. दिल्ली कँट आर्मी हॉस्पिटलने प्रथमच 'लेफ्ट व्हेंट्रिक्युलर असिस्ट डिव्हाइस' (एलव्हीएडी) रोपण करून इतिहास रचला आहे. ही प्रक्रिया हार्टमेट ३ उपकरण वापरून केली जाते. संरक्षण मंत्रालयाने सांगितले, की शेवटच्या टप्प्यातील हृदयविकाराच्या रुग्णांसाठी हे उपकरण वरदानापेक्षा कमी नाही.

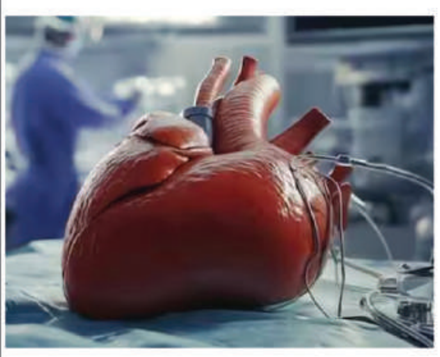

आरोग्य वेध

एका माजी सैनिकाच्या ४९ वर्षीय पत्नीला यांत्रिक हृदयाचे रोपण करण्यात आले. गेल्या दोन वर्षांपासून ते हृदय प्रत्यारोपणाच्या प्रतीक्षेत होते. त्याची प्रकृती हळूहळू खालावत चालली होती. त्यानंतर 'लेफ्ट व्हेंट्रिक्युलर असिस्ट डिव्हाइस' म्हणजेच मेकॅनिकल हार्ट रोपण करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

महिला रुग्णाच्या डाव्या वेंट्रिक्युलरमधून रक्त पंप करणे जवळपास बंद झाल्याचे तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे. त्यानंतर त्यांचा जीव वाचवण्यासाठी हृदय प्रत्यारोपण हा एकमेव पर्याय होता. हार्टमेटच्या मदतीने रक्त पंपिंग पुन्हा एकदा सुधारता येते. रुग्णाचा जीव वाचवण्यासाठी रुग्णालयाने हे करण्याचा निर्णय घेतला. त्याच्या स्थापनेनंतर, स्त्रीला हृदय प्रत्यारोपणाची गरज भासणार नाही, कारण ते दीर्घकाळ कार्य करेल आणि तिला निरोगी ठेवेल.

यांत्रिक हृदय बसवल्यानंतर महिला रुग्णाची प्रकृती आता स्थिर आहे. सध्या ती डॉक्टरांच्या देखरेखीखाली असून वेगाने बरी होत आहे. हे यश आर्मी हॉस्पिटलच्या उच्च दर्जाच्या वैद्यकीय पथकासाठी मोठी उपलब्धी आहे. यामुळे भविष्यात हृदयावरील उपचाराचे अनेक पर्याय समोर येऊ शकतात. भारतात पहिल्यांदाच यांत्रिक हृदयाची घटना समोर आली आहे; मात्र जगात यापूर्वीही असे प्रयोग झाले आहेत. अमेरिकेसह जगातील अनेक देशांमध्ये हे उपकरण आधीच वापरले जात आहे. जगभरातील १८ हजारांहून अधिक लोकांना ही उपकरणे बसवण्यात आली आहेत आणि ती पूर्णपणे निरोगी आहेत. या सर्वांमध्ये हे यंत्र चांगले काम करत आहे.

– डॉ. अजिंक्य बोऱ्हाडे

लहान वयातील मुलींनाही 'युरिन इन्फेक्शन'

एखादा आजार पूर्वी विशिष्ट वयातच होत असे; मात्र आजकालची बदलती जीवनशैली आणि बदलत्या काळानुसार लहान मुली, तरुणींमध्ये विविध गंभीर आजारांचा धोकाही वाढला आहे. आजकालची परिस्थिती पाहता 'युरिन इन्फेक्शन' हा असा एक आजार आहे, ज्याची प्रकरणे खूप वाढत आहेत. जरी हा संसर्ग सामान्यतः स्त्रियांमध्ये होत असला, तरी काही प्रमाणात पुरुषांमध्येदेखील त्याची लक्षणे दिसतात. आता लहान वयातील मुली, तरुणींमध्येही या संसर्गाची प्रकरणे लक्षणीय प्रमाणात वाढत आहेत. आजकाल

काळजी घ्या

तरुणींमध्ये 'युरिन इन्फेक्शन'ची समस्या झपाट्याने वाढत आहे. ही एक सामान्य; परंतु गंभीर आरोग्य समस्या आहे. ती संसर्गामुळे पसरते आणि त्यावर वेळीच उपचार न केल्यास इतरही अनेक समस्या उद्भवू शकतात. 'युरिन इन्फेक्शन'ची प्रकरणे पाच वर्षांपेक्षा कमी वयाच्या मुलींमध्ये आढळतात. शाळेत जाणाऱ्या मुलींमध्ये याचे प्रमाण वाढण्यामागे अनेक कारणे आहेत.

आजकाल लघवीशी संबंधित आजार खूप वाढले आहेत. हे कोणत्याही ऋतूत कोणालाही होऊ शकत असले तरी स्त्रियांना याचा धोका जास्त असतो. आजकाल तरुण मुलींमध्येही 'यूटीआय'ची प्रकरणे वाढू लागली आहेत. शाळेत जाणाऱ्या मुली साधारणपणे शाळेत कमी पाणी पितात, त्यामुळे हा आजार वाढत आहे. शाळेत जाणाऱ्या मुलींनी लघवी दाबून धरल्याची प्रकरणे वाढत आहेत. त्यामुळे लघवीचे संक्रमण होते. लघवी रोखून ठेवल्याने मूत्राशयातील बॅक्टेरिया वाढतात. अनेक वेळा शाळेतील स्वच्छतागृहे स्वच्छ नसतात. त्या अस्वच्छ आसनांचा वापर करणेदेखील 'युरिन इन्फेक्शन'चे कारण असते. पालकांनी आपल्या मुलींना घरातच चांगल्या सवयी शिकवल्या पाहिजेत. त्यांना पाणी पिण्याचा सल्ला द्या, दररोज योग्य प्रमाणात पाणी प्या. त्यांना शौचालयाचा योग्य वापर कसा करायचा ते शिकवा. तसेच त्यांना संवेदनशील भागांच्या स्वच्छतेबाबत सांगा.

– डॉ. मेघा दळे

नवसंशोधन

यांच्या एकत्रीकरणामुळे...

'ड' जीवनसत्त्व आणि कॅल्शियम हे दोन्ही घटक शरीरासाठी आवश्यक असतात. या दोन्ही घटकांमुळे हाडांना बळकटी मिळते. या दोन घटकांची कमतरता दूर करण्यासाठी पूरक औषधं दिली जातात. मात्र 'ड' जीवनसत्त्व आणि कॅल्शियमयुक्त औषधं (सप्लिमेंट्स) एकाच वेळी घेणं धोक्याचं ठरू शकतं, असं तज्ज्ञांचं म्हणणं आहे. याबाबतचं संशोधन नुकतंच प्रसिद्ध करण्यात आलं. या औषधांच्या एकत्रीकरणामुळे हृदयाचा पक्षाघात (हार्ट स्ट्रोक) होण्याचा धोका असल्याचं तज्ज्ञ सांगतात. विविध प्रकारच्या १६ सप्लिमेंट्सचा तसंच आहारातल्या बदलांचा हृदयाच्या आरोग्यावर होणाऱ्या परिणामांबाबत यावेळी संशोधन करण्यात आलं. कॅल्शियम आणि 'ड' जीवनसत्त्वाच्या सप्लिमेंट्स एकत्रित घेतल्याने पक्षाघाताचा धोका १७ टक्क्यांनी वाढत असल्याची बाब यातून समोर आली आहे.

दंतारोग्य

तोंडाला दुर्गंधी येतेय?

तोंडाला येणारी दुर्गंधी नकोशी वाटते. दातांमध्ये अडकून बसलेले अन्नकण सडल्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर बॅक्टेरियांची निर्मिती होते आणि तोंडाला दुर्गंधी येऊ लागते. ही दुर्गंधी कमी करण्यासाठी अनेक जण माउथ वॉशचा वापर करतात. पण बरेचदा माउथ वॉशही परिणामकारक ठरत नाही. तोंडाची दुर्गंधी घालवण्यासाठी भरपूर पाणी प्यायला हवं, असं डॉक्टरांचं म्हणणं आहे. पाण्यामुळे तोंडातला ओलावा टिकून राहिल्याने बॅक्टेरियांचं प्रमाण कमी होतं, असं तज्ज्ञ सांगतात. तोंडाची दुर्गंधी टाळण्यासाठी नियमित चूळ भरायला हवी. झोपण्याआधी चहा-कॉफीचं सेवन टाळावं. तसंच जीभ नीट स्वच्छ करावी. दातांमध्ये अडकलेले अन्नकण काढून टाकणं गरजेचं आहे. रात्री दात घासल्यामुळे मुखदुर्गंधी कमी व्हायला मदत होते.

डोळ्यांचं आरोग्य

डोळ्यांकडे दुर्लक्ष नको

मधुमेहाची बरीच लक्षणं पटकन लक्षात येत नाहीत. काही वेळा आपण या लक्षणांकडे दुर्लक्ष करतो. मात्र आपले डोळे बरीच गुपितं उलगडत असतात. मधुमेहाचं निदानही डोळ्यांच्या माध्यमातून होऊ शकतं. मधुमेहामुळे शरीरातल्या रक्तवाहिन्या प्रभावित होतात. याचे दृश्य परिणाम डोळ्यात दिसू लागतात. मधुमेहामुळे बऱ्याच गुंतागुंती निर्माण होतात. त्यापैकी एक म्हणजे डायबेटिक रेटिनॉपॅथी. यामुळे कायमस्वरूपी अंधत्व येऊ शकतं. रक्तातल्या साखरेच्या प्रमाणामुळे डोळ्यांमधल्या रेटिनावर विपरित परिणाम होतो. त्यामुळे अंधुक दिसणं हे सुद्धा मधुमेहाचं महत्त्वाचं लक्षण असतं. म्हणूनच अचानक अंधुक दिसू लागलं तर डोळ्यांसोबतच रक्ताचीही तपासणी करा.

ग्रीन टीच्या अतिसेवनामुळे...

चहा-कॉफीला आरोग्यदायी पर्याय म्हणून अनेकजण ग्रीन टी पितात. बाजारात विविध प्रकारचे, चवींचे ग्रीन टी उपलब्ध आहेत. ग्रीन टी आरोग्यदायी असला तरी तो प्रमाणातच प्यायला हवा. ग्रीन टीच्या अतिरेकामुळे होणाऱ्या दुष्परिणामांविषयी...

ग्रीन टीच्या अतिरेकामुळे यकृताच्या कार्यावर परिणाम होतो. यकृताचं कार्य मंदावून जंतुसंसर्गाचा

धोका वाढतो. युरोपियन फूड सेफ्टी अ‍ॅथोरिटीने केलेल्या संशोधनातून ही बाब समोर आली आहे. त्यामुळे दिवसभरात एक ते दोन कप ग्रीन टी पिणं योग्य ठरतं, असं तज्ज्ञ सांगतात. ग्रीन टीच्या अतिसेवनामुळे दातांवर डाग पडतात. म्हणूनच ग्रीन टी प्रमाणात पिण्यासोबतच त्याचा दर्जा उत्तम असणंही गरजेचं ठरतं. ग्रीन टीमधल्या टॅनिन या घटकामुळे शरीराच्या लोह शोषून घेण्याच्या क्षमतेवर परिणाम होऊन शरीरात लोहाची कमतरता निर्माण होऊ शकते. त्यामुळे जेवताना ग्रीन टी पिऊ नये.

आहार तंत्र

बटाटा वेफर्स खाल्ल्याने...

लहान मुलांना बटाटा वेफर्स खूप आवडतात. मुलांना खाऊ म्हणून हेच वेफर्स दिले जातात. बाजारात विविध ब्रँड्सचे वेफर्स मिळतात. मुलंही हे वेफर्स खाण्याचा हट्ट धरून बसतात. मात्र प्रत्यक्षात अशा वेफर्सच्या सेवनामुळे मुलांचं आरोग्य बिघडू शकतं. स्थूलपणासोबतच काही गंभीर आजार जडू शकतात. पाकीटबंद वेफर्सच्या सेवनामुळे होणाऱ्या घातक परिणामांविषयी...

आपण कुठे चुकतो?

पाकीटबंद वेफर्समध्ये कॅलरी आणि फॅट्सचं प्रमाण बरंच जास्त असतं. वेफर्समध्ये बरेच प्रिझर्व्हेटिव्हज घातलेले असतात. यामुळे स्थूलपणा वाढतो. २०१५ मधल्या संशोधनातून तेलकट बटाटा वेफर्समुळे मुलांमधला स्थूलपणा वाढत असल्याची बाब समोर आली आहे. अशा वेफर्सच्या अतिसेवनामुळे कमी वयात मधुमेह, हृदयविकार जडू शकतात, असंही काही संशोधनांमधून समोर आलं आहे. बटाटा वेफर्सचं सेवन कॅन्सरलाही कारणीभूत ठरू शकतं.

बटाटा वेफर्समध्ये फारशी पोषणमूल्यं नसतात. त्यातच यात मिठाचं म्हणजे सोडियमचं प्रमाण खूप जास्त असल्यामुळे उच्च रक्तदाबासारखे विकार डोकं वर काढू शकतात. यातल्या ट्रान्स फॅट्समुळे हृदयाचं आरोग्य धोक्यात येतं. त्यामुळे मुलांना पाकीटबंद बटाटा वेफर्स न देणंच योग्य ठरतं.

वजन वाढवायचं तर...

काही जणांचं वजन खूप कमी असतं. आयुर्वेदानुसार वात दोष असणाऱ्यांमध्ये चयापचयाची क्रिया खूप वेगाने होत असल्यामुळे त्यांचं वजन वाढत नाही. वजन वाढण्यासाठी आयुर्वेदिक उपचार देण्याआधी रुग्णाची नाडी तपासली जाते. वेगवेगळ्या पद्धतींनी निदान केल्यानंतरच उपचार सुरू होतात.

वजनवाढीच्या आयुर्वेदिक उपचारांविषयी..

वजन वाढवण्याच्या दृष्टीने च्यवनप्राश उपयुक्त ठरतो. च्यवनप्राशमुळे रोगप्रतिकारक शक्ती वाढते. कोणत्याही वयोगटातली व्यक्ती च्यवनप्राश खाऊ शकते. यातून शरीराला आवश्यक ती पोषणमूल्यं मिळतात. वजन वाढवण्याच्या कामी शतावरी कल्पही उपयुक्त

आयुर्वेद आणि विकार

ठरतं. यासोबतच याचे इतरही काही लाभ आहेत. शतावरी कल्पमुळे डोळे, स्नायू यांचं आरोग्य राखलं जातं.वसंत कुमार रस हे सुद्धा अत्यंत लाभदायी औषध आहे. यामुळे रोगप्रतिकारकशक्ती वाढते. अवयवांना बळकटी मिळते. अश्वगंधा हे सुद्धा अत्यंत गुणकारी औषध आहे. अश्वगंधामुळे शरीर विविध विकारांचा अधिक सक्षमपणे सामना करतं. पचनशक्ती सुधारते. अश्वगंधामध्ये ताण कमी करण्याचे गुणधर्म असतात. जेष्ठमधामुळे शरीराला आवश्यक ती पोषणमूल्यं मिळतात. यासोबतच दररोज ३० ग्रॅम मनुका खाल्ल्याने वजनवाढीला चालना मिळते. आहारात दुग्धजन्य पदार्थांचं प्रमाण वाढवता येईल.

आजीबाईचा बटवा

गुणकारी दालचिनी

दालचिनी हा अत्यंत गुणकारी असा मसाल्याचा पदार्थ आहे. यातल्या अँटीऑक्सिडंट्समुळे फ्री रॅडिकल्सचे दुष्परिणाम कमी होतात. यात दाह कमी करणारे गुणधर्म असतात. याशिवाय यातले अनेक घटक बॅक्टेरियाविरोधी म्हणून काम करतात. तर अशी ही दालचिनी पदार्थांची चव तर वाढवतेच शिवाय विविध रोगांवरही प्रभावी ठरते. 'पॉलिसिस्टिक ओव्हरियन सिंड्रोम' हा विकार सध्या महिलांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर

आढळतो. दालचिनीच्या सेवनाने या विकाराला आळा घालता येतो.

दालचिनीमुळे रक्तातल्या साखरेचं प्रमाण नियंत्रणात राहतं. त्यामुळे दालचिनी हे मधुमेहींसाठी वरदान समजलं जातं. दालचिनीच्या सेवनामुळे विविध प्रकारचे जंतुसंसर्ग टाळता येतात. वजन कमी करणाऱ्यांसाठीही दालचिनी उपयुक्त ठरू शकते. म्हणूनच आहारात दालचिनीचा समावेश करायला हवा.

आपल्याकडे असा टॅक्सच नाही

'छावा' करमुक्त करण्याच्या मागणीवर फडणवीसांचे स्पष्टीकरण

■ महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. १९ :

अभिनेता विकी कौशलची प्रमुख भूमिका असलेला 'छावा' चित्रपट १४ फेब्रुवारी रोजी प्रदर्शित झाला. सिनेमाने प्रेक्षकांना वेड लावले आहे. चित्रपट पाहण्यासाठी चित्रपटगृहांमध्ये लोक गर्दी करत आहेत.

त्यातच आता हा चित्रपट टॅक्स फ्री करण्याची मागणी होत आहे. चित्रपट टॅक्स फ्री करण्याबाबत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मोठे विधान केले आहे. महाराष्ट्रामध्ये करमणूक कर हा २०१७ सालीच रद्द करण्यात आला आहे. त्यामुळे अशी माफी देण्यासाठी आपल्याकडे असा करच नाही, असे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले.

छत्रपती संभाजी महाराज यांची शौर्यगाथा उलगडून दाखवणारा छावा चित्रपट गत आठवड्यात प्रदर्शित झाला. तेव्हापासून हा सिनेमा हाऊसफुल्ल जात आहे. अनेकांना त्याचे तिकिटही भेटत नसल्याचे दिसून येत आहे.

छावा चित्रपटाने अवघ्या चार दिवसांत १४५ कोटींचा गल्ला जमवला आहे. या दरम्यान, छावा चित्रपट टॅक्स फ्री करण्याची मागणी होत आहे. या मागणीबाबत बोलताना त्यांनी उपरोक्त माहिती दिली. यावेळी फडणवीस यांनी छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या पराक्रमाची गाथा चित्रपटाच्या माध्यमातून दाखवल्याबद्दल चित्रपट निर्मात्यांचे अभिनंदनही केले आहे.

छत्रपती संभाजी महाराज ज्यांचे शौर्य, विरता आणि विद्वत्ता प्रचंड होती, पण इतिहासाने त्यांच्यावर मोठा अन्याय केला. ज्यांच्याबद्दल ह्यदेश धरम पर मिटने वाला, शेर शिवा का छावा था। महा पराक्रमी परम प्रतापी, एक ही शंभू राजा था, असे म्हटले गेले त्यांच्यावर अतिशय चांगला, इतिहासाशी कुठलीही प्रतारणा न करता ऐतिहासिक असा सिनेमा तयार झाला आहे. याचा मला आनंद आहे. त्याबद्दल सिनेमाचे निमार्ते, निर्देशक आणि प्रमुख भूमिका करणारे विकी कौशल यांचे मनापासून अभिनंदन करतो, असे फडणवीस म्हणाले.

फडणवीस यांनी सांगितले की, मोठ्या प्रमाणात मागणी होत आहे की, हा सिनेमा टॅक्स फ्री करा. पण मी महाराष्ट्रातील जनतेला सांगू इच्छितो की, इतर राज्य जेव्हा चित्रपट टॅक्स फ्री करतात तेव्हा जो करमणूक कर असतो तो माफ केला जातो. महाराष्टाने २०१७ सालीच निर्णय घेतला आणि महाराष्ट्रात करमणूक कर हा नेहमीकरिता रद्द केला आहे. आपल्याकडे (महाराष्ट्रात) करमणूक कर नाही. त्यामुळे अशी माफी देण्यासाठी असा करच आपल्याकडे नाही. चित्रपटाच्या प्रमोशनकरिता किंवा छत्रपती शंभू राजेंचा इतिहास हा प्रत्येक व्यक्तीपर्यंत पोहचवण्यासाठी आपल्याला काय चांगले करता येईल ते आपण करू, असेही ते म्हणाले.

अपमान करणाऱ्यांना त्यांची जागा दाखवू

छत्रपती शिवाजी महाराज आणि संभाजी महाराज यांचा अपमान करणाऱ्या अभिनेत्याबद्दल फडणवीस म्हणाले की, अपमान करणाऱ्यांना त्यांची जागा आम्ही दाखवू, अशा प्रकारे कोणी वागत असेल तर सरकारही माफ करणार नाही.

आदिवासी समाजासाठी जिल्हानिहाय वेगळी योजना

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. १८ :

आदिवासी समाजासाठी राज्य शासनाकडून कोट्यावधींचा निधी खर्च करून विविध प्रकल्प राबवले जातात. परंतु आजही काही भागातील आदिवासी विविध समस्यांना तोंड देत आहे. या आदिवासी बांधवांसाठी आदिवासी कल्याण मंत्री प्रा. डॉ. अशोक उईके यांनी नागपुरात महत्वाची घोषणा केली आहे. त्यानुसार आदिवासी समाजसाठी जिल्हानिहाय काही नावीन्य प्रकल्पाबाबत त्यांनी माहिती दिली.

नागपुरातील प्रेस क्लबमध्ये बुधवारी झालेल्या पत्रकारांशी वातार्लाप या कार्यक्रमात ते बोलत होते. प्रा. डॉ. अशोक उईके म्हणाले, एकेकाळी आदिवासी विभाग व समाज कल्याण विभाग एकच होते. परंतु १९८३- ८४ दरम्यान हे दोन्ही विभाग वेगवेगळे झाले.

आदिवासी बांधवांना न्याय मिळावा म्हणून आदिवासी खात्यात स्वतंत्र अर्थसंकल्पीय तरतुद असते. २०२४- २५ मध्ये आदिवासी खात्यासाठी १७ हजार २०० कोटी रुपयांची तरतुद होती. यंदा ही तरतुद वाढवून मागितली आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे आदिवासी समाजाबाबत विशेष प्रेम आहे. त्यामुळे ते निश्चित आदिवासी खात्याला निधी वाढवून देण्याची आशा आहे. या निधीतून आदिवासी बांधवांच्या विकासाशी संबंधित विविध विकासात्मक प्रकल्पावर आणखी गतीने कामे होतील.

आदिवासी कल्याण मंत्री म्हणून राज्यात वेगवेगळ्या भागातील आदिवासींसाठी वेगवेगळ्या पद्धतीच्या योजनेसाठी प्रयत्न करणार आहे. गडचिरोलीतील आदिवासी बांधवांकडे वेगळे गुण व कला कौशल्य राहतात.

त्यामुळे तेथील आदिवासींसाठी तिथल्या परिस्थितीनुसार योजना हवी. तर इतर भागात तेथील आदिवासींच्या गुण व आवडीनुसार ही योजना गरजेची आहे. त्यानुसारही आदिवासी खाते प्रयत्न करत असल्याचेही डॉ. उईके यांनी सांगितले.

एक दिवस वसतिगृहात

आदिवासी खात्याकडून एक दिवस आश्रमशाळेत हा उपक्रम ७ फेब्रुवारीला राबवला होता. त्यानुसार आदिवासी कल्याण मंत्री म्हणून माझ्यासह सगळ्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडून दुर्गम व मागास भागासह सगळ्याच आश्रमशाळेत मुक्काम केला गेला. त्यातून तेथील विद्यार्थी व संबंधित यंत्रणेशी संवाद साधून समस्या जाणून घेतल्या. हे प्रश्न सोडवले जाणार आहे.

आता राज्यभरातील आदिवासींच्या मुले-मुलींच्या वसतिगृहातही या पद्धतीचा उपक्रम राबवणार असल्याचेही डॉ. उईके यांनी सांगितले. त्यातून समस्या जाणून त्याही सोडवणार असल्याचीही माहिती त्यांनी दिली.

आदिवासींसाठी १२१ डिजिटल शाळा

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या सूचनेनुसार १०० दिवसांत आदिवासींसाठी राज्यात १०० डिजिटल शाळा उभारल्या जाईल. सोबत केंद्र सरकारच्या आदिवासींबाबतच्या आयोगाप्रमाने राज्यातही आदिवासींबाबत वेगळा आयोग तयार करण्याचा प्रयत्न आहे. इतरही वेगवेगळ्या पद्धतीने आदिवासींचा सर्वांगिण विकासाचा प्रयत्न असल्याचेही डॉ. उईके यांनी सांगितले.

आरोपींना पकडायला गेलेल्या पोलिसांवर दगडफेक

शिपाई जखमी

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १८ :

भिवंडी शहरात पोलिसांच्या वाहनावर स्थानिक जमावाने तूफान दगडफेक केल्याची घटना घडली. अल्पवयीन मुलीसह तिच्या आई वडिलांना मारहाण केलेल्या आरोपींचा शोध घेण्यासाठी पोलिस भिवंडी या भागात गेले होते. मात्र येथील स्थानिकांनी पोलिसांवरच हल्ला केला आहे. या हल्ल्यात एक पोलिस जखमी झाला असून पोलिसांच्या वाहनाची तोडफोड झाली आहे.

भिवंडी शहरातील वऱ्हाळ देवी नगर कामतघर या झोपडपट्टी परिसरात शेजाऱ्यांमधील मुलांचे प्रेमप्रकरण असल्याच्या संशयावरून भांडण झाले होते. यात अल्पवयीन मुलीसह तिच्या आई वडिलांना देखील मारहाण करण्यात आली. घाबरलेल्या मुलीने फिनेल पिऊन आत्महत्या करण्याचा प्रयत्न केला. पालकांनी तिला रुग्णालयात दाखल केले.

आरोपी हे वऱ्हाळ देवी नगर झोपडपट्टी येथे असल्याची माहिती घेतल्यानंतर पोलिस उपनिरीक्षक आकाश पवार आणि सुनील शिंदे, तडवी हे पथक पोलिस जीप घेऊन घटनास्थळी आरोपींना पकडण्यासाठी गेले. या वेळी गुंड प्रवृत्तीच्या युवकांनी व जमावाने पोलिसांवर व पोलिस वाहनावर दगडफेक करत हल्ला चढवला. यात एक शिपाई जखमी झाला.

विभागीय आयुक्तालयात छत्रपती शिवाजी महाराजांना अभिवादन

■ महासागर प्रतिनिधी, अमरावती, दि. १८ :

छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त आज विभागीय आयुक्त कार्यालयात विभागीय आयुक्त श्वेता सिंघल यांनी छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करुन अभिवादन केले.

यावेळी उपायुक्त संतोष कवडे, राजेंद्र फडके, सहाय्यक आयुक्त वैशाली पाथरे, तहसीलदार प्रज्ञा काकडे यांच्यासह अन्य अधिकारी-कर्मचारी आदी उपस्थित होते. उपस्थितांनीही छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या प्रतिमेस पुष्प अर्पण करुन विनम्र अभिवादन केले.

डान्सबारमध्ये बारबालांवर नोटा उधळण्यावर बंदी घालणार

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १८ :

डान्सबारसंबधात नवीन कायदा करण्याचे राज्य सरकारच्या विचाराधीन आहे. मंगळवारच्या राज्य मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत डान्स बार कायदा सुधारणासंदर्भात चर्चा झाल्याची माहिती आहे.

सुप्रीम कोर्टाने सुचवलेल्या सूचनांनुसार कायद्यात सुधारणा करण्यात येणार आहे. येत्या अधिवेशनात डान्सबार बंदी कायद्यात सुधारणा करण्याबाबतचं विधेयक मांडलं जावून मंजूर केलं जाण्याची शक्यता आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्य मंत्रिमंडळाची बैठक पार पडली या बैठकीत डान्सबार संदर्भातही महत्वाची चर्चा करण्यात आली. नवीन नियमावलीत डान्सबारमध्ये नोटांची उधळण करता येणार नाही. नव्या कायद्यात डिस्को आणि आर्केस्ट्रा यासंदर्भात राज्य सरकारची परवानगी संदर्भात हा बदल करण्यात येणार असून, अनेक नवीन नियम असण्याची शक्यता आहे डान्सबार संदर्भात नियम आणि कायदा करताना समितीमध्ये डान्सबार यांचा प्रतिनिधी असावा, अशा काही नियमांचा समावेश नवीन कायद्यात करण्यात येण्याची शक्यता आहे.

२००५ साली तत्कालीन गृहमंत्री आर. आर. पाटील यांनी डान्सबार बंदीचा निर्णय घेतला होता. तरुणांमध्ये वाढती व्यसनाधीनता, बारबालांवर पैसे उधळण्यासाठी गैरप्रकार करणे, गुन्हेगारीत वाढ होणे, अशा विविध कारणांनी ही बंदी घालण्यात आली होती.

या विरोधात डान्सबार मालकांनी या निर्णयाविरोधात न्यायालयात धाव घेतली. अखेरीस सर्वोच्च न्यायालयाने बंदी उठवली, मात्र कडक अटी आणि नियम लागू केले होते. २०१६ साली फडणवीस सरकारने नवा कायदा केला होता. या कायद्यात आता नव्या तरतुदी करून नवीन नियम करण्याचे सरकारच्या विचाराधीन आहे.

येत्या अधिवेशनात नवीन कायदा मंजूर होण्याची शक्यता

: लोकसेवार्थ :

स्त्री प्रबोधनासाठी झटणारी संस्था 'दृष्टी

लोकजागर

समाजातील प्रत्येक स्त्री सुशिक्षित आणि सक्षम झाली तर अखंड समाजाची प्रगती होते. यावर विचार करताना स्त्रीविषयक विविध अंगाने विविध ठिकाणी येणाऱ्या, प्रकाशित होणाऱ्या बातम्या, माहिती संकलन करून त्याचा एक डेटा बेस असावा आणि त्याच्या वर्गवारीतून स्त्रियांचं प्रबोधन करावं या उद्दिष्टाने १३ जणींनी मिळून दृष्टी स्त्री अध्ययन प्रबोधन केंद्राची स्थापना केली.

सध्या डॉ अंजली देशपांडे या ट्रस्टच्या सचिव असून गीताताई गोखले या अध्यक्षा आहेत. ज्या ज्या संस्था महिलांच्या सबलीकरणासाठी काम करत आहेत अशाना त्याचाच फायदा होतोच त्याशिवाय या माहितीचा उपयोग एमएसडब्लू, एमफिल करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनासुद्धा होत असतो. वृत्तपत्र आणि नियतकालिकातून महिलाविषयक बातम्या, माहिती आणि आकडेवारीचे संकलन संस्थेकडून केले जाते.

नंतर शिक्षण, आरोग्य, रोजगार, कौटुंबिक सामाजिक अशा जवळपास १७ मथळ्याखाली या बातम्यांचे वर्गीकरण केले जाते. संस्थेचे कार्यकर्ते विविध विभागात जाऊन सर्वेक्षण करतात. अशा प्रकारे संस्थेकडे एक डेटा बेस तयार होतो. मागील १० वर्षांची माहिती संस्थेकडे स्कॅन च्या स्वरूपात उपलब्ध आहे.

संस्था ट्रस्ट तर्फे महिलांसाठी महिलाविश्व हे मासिक देखील मराठी,हिंदी आणि इंग्रजी भाषेत प्रकाशित करते. या मासिकाच्या माध्यमातून देखील महिलांचे प्रबोधन होते. संस्थेने एक संशोधन प्रकल्प देखील हाती घेतलेला आहे. ओडिशा, झारखंड, छत्तीसगड येथून काही आदिवासी स्त्रिया महाराष्ट्रात घरकाम आणि मोलमजुरी करिता येतात त्यामागची कारण शोधण्यासाठी हे संशोधन होते.

हरियाणात मुलगा मुलगी जन्माच व्यस्त प्रमाण,तसेच ईशान्य भारतातल्या स्त्रियांची सामाजिक स्थिती यावर या यावर्षी संशोधन प्रकल्प संस्थेनं हाती घेतलेला आहे. पुणे महानगरपालिकेच्या संयुक्त विद्यमाने संस्थेने महिला नागरसेविकांसाठी जेंडर बजेट या विषयावर एक प्रशिक्षण वर्ग देखील आयोजित केला होता. पीएमसी च्या आर्थिक नियोजनात स्त्री पुरुष समानता कशी राखली जावी? आणि महापालिकेतर्फे करण्यात येणाऱ्या खर्चाचा फायदा पुरुषाइतकाच स्त्रियांना देखील कसा होऊ शकेल? याविषयीची माहिती देण्यात आली.

एकूणच, समाजातील विविध वर्गातील स्त्रियांच्या प्रबोधनासाठी आणि त्यातूनच त्यांच्या सर्वांगीण उन्नतीसाठी दृष्टी सारखी संस्था अशा स्त्रियांना जगण्याची नवी दृष्टीच देते आहे असं नक्की म्हणता येईल.

■ ■

शब्दार्थ

CPU

सेंट्रल प्रोसेसिंग युनिट (CPU)चे संक्षिप्त रूप म्हणजेच सी.पी.यू . सीपीयू संगणकामधील इलेक्ट्रॉनिक सर्किटरी आहे. संगणकाव्दारे निर्देशित केलेले कार्य घडवून आणण्याचे काम सीपीयू करते. CPU ला आणखी सेंट्रल प्रोसेसर, मुख्य प्रोसेसर किंवा जस्ट प्रोसेसर असेही म्हटले जाते. सी.पी.यु ला कोणतेही कार्य घडवून आणण्यासाठी भिन्न भिन्न ऑपरेशन्सचा सहारा घ्यावा लागतो. उदा. अंकगणित, तर्कशास्त्र, नियंत्रण तसेच इनपुट आणि आऊटपुट ऑपरेशन इत्यादी.

■ ■

: शुन्यातून विश्व :

शाळेत अपयशी विद्यार्थी व्यवसायात झाला कोट्यधीश

भारतात तरुण उद्योजकांची संख्या वेगानं वाढत आहे. आश्चर्याची बाब म्हणजे यातले बहुतांश उद्योजक ३० वर्षांपेक्षा कमी वयाचे आहेत. काहींनी त्यांच्या स्टार्टअपसाठी नोकरी सोडली, तर काहींनी शिक्षण अर्धवट सोडलं. तरुण उद्योजकांच्या अशा अनेक कथा तुम्ही वाचल्या असतील.

अशाच एका नवख्या तरुण उद्योजकाची यशोगाथा पाहू या, ज्याने आपल्या जिद्दीच्या बळावर लहान वयात मोठं यश मिळवलं आहे. मिसबाह अश्रफ असं या उद्योजकाचं नाव आहे. शाळेत दोनदा नापास होऊनही बिहारमधल्या मिसबाह अश्रफने २४६३ कोटी रुपयांची फिनटेक कंपनी उभी केली आहे. मूळचा बिहारचा असलेला मिसबाह वारंवार मिळालेल्या अपयशाने खचून गेला नाही. अनेकदा प्रयत्न केल्यानंतर अखेर त्याला यश मिळालं आणि वयाच्या २९ व्या वर्षी तो फोर्ब्जच्या फोर्ब्ज अंडर ३० यादीत समाविष्ट झाला.

अश्रफचा जन्म बिहारच्या नालंदा जिल्ह्यात झाला. मध्यमवर्गीय कुटुंबात त्याची जडण-घडण झाली. लहानपणापासून त्याला आयुष्यात काही तरी मोठं करण्याची इच्छा होती. त्याने लहान वयातच काम करण्यास सुरुवात केली. उच्च शिक्षणासाठी मिसबाहने कॉलेजमध्ये प्रवेश घेतला; पण पहिल्या वर्षीच त्याने शिक्षण सोडलं. सप्टेंबर २०१३ मध्ये आयआयटी दिल्लीतल्या त्याच्या मित्रासोबत त्याने सिबोला हा सोशल पेमेंट उपक्रम सुरू केला; मात्र काही महिन्यांनी ही कंपनी बंद पडली.

चार वर्षांनंतर त्यानं मार्सप्ले नावाचं आणखी एक स्टार्ट-अप सुरू केलं. त्यामध्ये मिसबाहला प्रचंड यश मिळालं आणि त्यांनी कंपनी आपल्या ताब्यात घेतली; पण कोरोनाच्या काळात कंपनीला खूप फटका बसला. परिणामी त्याला ती कंपनी विकावी लागली. जेव्हा देशात कोरोना महामारीची दुसरी लाट सर्वोच्च पातळीवर पोहोचली होती, तेव्हा मे २०२१ मध्ये मिसबाहनं जार नावाचं तिसरं बिझनेस व्हेंचर सुरू केलं. बचत आणि गुंतवणूक ही या स्टार्टअपची संकल्पना आहे. केवळ १८ महिन्यांत त्याला ११ दशलक्ष युझर्स मिळाले. पुढच्या पाच वर्षांत युझर्सची संख्या ५० दशलक्षपर्यंत वाढवण्याचा कॉलेज सोडल्यानंतर मिसबाहनं पल्स. क्यूए (वायसी), परस्यूट, टॉयमेल (वायसी), स्पँगल इत्यादी कंपन्यांमध्ये काम केलं आहे. जार ॲपच्या मदतीनं कमी बचत करूनही सोन्यात गुंतवणूक करता येते. जारचे ॲक्टिव्ह युझर्स देशभरात आहेत. विशेष बाब म्हणजे या स्टार्टअपचे निम्म्याहून अधिक युझर्स टिअर वन शहरातले आहेत. कंपनीचं मुख्य कार्यालय बेंगळुरूत आहे. आपल्याला ज्यात रस आहे अशा व्यवसायात एकाग्रतेने लक्ष घातलं तर यश हे आपलच असतं.

: संकलन व संयोजन :
सुबोध रणशेवरे, ९८३३१४६३५६
subodh.ranshevre @rediffmail.com

राज्यातील ९ सनदी अधिकाऱ्यांच्या बदल्या

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. १८ :

राज्य सरकारने भारतीय प्रशासकीय सेवेतील ९ सनदी अधिकाऱ्यांच्या बदल्यांचे आदेश जारी केले. त्यानुसार राज्य उत्पादन शुल्क विभागाचे आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांची बदली कोकण विभागीय आयुक्त म्हणून झाली आहे. तर कोकण विभागीय आयुक्त डॉ. राजेश देशमुख यांची नेमणूक राज्य उत्पादन शुल्क आयुक्त म्हणून करण्यात आली आहे.

आदिवासी विकास आयुक्त नयना गुंडे यांची बदली महिला आणि बालविकास आयुक्त, पुणे येथे झाली आहे. समग्र शिक्षा अभियानाच्या राज्य प्रकल्प संचालक विमला आर. यांची नेमणूक निवासी आयुक्त आणि सचिव म्हणून महाराष्ट्र सदन, नवी दिल्ली येथे करण्यात आली आहे. अहिल्यानगरचे जिल्हाधिकारी सिद्धराम सालीमठ यांची बदली साखर आयुक्त, पुणे येथे झाली आहे. तर भंडारा जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून मिलिंदकुमार साळवे यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

धाराशिवचे जिल्हाधिकारी डॉ. सचिन ओंबासे यांची बदली सोलापूर महापालिका आयुक्तपदी, राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळाच्या व्यवस्थापकीय संचालक लीना बनसोड यांची बदली आदिवासी विकास आयुक्त, नाशिक येथे झाली आहे.

पद्मश्री डॉ. विलास डांगरे यांचा

दैनिक महासागरच्यावतिने सत्कार

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. १८ :

नागपूरचे प्रसिद्ध होमिओपॅथी डॉक्टर आणि नरकेसरी पब्लिकेशन्स लिमिटेड, नागपूरचे अध्यक्ष डॉ. विलास डांगरे यांना केंद्र सरकारने पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित केल्याबद्दल दैनिक महासागरतर्फे त्यांच्या निवासस्थानी जाऊन पुष्पगुच्छ देत त्यांचा सत्कार करण्यात आला.

यावेळी दैनिक महासागरचे संपादक श्रीकृष्ण चांडक यांच्यावतिने दैनिक महासागरचे चीफ एक्झिक्युटिव्ह ऑफिसर उमाशंकर लाल, जनसंपर्क अधिकारी कमल नामपल्लिवार तसेच वरिष्ठ पत्रकार व निसर्गोपचार आणि योग थेरपिस्ट डॉ. प्रवीण डबली प्रामुख्याने उपस्थित होते.

यावेळी डॉ. डांगरे यांनी दैनिक महासागर अनेक वर्षांपासून आपली सामाजिक भूमिका निभावत आल्याबद्दल कौतुक केले. डॉ. डांगरे नागपूर आणि विदर्भातील अनेक रुग्णांना कमी किमतीत होमिओपॅथिक औषधे पुरवतात, कधीकधी तर मोफत उपचारही करतात.

भारतातील अनेक प्रसिद्ध व्यक्तींना डॉ. डांगरे यांच्या उपचारांचा फायदा झाला आहे आणि आजही अनेक व्हीव्हीआयपी त्यांच्या वैद्यकीय सल्ल्याचा आणि औषधांचा फायदा घेतात.

बाळासाहेब देवरस (तिसरे सरसंघचालक), हिंदू हृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे, श्रीमती सुषमा स्वराज यांचा समावेश आहे. त्याचप्रमाणे, विद्यमान केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी, महाराष्ट्राचे माजी राज्यपाल भगतसिंग कोश्यारी यांसारख्या प्रतिष्ठित व्यक्तींना यापूर्वी या पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.

रामटेकममधील सेक्स रॅकेटमध्ये उच्चशिक्षित तरुणींचा सहभाग

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. १८ :

देहव्यापाराचे लोण ग्रामीण भागातही पसरले आहे. कोलकाता, दिल्ली, गोवा, हरियाणा, आसाम, जम्मू काश्मीर याराज्यासह पुणे, मुंबई, रत्नागीरी, छत्रपती संभाजीनगर आणि नाशिकमधील तरुणींना नागपुरात सेक्स रॅकेटमध्ये सहभागी करण्यात येत आहे.

नुकताच रामटेकमधील एका मोठ्या हॉटेलवर पोलिसांनी छापा घातला. या छाप्यात रत्नागीरीच्या उच्चशिक्षित तरुणीला आंबटशौकिन ग्राहकासह पकडण्यात आले. हॉटेलमालकासह सहा जणांवर रामटेक पोलिसांनी गुन्हे दाखल केले.

रामटेकमधील नगरधन येथे असलेले अमरज्योती लॉज अँड रेस्ट्रॉरंट हे आंबटशौकीन ग्राहकांसाठी प्रसिद्ध आहे. या हॉटेलमध्ये महाराष्ट्रातील काही जिल्ह्यातील तरुणींसह अन्य राज्यातील तरुणी देहव्यापार करण्यासाठी येत असतात. दिल्ली, मुंबई आणि कोलकाताच्या तरुणी महिन्याभराचा करार करुन सेक्स रॅकेटमध्ये सहभागी होत असतात. एका तरुणीला हॉटेलमध्ये राहण्याची व्यवस्था आणि जवळपास ८० हजार ते एक लाख रुपयांमध्ये २५ दिवसांचा करार केल्या जाते. दिल्ली आणि मुंबईच्या तरुणी विमानाने प्रवास करतात.

या तरुणींना फार्महाऊस आणि विशेष आयोजित पार्ट्यांमध्ये तरुणींना पाठवण्यात येते. रामटेकमधील हॉटेलमध्ये आंबटशौकीन ग्राहकांनी पैसे मोजल्यानंतर काही तरुणींचे फोटो दाखवले जातात. फोटोतील तरुणींची निवड केल्यानंतर त्या तरुणीला ग्राहकासोबत पाठवल्या जाते.

या प्रकारामुळे शहर आणि ग्रामीण भागातील अनेक आंबटशौकिनांची गर्दी या हॉटेलमध्ये वाढली होती. रामटेकचे ठाणेदार आसाराम शेट्ये यांना माहिती मिळताच त्यांनी बनावट ग्राहक पाठवून देहव्यापार सुरु असल्याची खात्री केली. त्यानंतर सापळा रचून कारवाई करीत रत्नागिरीच्या तरुणीला देहव्यापार करताना ताब्यात घेतले. तिची रवानगी नागपुरातील महिला सुधारगृहात करण्यात आली. ती तरुणी पूर्वी मुंबईत एका मोठ्या हॉटेलमध्ये सुरु असलेल्या सेक्स रॅकेटशी जुळलेली होती.

तरुणींचे आर्थिक शोषण

रामटेक-नगरधनमधील अमरज्योती लॉज अँड रेस्ट्रॉरेंटमध्ये आरोपी हॉटेलमालक प्रशांत कामडी, गोपी ठाकूर आणि मॉंटी नगरे यांनी देहव्यापार सुरु केला होता. अनुराग विजय गौर, आकाश घिरसिंग बिरवे आणि राहुल प्रेम रॉय हे तिघे आंबटशौकिन ग्राहकांना हॉटेलमध्ये घेऊन जात होते.

रत्नागीरीतील पीडित तरुणीने अभियांत्रिकीची पदवी घेतली असून ती मुंबईत महाविद्यालयीन शिक्षण घेतानाच देहव्यापाराशी जुळली होती. मॉंटीने तिला नागपुरात देहव्यापार करण्यासाठी बोलावले होते. हॉटेलमालक आणि मॉंटी नगरे हे एका ग्राहकाकडून १० ते १५ हजार रुपये घेत होते. मात्र, पीडित तरुणीला केवळ एक हजार रुपये देऊन तिचे आर्थिक शोषण करीत होते, अशी माहिती पोलिसांनी दिली.